

การศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

บรรเลงโดย ครูณัฐพงศ์ โสวัตร

ปริญญานิพนธ์

ของ

พิษณุ บุญศรีอนันต์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

พฤษภาคม 2551

การศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิรุณให้ว้ครูดนตรีไทย

บรรเลงโดย ครูณัฐพงศ์ โสวัตร

ปริญญานิพนธ์

ของ

พิษณุ บุญศรีอนันต์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

พฤษภาคม 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระโชนพิธีไหว้ครูดนตรีไทย

บรรเลงโดย ครูณัฐพงศ์ โสวัตร

บทคัดย่อ

ของ

พิษณุ บุญศรีอนันต์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

พฤษภาคม 2551

พิษณุ บุญศรีอนันต์. (2551) การศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระ
ในพิธีไหว้ครูดนตรีไทยบรรเลงโดยครูณัฐพงศ์ โสวัตร. ปริญญาโท ศป. ม. (มานุษยวิทยา
วิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์, รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์.

การศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย
บรรเลงโดย ครูณัฐพงศ์ โสวัตร ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแถบบันทึกเสียงและภาพเฉพาะเพลงตระ (4ไม้เดิน) ใน
งานไหว้ครูประจำปี 2539 สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบทมหาวิทยาลัยมหิดล ทั้งหมด
6 เพลง คือ เพลงตระสันนิบาต เพลงตระนารายณ์บรรทมสินธุ์ เพลงตระหญ้าปากคอก เพลงตระเชิญ เพลง
ตระประสิทธิ์ และเพลงตระพระปรคนธรรพ โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติ และผลงานของครูณัฐพงศ์ โสวัตร
2. เพื่อศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิธีไหว้ครู
ดนตรีไทยบรรเลงโดยครูณัฐพงศ์ โสวัตร

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูณัฐพงศ์ โสวัตร นับเป็นครูระนาดเอกคนสำคัญที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางระนาดเอก
จากครูประสิทธิ์ ถาวร และทางฆ้องวงใหญ่จากครูสอน วงฆ้อง ซึ่งครูณัฐพงศ์ โสวัตร มีความรู้ทางระนาด
เอกเป็นอย่างดี โดยเฉพาะกลอนระนาดเอกที่ใช้สำหรับการบรรเลงหน้าพาทย์นั้นเป็นกลอนระนาดเอกที่
ได้รับการถ่ายทอดจากครูประสิทธิ์ ถาวร และได้ผ่านการร่วมพิจารณาความเหมาะสมโดย
ครูบาง หลวงสุนทร และครูพริ้ง กาญจนผลิน

2. กลอนระนาดเอกที่พบในเพลงตระทั้ง 6 เพลง มีอยู่ด้วยกัน 5 ประเภท คือ 1.กลอนลับ
2.กลอนไต่ลวด 3.กลอนไต่ไม้ 4.กลอนเดินตะเข็บหรือม้วนตะเข็บ และ 5.กลอนซ่อนตะเข็บ โดยกลอน
ระนาดเอกที่พบมากที่สุด คือ กลอนไต่ลวด ที่มีลักษณะการดำเนินทำนองที่ไล่เรียงเสียงกันไปเป็นส่วน
ใหญ่หรือเดินทำนองเป็นเส้นทางเดียวทั้งไปและกลับ ซึ่งทำให้เสียงของระนาดเอกดูเนียนและเรียบเป็น
ระเบียบเหมาะสำหรับการบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครู ในการบรรเลงของแต่ละเพลงนั้น
ใช้กลอนไต่ลวดอย่างเดียวกันก็ทำได้ยากเพราะในแต่ละวรรคเพลงมีทำนองหลักของลูกตกที่แตกต่างกัน จึง
ต้องอาศัยการดำเนินทำนองในลักษณะของกลอนอื่นๆ มาเชื่อมโยงระโยควรรคเพลงและทำให้เพลงสมบูรณ์
ขึ้น

ส่วนเทคนิคในการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระ^๓ทั้ง 6 เพลง คือ 1.การตีกรอยยืนเสียง 2.การตีคู่แปด
ยืนเสียง 3. การตีสะเดาะ 4. การตีสะบัดสามเสียง ขึ้น – ลง 5. การตีสะบัดข้ามเสียง 6.การตีเก็บ 7.การตี
เสียงดังสม่ำเสมอ 8.การตีขยี้ 9.การตีกดหัวไม้ 10.การตีรวยืนเสียง 11.การตีรวเป็นทำนอง และ 12.การตี
รวคู่²

A STUDY OF MASTER NATHAPONG SOWAT 'S RANARD EK TECHNIQUES
AND VARIATONS IN PLENG TRA FOR THAI MUSIC WAI KRU CEREMONY.

AN ATRACT
BY
PITSANU BOONSRI-ANAN

Presented in Fulfillment of the Requirements
For the Master of Fine Arts Degree in Ethnomusicology
At Srinakharinwirot University
May 2008

Pisanu Boonsri – anan. (2008) A Study of Master Nathapong Sowat's Ranard Ek Techniques and Variations in Pleng Tra for Thai Music Wai Kru Ceremony. Master thesis, M.F.A. (Ethnomusicology) Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisory Committees: Assoc. Prof. Dr.Manop Wisuttiapat, Assoc. Prof. Kanchana Intarasunanont.

The researcher conducts this study from recordings only on Tra category (4 Mai Dern) in the Thai Music paying homage Ceremony in 1996 at the the Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University. There are six Tra songs as follows: (1) Tra Sannibat; (2) Tra Narai Banthomsin; (3) Tra Yapakkok; (4) Tra Chern; (5) Tra Prasitthi; and (6) Tra Phraprakontap. The purposes of the study are:

1. to study biography of Mr.Nattapong Sowat
2. to study variations and techniques for xylophone rendered by Mr.Nattapong Sowat; on Tra songs performed in the Thai Music paying homage Ceremony.

The result of the study shows that:

Mr.Nattapong Sowat is a remarkable Ranard EK teacher who has been inherited Ranard EK playing from Mr.Prasit Thaworn, a national artist, and inherited the ability in performing Kong Wong Yai from Mr.Sorn Wongkong, both are accepted as the leadings Ranard EK experts in Thailand. Mr.Nattapong particularly studied Na Part performance from Mr.Prasit Thaworn, and the melodies are verified by Mr.Bang Luangsunthorn and Mr.Prink Karnchanapalin who are ones of the most respected Thai music maters.

There are five melodic styles (Klon) found in the six Tra songs as follows: (1) Klon Sub; (2) Klon Tailuard; (3) Klon Taimai; (4) Klon Derntakheb or Muantakheb; and (6) Klon Sorntakheb. The most frequently used of the melodic style is Klon Tailuard. The melodic contour is a stepwise motion both ascending and descending which is suitable for ceremonial music in paying homage ceremony. However, the other melodic styles are also indispensably used due to the differences of scale and ending tones of each melodic phrase.

For techniques in Ranard EK renditions in all the six Tra songs performed by Mr.Nattapong Sowat, the techniques of playing found in all the six songs are: (1) Thi Gro Yeun Siang technique (2) Thi Khu Paed Yeun Siang technique (3) Thi Sadoh technique (4) Thi Sabad Sam Siang Keun Lohng technique (5) Thi Sabad Kham Siang technique (6) Thi Keb technique (7) Thi Siang Samam Samer technique (8) Thi Khayi technique (9) Thi Kod Hua Mai technique (10) Thi Rua Yeun Siang technique (11) Thi Rua Pehn Thamnong technique and (12) Thi Rua Khu Sornng technique.

ประกาศขอบคุณการ

งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยปัจจัยสนับสนุนหลายประการทั้ง ทุน บุคคล สถาบัน และ
หน่วยงานต่างๆ ผู้วิจัยขอถือโอกาสนี้ประกาศเกียรติคุณทั้งหลายดังต่อไปนี้

ขอขอบคุณผู้สนับสนุนทุนการศึกษา คือ

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูล คือ

1. ครูณัฐพงศ์ ไส้วัตร

ขอขอบคุณคณะผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ คือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์

2. รองศาสตราจารย์ณรงค์ชัย ปิฎกวิทย์

3. อาจารย์วิระ พันธุ์เสือ

4. อาจารย์สุรศักดิ์ จำนงค์สาร

ขอขอบคุณผู้ตรวจทานข้อมูล คือ

1. คุณพิชญะวัฒน์ พันธุ์เสือ

2. น้องบอม น้องเต้ย น้องเบิร์ด และคณะน้องๆ ดนตรีไทยประสานมิตร

ขอขอบคุณคณะผู้ให้กำลังใจและช่วยเหลือ คือ

1. เตียซุมพล แม้วटना ป้าลัดดา ลุงบัง และน้องๆ

2. คุณชไมพร บุญศรีอนันต์ ป้า แม่แดง และน้องวีร์

3. อาจารย์สุรดิษและคุณพีรชาติ ภาคสุชล

4. เพื่อนร่วมงาน วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณครูอาจารย์ที่กรุณาอบรมสั่งสอนมาแต่อดีตจนทำให้มีปัจจุบันนี้ได้
รวมทั้งขอขอบคุณท่านที่มีส่วนช่วยเหลือแต่มิได้เอ่ยนามไว้ด้วย

พิชญะ บุญศรีอนันต์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	11
เอกสารงานวิจัย.....	17
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	22
ขั้นค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล.....	22
วิธีการศึกษาข้อมูล.....	22
ขั้นศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล.....	23
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
ตอนที่ 1 ชีวประวัติ ครูณัฐพงศ์ ไสวัตร.....	28
ตอนที่ 2 กลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอก.....	32
5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	107
บรรณานุกรม.....	111
ภาคผนวก.....	115
ประวัติผู้วิจัย.....	

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่งจากความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการของมนุษย์ เป็นศิลปะที่มีคุณค่าในด้านการตอบสนองต่ออารมณ์ความรู้สึก มนุษย์ไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติหรือเผ่าพันธุ์ใด ล้วนแล้วแต่มีดนตรีสำหรับขับกล่อมบรรเลงในกลุ่มของตนทั้งสิ้น ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นจะมีวัฒนธรรมทางด้านดนตรี และการละเล่นที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี โดยแต่ละท้องถิ่นจะมีวัฒนธรรมอันเป็นต้นเลือกในการดำเนินชีวิต เป็นความคิดความเชื่อเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติ ตลอดจนพฤติกรรมเฉพาะของตนเอง (สุพรรณดี เหลือบุญชู. 2537:70) ดนตรีมีการพัฒนาไปตามกาลเวลาจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เพราะคนในแต่ละบุคคลหรือแต่ละกลุ่มสังคมต่างได้รับการเรียนรู้ และมีแนวความคิดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมวัฒนธรรม จารีตประเพณีที่ต่างกันไป จึงมีผลทำให้การดนตรีมีความแตกต่างกันไปทุกสังคม (ศรีศักร วัลลิโภดม. 2535:2)

ศิลปะดนตรีไทยก็เช่นกันได้ก่อวิวัฒนาการขึ้นในสังคมไทยมาพร้อมกับการก่อเกิดบรรพบุรุษไทยด้วยพื้นฐานและความเป็นชาติที่ให้ความสำคัญต่องานสร้างสรรค์สิ่งใดในสังคม โดยเฉพาะสิ่งที่มีคุณค่าและนิยมว่าสูงส่งมักจะถูกนำขึ้นมอบบรรณาการแก่สิ่งที่ตนรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ให้คุณค่าแก่ตนด้วยค่านิยมที่ควบคู่กับการก่อวิวัฒนาการสังคมไทยความสำคัญส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์ทางดนตรีไทยหลายรูปแบบ (วิโรจน์ เวชชะ.2542) การศึกษาทางดนตรีไทยในอดีตนั้น มุ่งเน้นในทางปฏิบัติมากกว่าวิชาการด้วยเหตุจำเป็นที่จะนำความรู้ด้านดนตรีไปประกอบอาชีพ แต่มิใช่ว่าความรู้ทางวิชาการดนตรีจะไม่มีมีการถ่ายทอดหากแต่ว่าได้ถ่ายทอดไปพร้อมกับการปฏิบัติโดยมิได้แยกออกจากกันชัดเจน (สุรศักดิ์ จำนงค์สาร. 2542:2)

ระนาด เป็นเครื่องตีชนิดหนึ่ง ซึ่งเห็นได้ว่าวิวัฒนาการมากจากรับ แต่เดิมก็คงใช้ไม้กรับ 2 อัน วางเรียงตีให้เกิดเสียงหยาบ ๆ ขึ้นก่อนแล้วคิดทำไม้รองเป็นวงเรียงลาดไป เมื่อเกิดความรู้ความชำนาญขึ้นก็แก้ไขประดิษฐ์ให้มีขนาดลดหลั่นกัน และทำรางรองให้คุ้มเสียงได้แล้วใช้เชือกร้อย “ไม้กรับ” ขนาดต่าง ๆ นั้น ให้ติดกันซึ่งแขวนไว้บนราง ใช้ไม้ตีเกิดเสียงดังกังวานลดหลั่นกันตามความต้องการ ใช้เป็นเครื่องบรรเลงทำนองได้ แล้วต่อมาก็ประดิษฐ์แก้ไขตัดแต่งและใช้ซี่ผึ้งกับตะกั่วผสมกันติดหัวท้ายของไม้กรับถ่วงเสียงให้เกิดไพเราะยิ่งขึ้น และได้บัญญัติเครื่องดนตรีชนิดนี้ว่า “ระนาด” เรียก “ไม้กรับ” ที่ประดิษฐ์ขึ้นเป็นขนาดต่าง ๆ นั้น ว่า “ลูกระนาด” และเรียก ลูกระนาดที่ร้อยเชือกเข้าไว้เป็นเครื่องเดียวกันว่า “ผืน” ลูกระนาดแต่ก่อนทำด้วยไม้ไผ่ ชนิดที่

เรียกว่า ไผ่บงและไผ่ตง ต่อมาเมื่อมีผู้เอาไม้แก่น เช่น ไม้ชิงชัน ไม้มหาด ไม้พะยุง มาเหลาใช้บ้าง แต่ที่นิยมกันมากนั้น ใช้ไม้ไผ่บงว่าได้เสียงเพราะได้ทำรางเพื่อให้อุ้มเสียงเป็นรูปคล้ายลำเรือ ทางหัวและท้ายโค้งขึ้นเรียกว่า “ราง (ระนาด)” เรียกแผ่นไม้ปิดหัวและท้ายระนาดว่า “โชน” และเรียกรวมทั้งรางและแผ่นรวมกันเป็นลักษณะนามว่า “ราง” แต่เดิมมา ดนตรีวงหนึ่ง ก็มีระนาดเพียงรางเดียวและระนาดแต่เดิมคงมีจำนวนลูกระนาดน้อยกว่าในปัจจุบันนี้ ต่อมาได้เพิ่มลูกระนาดมากขึ้น และเมื่อมาคิดประดิษฐ์ระนาดอีกชนิดหนึ่งให้ตีเสียงทุ้ม ฟังนุ่มไม่แกร่งกร้าวเหมือนชนิดก่อนเลย เรียกระนาดอย่างใหม่นั้นว่า “ระนาดทุ้ม” และเรียกระนาดอย่างเก่าว่า “ระนาดเอก” เป็นคำผสมขึ้นในภาษาไทย ระนาดเอกปัจจุบันมีจำนวน 21 ลูก ลูกต้น ขนาดยาวราว 39 ซม. กว้างราว 5 ซม. และหนา 1.5 ซม. ลูกต่อมาก็ลดหลั่นกันลงไปจนลูกที่ 21 หรือลูกยอดมีขนาดยาว 29 ซม. ลูกระนาดเหล่านี้นร้อยเชือกแขวนบนรางและวางนั้นวัดจาก “โชน” หัวรางข้างหนึ่งถึง “โชน” อีกข้างหนึ่ง ประมาณ 120 ซม. มีเท้ารองรางตรงส่วนโค้งตอนกลางเป็นเท้าเดียว รูปอย่างพานแว่นฟ้า

ในสมัยสุโขทัย เชื่อได้ว่า มีเครื่องดนตรีครบถ้วนทั้ง 4 ชนิด แต่อาจไม่มีทุกชิ้นเหมือนอย่างที่ใช้ในปัจจุบัน ส่วนในสมัยอยุธยาความนิยมเล่นดนตรีในหมู่ประชาชนมาก จนในแผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ.1991-2031) ต้องมีกฎหมายเฝ้าระวังไว้ว่า “...ห้ามร้องเพลงเรือ เป่าขลุ่ย เป่าปี่ สีซอ ดีดกระจับปี่ ดีดจะเข้ ดีโพนทับ ในเขตพระราชฐาน...”

ลักษณะการประสมวงดนตรี มี 4 ประเภท

1. วงขับไม้ ปรับปรุงจากสมัยสุโขทัย กล่าวคือ ประกอบด้วยการบรรเลงพิณ คนขับร้อง 1 คน ไก่บัดมเพาะว 1 คน สีซอสามสาย 1 คน

2. วงเครื่องสายแบบแผนยังไม่แน่นอน

3. วงมโหรีประกอบด้วยซอสามสาย กระจับปี่ ขลุ่ย กรับพวง โทน รำมะนา

4. วงปี่พาทย์ประกอบด้วย กลอง ฉิ่ง ตะโพน ฆ้อง ปี่ และระนาด

การดนตรีไทยสมัยนี้ถือว่าเป็นยุคเริ่มเข้าแบบแผนทางดนตรีไทย

ต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์ กิจกรรมดนตรีไทยเจริญมากในสมัยรัชกาลที่ 2 มีเครื่องดนตรีที่เกิดขึ้นใหม่คือ กลองสองหน้าซึ่งดัดแปลงมาจากเปิงมาง

สมัยรัชกาลที่ 3 วงปี่พาทย์เพิ่มขึ้น กลายเป็นวงปี่พาทย์เครื่องคู่ คือ ปี่ในคู่กับปี่นอก ระนาดเอก คู่กับระนาดทุ้ม ฆ้องวงใหญ่ คู่กับฆ้องวงเล็ก

สมัยรัชกาลที่ 4 วงปี่พาทย์กลายเป็นวงปี่พาทย์เครื่องใหญ่ กล่าวคือ มีระนาดเอกเหล็ก ระนาดทุ้มเหล็ก เพิ่มเข้าในวงปี่พาทย์เครื่องคู่ การเล่นเครื่องสายเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลนี้

สมัยรัชกาลที่ 5 เกิดวงปี่พาทย์ไม้นวม อีกลักษณะหนึ่งเรียกว่าวงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์

สมัยรัชกาลที่ 6 การดนตรีไทยเจริญยิ่งขึ้นมีการประดิษฐ์เพลง 4 ชั้น

นอกจากวิวัฒนาการทางด้านเครื่องดนตรีและการประสมวงดนตรีไทยแล้ว บทเพลงต่างๆ ได้มีวิวัฒนาการมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง และนำไปใช้ในโอกาสต่างๆ มากมายดังมีการกล่าวถึง บทบาทของเพลงไทยว่าแบ่งออกเป็น 3 สถานะ คือ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2533 : 23)

- 1 . ประกอบพิธี
- 2 . ประกอบการแสดง
- 3 . ขับกล่อม

ชนิดต่าง ๆ ของเพลงไทย โกวิท วัฒนศิริ และอรรณพ บรรจงศิลป์ (2525 : 14 – 22) ได้จำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

- 1 . เพลงหน้าพาทย์
- 2 . เพลงเรื่อง
- 3 . เพลงมโหรี
- 4 . เพลงเสภา
- 5 . เพลงโหมโรง
- 6 . เพลงภาษา เพลงทางเครื่อง เพลงลูกหมุด
- 7 . เพลงละคร

ในบทเพลงต่าง ๆ เหล่านี้ เพลงหน้าพาทย์เป็นเพลงที่มีแบบแผน ระเบียบวิธีการบรรเลงเก่าแก่มีบทบาทใช้ในพิธีกรรมที่สำคัญและเป็นเพลงหน้าพาทย์สำหรับโขนละครซึ่งเพลงหน้าพาทย์สามารถจำแนกการใช้ได้อย่างละเอียดดังนี้ (เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี. 2530 : 80 – 90)

1 . เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ประกอบกิริยาไปมา เช่น เพลงเสมอ เพลงเชิด เพลงพราหมณ์เข้า เพลงพราหมณ์ออก เพลงรุกรัน เพลงพระยาเดิน เพลงซุบ เพลงโคมเวียน เพลงเหาะ เพลงกลม เพลงไล่ เพลงแผละ เพลงเข้าม่าน

2 . เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ประกอบอารมณ์รื่นเริงสนุกสนาน เศร้าโศก เสียใจ และอารมณ์รัก เช่น เพลงสืนวน เพลงดูยาย เพลงช้า เพลงเร็ว เพลงกราวรำ เพลงโอด เพลงทยอยโอด เพลงเชิด-โอด เพลงกล่อม เพลงโลม

3 . เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ประกอบการแสดงฤทธิ์เดช เช่น เพลงตระสันนิบาต เพลงรัว เพลงคุกพาทย์ เพลงตระนิมิต เพลงชำนาญ เพลงตะบองกัน เพลงสาธุการ เพลงตระเชิญ

4 . เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ประกอบกิริยาการนอน เช่น เพลงตระนารายณ์บรรทมสินธุ์ เพลงตระนอน

5 . เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ประกอบกิริยาการกิน เช่น เพลงนั่งกิน และเพลงเช่นเหล้า

6 . เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ประกอบกิริยาการอาบน้ำ เช่น เพลงลงสระ และเพลงลงสระโทน

7. เพลงหน้าพาทย์ที่ใช้ประกอบกิจการยกพล เช่น เพลงปฐุม เพลงกราวนอก เพลงกราวใน

เพลงหน้าพาทย์ดังกล่าวนี้โดยประเพณีปฏิบัติแล้วนิยมบรรเลงด้วยวงปี่พาทย์ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นวงปี่พาทย์ไม้แข็ง

ในการบรรเลงเพลงไทยนั้นนิยมบรรเลงอยู่ 2 อย่าง ซึ่งครุมนตรี ตราโมท (2538:32) ได้อธิบายไว้ดังนี้

1.การบรรเลงหมู่ หมายถึง การบรรเลงเพลงไปพร้อมๆกันเต็มทั้งวง ไม่ว่าจะเป็น ปี่พาทย์หรือเครื่องสาย หรือมโหรี ความมุ่งหมายสำคัญของการบรรเลงอยู่ที่ความพร้อมเพรียงของทุกคน ในขณะที่ดำเนินวิธีการบรรเลงตามหน้าที่ของตนไปโดยถูกต้องและกลมกลืนกัน เพลงสำหรับบรรเลงหมู่แยกออกได้เป็น 3 แบบ คือ เพลงพื้น เพลงกรอ และเพลงลูกล่อลูกขัด เพลงทั้ง 3 แบบนี้ มีวิธีการบรรเลงที่แตกต่างกัน

2.การบรรเลงเพลงเดี่ยว หมายถึง การบรรเลงเพลงอย่างหนึ่งที่ใช้เครื่องดนตรีจำพวกดำเนินทำนอง เช่น กระจับปี่ ซอ จะเข้ บรรเลงแต่อย่างเดียว อาจมีเครื่องประกอบจังหวะ เช่น ฉิ่ง ฉาบ โหม่ง โทน-รำมะนา สองหน้า หรือกลองแขก บรรเลงไปด้วยก็ได้

ในการบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครู นับเป็นสิ่งสำคัญที่ควรศึกษา เนื่องจากเป็นการบรรเลงขั้นสูงทั้งความยาก ความซับซ้อนของทำนองเพลง ทำให้ในปัจจุบันนี้มีขั้นตอนในการบรรเลงหลากหลายและแตกต่างกันมาก ครูนัฐพงศ์ ไส่วัตร เป็นผู้ที่มีความรู้แตกฉานทางด้านระนาดเอก ในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นการบรรเลงแบบปี่พาทย์เสภา และการบรรเลงแบบปี่พาทย์พิธี ที่รวมไปถึงการบรรเลงระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ผู้วิจัยในฐานะเป็นนักดนตรีไทยที่สามารถบรรเลงระนาดเอกในเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูได้ มีความสนใจและเล็งเห็นความโดดเด่นของวิธีการดำเนินกลอนระนาดเอกของครูนัฐพงศ์ ไส่วัตร ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินกลอนระนาดเอกในบทเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูและชีวประวัติของอาจารย์นัฐพงศ์ ไส่วัตร เพื่อเก็บเป็นข้อมูลทางวิชาการสู่คนรุ่นหลังที่จะศึกษากลอนระนาดเอกและเป็นมรดกวัฒนธรรมทางดนตรีไทยของชาติสืบไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

- 1.เพื่อศึกษาชีวประวัติ และผลงานของครูนัฐพงศ์ ไส่วัตร
- 2.เพื่อศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิธีไหว้ครูดนตรีไทยบรรเลงโดยครูนัฐพงศ์ ไส่วัตร

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่ออนุรักษ์บทเพลงตระโนนพิธีไหว้ครูดนตรีไทยทางระนาดเอก ทางที่บรรเลงโดย
ครูณัฐพงศ์ โสวัตร
2. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับวิชาการทางดนตรีไทยในแง่มุม
อื่นๆ ต่อไป
3. ทราบเทคนิคในการบรรเลงระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูของ
ครูณัฐพงศ์ โสวัตร
4. นำแนวทางการบรรเลงระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูไปใช้ในเชิงปฏิบัติ
สำหรับผู้สนใจเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครู

ขอบเขตในการศึกษาวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นการศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกที่
บรรเลงโดยครูณัฐพงศ์ โสวัตร เพลงตระโนนพิธีไหว้ครูดนตรีไทย โดยรวบรวมข้อมูลทางวิชาการจาก
แถบบันทึกเสียงการบรรเลงระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูของครูณัฐพงศ์ โสวัตร
บรรเลงงานไหว้ครูประจำปี 2539 (12 กันยายน 2539) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อ
พัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล มีบทเพลงดังต่อไปนี้

1. ตระสันนิบาต
2. ตระนารายณ์บรมมสินธุ์
3. ตระหญ้าปากคอก
4. ตระเชิญ
5. ตระประสิทธิ
6. ตระพระปรคนธรรพ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ข้อมูลในการศึกษาได้จากแถบบันทึกเสียงและภาพงานไหว้ครูประจำปี 2539
(12 กันยายน 2539) สถาบันดนตรีศึกษาและวัฒนธรรมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท
มหาวิทยาลัยมหิดล และการสัมภาษณ์ครูณัฐพงศ์ โสวัตร ตลอดจนประสบการณ์ของ
ผู้วิจัย
2. ทางระนาดเอกที่นำมาศึกษาในวิจัยเล่มนี้และบันทึกโน้ต เป็นทางระนาดเอกที่บรรเลง
โดยครูณัฐพงศ์ โสวัตร มีทั้งหมด 6 เพลง ดังต่อไปนี้

1. ตระสันนิบาต
2. ตระนารายณ์บรมมสินธุ์
3. ตระหญาปากคอก
4. ตระเชิญ
5. ตระประสิทธิ
6. ตระพระปรคนธรรพ

3.การบันทึกโน้ตในส่วนการวิเคราะห์โน้ตที่ 4 ระหว่างทางซ้องวงใหญ่และทางระนาดเอกจะบันทึกด้วยโน้ตอักษรไทย ด ร ม ฟ ช ล ท เป็นโน้ตไทยบรรทัดเดียว

4.การบันทึกโน้ตในส่วนภาคผนวก จะบันทึกโน้ตไทย ด ร ม ฟ ช ล ท แยกมือซ้าย-ขวา ทั้งทางซ้องวงใหญ่และทางระนาดเอก (ทางระนาดเอกที่บรรเลงคู่บันทึกโน้ตบรรทัดบนอย่างเดียวนอกจากบรรเลงเดี่ยวมือจะบันทึกโน้ตบรรทัดล่างด้วย) และบันทึกโน้ตสากล

5.อักษรย่อของโน้ตไทย มีดังนี้

เสียงโน้ตของท่านอง

โด	เร	มี	ฟา	ซอล	ลา	ที
ด	ร	ม	ฟ	ช	ล	ท

เสียงโน้ตของหน้าทับตะโพนไทย

ตูป	ติง	เพ็ลิ่ง	เพ่ง	ณะ
ตุ	ต๋	พ	ท	ถ

เสียงโน้ตของหน้าทับกลองทัด

ตุ้ม	ต้อม
ต๋	ตุ

6.การวิเคราะห์บันไดเสียงของลูกตกท่านองหลักทางซ้องวงใหญ่ที่บรรเลงโดย
ครูนิกร จันทศร ใช้หลักทฤษฎีการวิเคราะห์เพลงไทยของรองศาสตราจารย์
ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์

7.การวิเคราะห์กลอนระนาดเอกใช้ทฤษฎีที่กลอนระนาดเอกของครูประสิทธิ์ ถาวร
ที่ได้รับการถ่ายทอดจากท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ(ศร ศิลปบรรเลง)อ้างอิงจาก
แถบบันทึกเสียงและภาพในรายการคุยกับครูประสิทธิ์ ถาวร โดยรองศาสตราจารย์
นายแพทย์พูนพิศ อมาตยกุล ณ ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ

วันที่ 6 มิถุนายน 2529 ลักษณะของกลอนระนาดเอกมี 9 กลอนดังต่อไปนี้

- กลอนลับ
- กลอนไต่ลวด
- กลอนไต่ไม้
- กลอนลอดตาข่าย
- กลอนเดินตะเข็บหรือม้วนตะเข็บ
- กลอนย่อนตะเข็บ
- กลอนร้อยลูกโซ่
- กลอนช้อนตะเข็บ
- กลอนพัน

กลอนแต่ละชื่อจะอยู่ใน 1 ประโยคเพลง (2 วรรคเพลง) ในการศึกษาวิเคราะห์กลอนงานวิจัยนี้ใช้ลักษณะการเทียบเคียงใน 1 วรรคเพลง

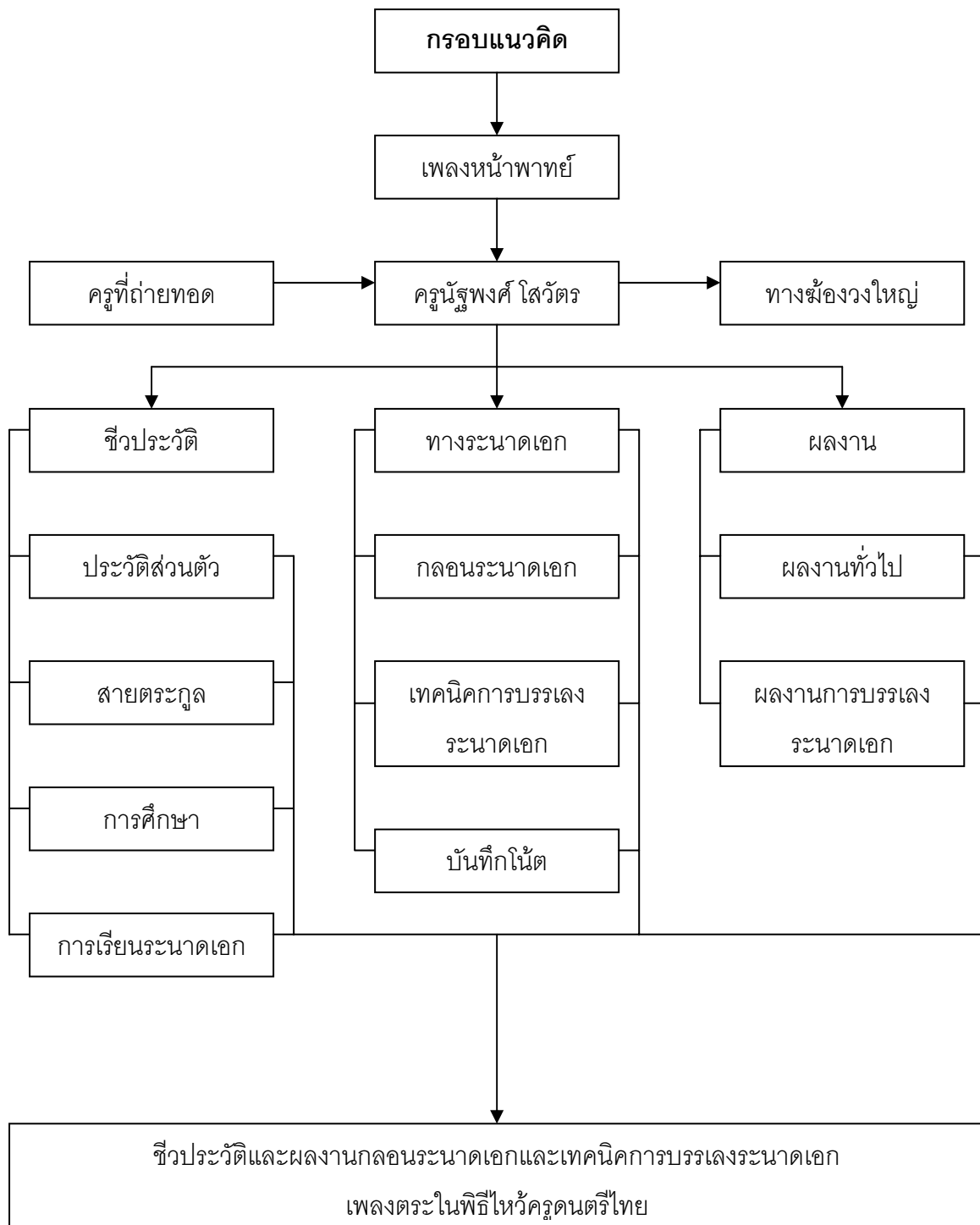
นิยามศัพท์เฉพาะ

หน้าพาทย์ หมายถึง	เพลงที่บรรเลงโดยหน้าที่ประกอบฉากกับปฏิกิริยาของตัวละคร หรือประกอบพิธีไหว้ครู
เพลงตระ หมายถึง	เพลงหน้าพาทย์ที่มีชื่อขึ้นต้นด้วยคำว่า “ตระ” และใช้หน้าทับตระเท่านั้น
ทำนองหลัก หมายถึง	ทำนองเพลงที่ส่งวงใหญ่บรรเลง
เทคนิค หมายถึง	กลวิธีในการบรรเลงระนาดเอก
กลอน หมายถึง	การบรรเลงระนาดเอกในแต่ละประโยค, วรรคเพลง ซึ่งมีการเรียกชื่อกลอนระนาดที่แตกต่างกันออกไป

1. กลอนลับ
2. กลอนไต่ลวด
3. กลอนไต่ไม้
4. กลอนลอดตาข่าย
5. กลอนเดินตะเข็บหรือม้วนตะเข็บ
6. กลอนย่อนตะเข็บ
7. กลอนร้อยลูกโซ่
8. กลอนช้อนตะเข็บ
9. กลอนพัน

กลอนสลับ หมายถึง	เป็นกลอนระนาดเอกที่มีลักษณะการตีซ้ำเสียงเข้าชุดกัน โดยมากจะถูกนำมาใช้ใน ช่วงต้นเพลง และช่วงที่มีทำนองสลับห่างๆ หรือการบรรเลงซ้ำเสียงย่ำทำนองหลัก
กลอนไต่ลวด หมายถึง	เป็นกลอนระนาดเอกที่มีลักษณะการดำเนินทำนองที่ได้เรียงเสียงกันไปเป็นส่วนใหญ่หรือเดินทำนองเป็นเส้นทางเดียวทั้งไปและกลับ ดังเปรียบเทียบได้กับการเดินบนเส้นลวดเส้นเดียว ที่ต้องเคร่งครัดระเบียบการเดินให้คงเส้นคงวาเพราะมีเพียงเส้นลวดเส้นเดียวที่สามารถเดินไปและเดินกลับได้
กลอนไต่ไม้ หมายถึง	เป็นกลอนระนาดเอกที่มีลักษณะวรรคหน้ามีการซ้ำเสียงสลับด้วยเสียงอื่นที่ลดหลั่นลงไปทีละเสียงในต้นวลีแล้วเชื่อมกับทำนองของกลอนไต่ลวดในท้องต่อไปและวรรคหลังวลีหลังมีทำนองม้วนเสียงกลับลงทางเสียงต่ำ
กลอนลอดตาข่าย หมายถึง	เป็นกลอนระนาดเอกที่มีลักษณะการเดินทำนองโดยใช้เสียงห่างๆเหมือนมีตาข่ายมาดัก ให้ทำนองลอดเข้าออกสลับกันจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูงและเสียงสูงมาหาเสียงต่ำ
กลอนเดินตะเข็บหรือม้วนตะเข็บ หมายถึง	เป็นกลอนระนาดเอกที่มีลักษณะการดำเนินทำนองม้วนไปข้างหน้าในวรรคหน้าของประโยคเพลง ส่วนวรรคหลังห้องแรกก็จะดำเนินทำนองม้วนกลับไปห้องต่อไปโดยได้เรียงเสียงลงไปจนจบวรรค
กลอนย้อนตะเข็บ หมายถึง	เป็นกลอนระนาดเอกที่มีลักษณะการดำเนินทำนองในวรรคแรกคล้ายกลอนม้วนตะเข็บไปทางด้านหน้าแต่ต่างกันที่มีการดำเนินกลอนย้อนที่วรรคหลังม้วนกลับลงทุกห้องจนจบวรรค
กลอนร้อยลูกโซ่ หมายถึง	เป็นกลอนระนาดเอกที่มีลักษณะการดำเนินทำนองที่เกี่ยวข้องกันเป็นข้อๆ คล้ายโซ่ต่อเนื่องกันไปในทุกวลีจนจบประโยค
กลอนซ้อนตะเข็บ หมายถึง	เป็นกลอนระนาดเอกที่มีลักษณะการดำเนินทำนองแบบซ้ำเสียงและออกห่างกันหนึ่งช่วงเสียงในวลีต่อไปเรื่อยๆ จนจบประโยค
กลอนพัน หมายถึง	เป็นกลอนระนาดเอกที่มีลักษณะการดำเนินทำนองที่เป็นกลอนซ้อนตะเข็บผสมกับกลอนอื่น จนดูว่าเป็นการพัวพันกันระหว่างกลอนระนาดเอกที่แตกต่างกัน

ไม่มีชื่อกลอน หมายถึง	ในแต่ละวรรคและแต่ละวลีมีการผสมผสานลักษณะของกลอนต่าง ๆ รวมกัน จึงไม่สามารถระบุชื่อกลอนได้
ประโยคเพลง หมายถึง	ทำนองเพลงโน้ตไทย 1 บรรทัด และมี 2 วรรคเพลง
แนว หมายถึง	ขนาดหรือกำลังความช้าความเร็วของการดำเนินจังหวะ ที่เรียกว่าแนวดีก็คือรักษาขนาดหรือกำลังความช้าเร็วของการดำเนินจังหวะไว้ให้เรียบร้อยสม่ำเสมอเหมาะสมกับบทเพลงว่าตรงไหนควรช้าตรงไหนควรเร็วเพียงไร
ตีกรอยื่นเสียง หมายถึง	การตีคู่ต่าง ๆ สองมือสลับกัน ด้วยน้ำหนักมือประมาณกัน มือซ้ายลงก่อนมือขวา
คู่แปดยื่นเสียง หมายถึง	การตี 2 มือพร้อมกัน เป็นเสียงเดียวหลายครั้ง
ตีสะเดาะ หมายถึง	การตีสะบัดยื่นเสียงคู่ 8 สามครั้ง ห่างเท่า ๆ กันโดยเร็ว
ตีสะบัด หมายถึง	การตีคู่แปด 3 ครั้ง ห่างเท่ากันโดยเร็ว ให้เสียงเคลื่อนที่เป็นคู่เสียง ทั้งขึ้นและลง
ตีเก็บ หมายถึง	การตี 2 มือพร้อมกันเป็นคู่ 8 เป็นทำนอง เสียงดังพอประมาณ จังหวะสม่ำเสมอ
รัวยื่นเสียง หมายถึง	รัวเสียงเดียว
รัวคู่สอง หมายถึง	รัวสองลูกสองเสียงติดกัน
รัวเป็นทำนอง หมายถึง	รัวหลายเสียงทำนองขึ้น-ลง
ตีขยี้ หมายถึง	การตีเสียงให้ถี่กว่าตีปกติเป็น 2 เท่า
กดหัวไม้ หมายถึง	การตีห้ามเสียงลูกสุดท้ายของทำนองวรรคเพลงเพื่อทอดจังหวะให้ช้าลง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารตำราวิชาการ

กาญจนา อินทรสุนานนท์ (2532) ให้ความสำคัญของคนตรีว่า คนตรีเป็นสื่อในพิธีกรรมทางศาสนาระหว่างมนุษย์กับความเชื่อในแต่ละสังคม ซึ่งจัดได้ว่าคนตรีเป็นมรดกรับใช้สังคมตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

มานพ วิสุทธิแพทย์ (2533 : 1) ได้กล่าวถึงหลักการต่างๆ ของการวิเคราะห์ดนตรีไทยไว้ในดนตรีวิเคราะห์ว่า ระดับเสียงของเครื่องดนตรีไทย มีระยะห่างของเสียงเรียงตามลำดับเท่าๆ กันโดยใน 1 คู่แปด จะมี 7 เสียง ซึ่งพบในเครื่องดนตรีที่ตั้งเสียงตายตัวเช่น ระนาด ซอวง ปี่ขลุ่ย จะเข้ สำหรับในเรื่องบันไดเสียงของคนตรีไทย ได้กล่าวถึง 2 สิ่ง คือบันไดเสียง 5 เสียงหรือ Pentatonic Scale และการแบ่ง 7 เสียงเท่าๆ กันในคู่แปด ซึ่งในเพลงไทยทั้ง 2 สิ่งนั้น จะมีความสัมพันธ์กันมากทำให้เกิดความสับสนได้ นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงรูปแบบทำนองหลัก แนวทำนองและแนวประสาน ลูกตก วรรณเพลง ตามลำดับ

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2538). ได้กล่าวถึงการบรรเลงระนาดเอกไว้ใน เกณฑ์มาตรฐานสาขาและวิชาชีพดนตรีไทย ว่า

วิธีตีระนาดเอก

1.ลักษณะการตี

1.1 ต้องตีตรงกลางของลูกระนาดเอกแต่ละลูก

1.2 วิธีตีใช้กล้ำมเนื้อบังคับ ดังนี้

ก. ใช้กล้ำมเนื้อแขนเป็นหลัก และใช้กล้ำมเนื้อที่บังคับการเคลื่อนไหวข้อมือร่วมด้วยเรียกว่า ครึ่งข้อครึ่งแขน (เกร็งแขนปล่อยข้อ)

ข. ในการตีด้วยความเร็ว ใช้ส่วนของกล้ำมเนื้อตึงหัวไหล่ไว้เป็นหลักเพื่อให้กล้ำมเนื้อแขนสามารถบังคับการตีให้คล่องตัว ดีโดยการจับไม้ให้แน่น

1.3 ยกไม้ตีสูงประมาณ 6 นิ้วฟุต จากพื้นระนาดเอก

2.วิธีการตีระนาด

มีดังนี้ต่อไป

2.1 ตีสองมือพร้อมกันเป็นคู่ต่างๆ

2.2 ตีฉาก คือวิธีการตีให้มือทั้งสองลงพร้อมกันและได้น้ำหนักประมาณกัน

2.3 ตีเก็บคู่แปด คือการตี 2 มือพร้อมกันเป็นคู่ 8 อาจเป็นหรือไม่เป็นทำนองก็ได้

- 2.4 ตีสองมือ หรือตีสิม (ตีเสียงไพเราะ) คือการตีเก็บ 2 มือพร้อมกันให้เสียงลงเท่ากันแล้วรีบยกขึ้นโดยเร็ว
- 2.4.1 ที่ละเสียงเป็นพยางค์สั้น ๆ
- 2.4.2 ดำเนินกลอน
- 2.5 ตีกรอ คือการตีคู่ต่าง ๆ สองมือสลับกัน ด้วยน้ำหนักมือประมาณกัน มือซ้ายลงก่อนมือขวา ยิ่งละเอียดเท่าใดยิ่งดีเท่านั้น
- 2.6 ตีสะเดาะ คือการตีสะบัดยื่นเสียงคู่ 8 สามครั้ง ห่างเท่า ๆ กันโดยเร็ว
- 2.7 ตีสะบัด คือการตีคู่แปด 3 ครั้ง ห่างเท่ากันโดยเร็ว ให้เสียงเคลื่อนที่เป็นคู่เสียงต่าง ๆ เช่น
- 2.7.1 สะบัดสองเสียง
- 2.7.2 สะบัดสามเสียง
- 2.7.3 สะบัดข้ามเสียงทั้งขาขึ้นและขาลง
- 2.8 ตีกระพือ คือการตีเน้นคู่แปด ให้เสียงดังเจ็ดจากว่าปกติอย่างเป็นระเบียบ และ/หรือเร่งจังหวะด้วยจุดประสงค์เฉพาะกิจ
- 2.9 ตีกลอน คือการบรรเลงทำนองในลักษณะต่าง ๆ อย่างมีความสัมพันธ์ และสัมพันธ์กัน
- 2.10 ตีรว คือการตีสลับมือ (ไม่พร้อมกัน) มือซ้ายลงก่อนมือขวา ตีรวให้ละเอียดมากๆ
- 2.10.1 รวลูกเดียว
- 2.10.2 รวเป็นคู่ต่าง ๆ
- 2.10.3 ตีรวขึ้นรวลง คือการตีรวเคลื่อนที่จากเสียงหนึ่งไปอีกเสียงหนึ่ง
- รวขึ้น คือ รวจากต่ำไปหาสูง
- รวลง คือ รวจากสูงไปหาต่ำ
- 2.10.4 รวคาบลูกคาบดอก คือการตีรวเป็นทำนองเป็นวรรคตอน
- ประโยคด้วยการตีเก็บทำนองเป็นวรรคตอน ประโยค ตาม
- ทำนองเพลง มิใช่ตีเป็นทำนองเพลงที่ซ้ำกันกับตีรว ทั้งนี้ยกเว้น
- กรณีที่เป็นกรณีซ้ำกัน
- 2.10.5 รวเป็นทำนอง (รวพื้น) คือการดำเนินทำนองด้วยวิธีการรวโดยตลอดทั้งท่อน
- 2.10.6 รวกรอด คือการตีรวโดยวิธีบังคับเสียงช่วงทำให้อันลงโดยวิธีกดหัวไม้ตี

- 2.10.7 รัวทุบ คือการตีรัวโดยการกดหัวไม้ตีบังคับให้เสียงสั้นลงอย่างฉับพลันในช่วงต้น
- 2.10.8 รัวดุ คือการตีรัวเน้นกล้ำเนื้อแชนและหัวไหล่พร้อมทั้งเกร็งข้อมือ นิ้วชี้กดไม้เพื่อให้เสียงมีน้ำหนัก ดังหนักแน่น
- 2.10.9 รัวเสียงโต คือการตีรัวด้วยการบังคับกล้ำเนื้อเหมือนการรัวดุ แต่บังคับให้เสียงโปร่งกว่าโดยไม่กดหัวไม้ ไม่กดนิ้วชี้ เรียกว่า รัวเปิดหัวไม้
- 2.10.10 รัวฉีกอก คือการตีรัวแล้วแยกมือจากการไปหาเสียงต่าง ๆ ที่ต้องการ
- 2.10.11 รัวก้าวกาย คือการตีรัวดำเนินทำนองด้วยวิธีพิเศษในลักษณะการตีสลับมือสลับเสียงเป็นทำนองต่าง ๆ
- 2.10.12 รัวไขว้มือ คือมือซ้ายตืออยู่เสียงหนึ่งมือขวาจะไขว้ข้ามมือซ้ายตีรัวเป็นคู่เสียงต่าง ๆ ตีไขว้เป็นคู่เสียงอยู่กับที่ หรือตีไขว้เป็นคู่เสียงเลื่อน ขึ้นหรือเลื่อนลงตามทำนองเพลง
- 2.10.13 รัวกระพือ คือการตีรัวแล้วเร่งเสียงให้ดังขึ้นกว่าปกติ
- 2.10.14 รัวปรีบ คือการตีรัวแต่กดไม้ให้การสั่นสะเทือนมีน้อยที่สุดและเสียงโดยกดไม้ที่เสียงสุดท้าย
- 2.11 ตีขยี้ คือการตีเสียงให้ถี่กว่าตีเป็น 2 เท่า
- 2.12 ตีตวาด คือการตีเน้นเสียงมือขวาให้หนักในเสียงแรก ๆ
- 2.13 ตีกวาด คือการใช้ไม้ระนาดระโดยเร็วหรือเข้าไปบนพื้นลูกระนาดในลักษณะต่าง ๆ
- 2.14 ตีเก็บคู่ 16 คือการตีซ้ายขวาแยกห่างกันในเสียงเดียวกันในเสียงเดียวกันเป็น 2 ช่วง คู่แปด
- 2.15 ตีเน้น คือการตีเสียงดังขึ้นปกติตามที่ผู้บรรเลงต้องการ
- 2.16 ตีถ่างมือ (ตีเก็บผสมแยก) คือวิธีเก็บคู่แปด ผสมแยกคู่เสียง
- 2.17 ตีปรีบ ตีเช่นเดียวกับตีกรอ แต่กดไม้ให้การสั่นสะเทือนมีน้อยที่สุดและห้ามเสียงโดยกดหัวไม้ที่เสียงสุดท้าย
- 2.18 ตีสะบัดร่อน คือการตีคู่แปด สามครั้งห่างเท่ากันโดยเร็วให้เสียงเคลื่อนที่เป็นคู่เสียงต่าง ๆ ด้วยวิธีเปิดไม้เพียงให้สัมผัสกับผิวลูกระนาดแต่ละลูกโดยเร็ว อาจจะชุดเดียว หรือติดต่อกันหลายชุดก็ได้

3.ความแม่นยำของทำนอง

หมายถึง ความถูกต้องตามทำนองหลักของซ้องวงใหญ่ คือทำนองเนื้อแท้ของผู้ประพันธ์ที่ยังไม่ได้มีการแปลทำนอง

4.ความแม่นยำตามลักษณะการบรรเลงระนาดเอก พร้อมด้วยแนวการดำเนินทำนองและจังหวะ

4.1 ความแม่นยำตามลักษณะการบรรเลงระนาดเอกเป็นการประเมิน

ความสามารถในการบรรเลงทางเพลงสำหรับระนาดเอกตามที่ได้ฝึกฝนกันมาจากครูดนตรี ทางเพลงเหล่านี้ได้ประดิษฐ์ขึ้นมาจากทางเพลงทำนองหลักของซ้องวงใหญ่ให้เหมาะสมกับลักษณะและบทบาทของระนาดเอก ซึ่งจะผสมผสานกลวิธีการบรรเลงต่าง ๆ ให้เหมาะสมในการบรรเลงเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาและวิชาชีพดนตรีไทยแต่ละชั้น อันอาจเป็นทางเพลงที่ครูผู้ใหญ่ทางดนตรีไทยได้ประดิษฐ์ขึ้นเป็นที่นิยมถ่ายทอดทางกันมา หรือเป็นทางที่ครูดนตรีไทยผู้ฝึกได้ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติก็ได้ และสำหรับในชั้นที่ 1 ถึง 3 เน้นการดำเนินทำนองทำด้วยการตีคู่แปด

4.2 แนวการดำเนินทำนองหมายถึงถูกต้องตามความซ้ำเร็วของทำนองเพลง

4.3 จังหวะหมายถึงถูกต้องตามจังหวะสามัญ และจังหวะฉิ่ง

5.คุณภาพเสียง และรสมือ

5.1 คุณภาพเสียง

5.1.1 การตีให้เสียงหนักแน่นชัดเจน ดังสม่ำเสมอ

5.1.2 ถ้าเป็นลูกที่ตีพร้อมกันสองมือต้องเป็นเสียงที่ดัง และหนักแน่นประมาณกัน

5.1.3 นอกจากนี้คุณภาพของเสียงอาจเกิดจากการใช้น้ำหนักมือทั้งสองข้างที่มีน้ำหนักต่างกันได้อีกลักษณะหนึ่งตามกลวิธีการตี

5.2 รสมือ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติการต่อระนาดเอกเพื่อบังคับให้เกิดเสียงที่ฟังแล้วก่อให้เกิดความไพเราะ ซึ่งเกิดจากการได้ฝึกปฏิบัติมาโดยถูกต้องตามลำดับพัฒนาการสำหรับใช้ดำเนินทำนอง ซึ่งเหมาะกับการบรรเลงระนาด

6.การแปลทำนองของระนาดเอก

หมายถึง ความสามารถในการดำเนินทำนองด้วยสำนวนกลอนที่มีลักษณะเฉพาะโดยยึดเนื้อทำนองหลักของแต่ละเพลงเป็นแนวให้เกิดเป็นท่วงทำนอง ด้วยลักษณะ

ตีเก็บเป็นหลัง ซึ่งเป็นทางของระนาดเอกโดยเฉพาะ ซึ่งการแปลงทำนองนี้อาจจะทำให้เกิดทางระนาดเอกขึ้นได้หลายทาง (ยกเว้นเพลงบังคับ)

อุดม อรุณรัตน์ . (2529). ได้อธิบายเรื่องระนาดเอกและฆ้องวงใหญ่ไว้ใน ดุริยางคดนตรีจากพระพุทธรูปศาสนา ว่า

ฆ้องวงใหญ่ เครื่องสำหรับทำลำนำบางสิ่ง พิจารณาเห็นได้ว่าคงมีผู้คิดแก้ไขเครื่องทำจังหวะมาเป็นขั้น ๆ จนเลยกลายมาเป็นเครื่องทำลำนำ เช่น ฆ้องวง เดิมก็เห็นจะแก้ฆ้องเดี่ยวเป็นฆ้องคู่ให้มีเสียงสูงต่ำ (อย่างฆ้องที่เล่นละครชาตรี) แล้วแก้ฆ้องคู่เป็นฆ้องราวสามใบ ให้มีเสียงเป็นหลั่นกัน (อย่างฆ้องที่เล่นระเบง) แล้วเติมฆ้องให้ครบเจ็ดเสียง เป็นฆ้องวงสิบหกใบ ก็เลยใช้เป็นเครื่องสำหรับใช้ลำนำ ระนาดก็น่าจะแปลงมาแต่กรับโดยทำนองเดียวกัน เครื่องที่กล่าวมาทั้งนี้ มีในอินเดียแต่ดึกดำบรรพ์ทั้งนั้น

บรมครูทางดุริยางค์ไทย ได้คิดดัดแปลงแก้ไขเครื่องดนตรีที่มีสาย (ตuned) มาเป็นเครื่องดุริยางค์เป็นแท่ง (untuned) ประสงค์ให้เปล่งเสียงได้ดังพิณ แล้วให้ชื่อเครื่องดุริยางค์ชนิดนี้ว่า “พิณพาทย์” หรือเรียกชื่อกันในปัจจุบันนี้ว่า “ระนาด” อีกชื่อหนึ่ง ซึ่งก็หมายถึงเครื่องพิณพาทย์ชนิดหนึ่งแขนงที่วางยาว ๆ ไข่ดี จะเห็นได้ว่า ลูกระนาดนั้นมีจำนวน 21 ลูก หรือ 21 เสียง มีทางหลบเสียงได้ 3 (3 octaves) เท่ากับระบบของเสียงคันทัพพิลปะที่พระผู้มีพระภาคตรัสสอน “วิธินปมกมุฐานัน” ให้กับท่านพระโสมโกปิวิสะ นั่นเอง

วิวัฒนาการของพิณพาทย์จากพิณ เกิดขึ้นดังนี้

สายพิณ → ลูกระนาด

กระพุ่มพิณ → วางระนาด

ไม้ดีดพิณ → ไม้ดี

ได้จาก สรমনุทล คนุทพหุสิปป (ระบบเสียงคันทัพพิลปะ) เป็นปัจจัยแห่งการเนรมิตสร้างสรรค์

ปัญญา รุ่งเรือง. (2517 : 57) กล่าวว่า ปี่พาทย์สมัยกรุงศรีอยุธยา นั้น สืบต่อมาจากการบรรเลงปี่พาทย์เครื่องห้าสมัยสุโขทัย ซึ่งเป็นเครื่องห้าที่แท้จริง ได้แก่ ปี่ ตะโพน ฆ้องวงใหญ่ กลองทัด และฉิ่ง ต่อมาสมัยกรุงศรีอยุธยาจึงได้มีระนาดเพิ่มขึ้น (ตามหลักฐานจากตำรับตำราที่นักปราชญ์ทางดนตรีทั้งหลายเขียนไว้ แต่ความรู้สึกส่วนตัวของผู้เขียน เชื่อว่ามีระนาดอยู่แล้ว ก็บอกไว้แล้วว่ามาจากกรับ หรือไม่ก็โปงลาง โปงลางก็มาจากกรับนั่นแหละ แล้วจึงเปลี่ยนมาเป็นระนาด ระนาดนั้นเดิมทีเดี๋ยวกเรียกว่า ราด เช่น ในวลีที่ว่า “ปี่พาทย์ราดตะโพน” ต่อมาก็พูด

ยืดเสียงตามหลักการแผดงว่าระนาด อะไร ๆ ที่มีลักษณะอย่างลูกระนาด ก็พลอยเรียกว่า ระนาดด้วย เช่น ฟากที่เรียงกันด้วยไม้รวก ก็เรียกว่า ฟากลูกระนาด แคร่ที่ปูด้วยไม้ไผ่แบบนี้ก็ เรียกแคร่ลูกระนาด เป็นต้น)

ครูประสิทธิ์ ถาวร. (2529 : แถบบันทึกละเสียง) ในรายการคุยกับครูประสิทธิ์ ถาวร ณ ศูนย์สังคีตศิลป์ วนาคารกรุงเทพ ให้การสัมภาษณ์ว่ากลอนระนาดเอกได้รับการถ่ายทอดจาก ท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ(ศร ศิลปบรรเลง) โดยกำหนดชื่อกลอนระนาดเอกแต่ละชื่ออยู่ใน 1 ประโยคเพลง ชื่อกลอนระนาดเอกต่าง ๆ มีทั้งหมด 9 ชื่อ ดังตัวอย่างกลอนระนาดเอกต่อไปนี้

1. กลอนลับ

ตัวอย่าง 1

ร ร ร ลุ	ร ร ร ช	ม ม ม ท	ม ม ม ท	ม ม ม ท	ม ม ม ล	ร ร ร ลุ	ร ร ร ช
----------	---------	---------	---------	---------	---------	----------	---------

ตัวอย่าง 2

ร ร ม ฟ	ม ม ฟ ช	ฟ ฟ ช ล	ช ช ล ท	ฟ ม ร ิ ิ	ม ิ ิ ท ท	ร ิ ท ล ล	ท ล ช ช
---------	---------	---------	---------	-----------	-----------	-----------	---------

2. กลอนไต้ลวด

ตัวอย่าง

ฟ ม ร ลุ	ร ม ฟ ช	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท	ร ิ ม ิ ิ ค ิ	ท ล ช ร	ม ฟ ช ล	ร ิ ท ล ช
----------	---------	---------	---------	---------------	---------	---------	-----------

3. กลอนไต้ไม้

ตัวอย่าง

ท ล ท ช	ล ท ด ร	ม ร ม ค	ร ม ฟ ช	ท ล ท ช	ล ท ค ิ ิ	ม ิ ิ ค ิ ิ	ค ิ ท ล ช
---------	---------	---------	---------	---------	-----------	-------------	-----------

4. กลอนลอดตาข่าย

ตัวอย่าง

ล ท ร ม	ร ิ ท ล ช	ฟ ม ิ ิ ช	ร ช ล ท	ฟ ม ิ ิ ช	ล ท ิ ิ ร	ม ฟ ช ล	ร ิ ท ล ช
---------	-----------	-----------	---------	-----------	-----------	---------	-----------

5. กลอนเดินตะเข็บหรือม้วนตะเข็บ

ตัวอย่าง

เดินหน้า				ถอยหลัง			
ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท	ร ิ ฟ ม ิ ิ	ฟ ม ิ ิ ท	ม ิ ิ ท ล	ร ิ ท ล ช

6. กลอนย้อนตะเข็บ

ตัวอย่าง

ร ม ฟ ช	ล ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท	ร ี พ ี ม ี ร ี	ท ม ี ร ี ท	ล ร ี ท ล	ช ท ล ช
---------	---------	---------	---------	-----------------	-------------	-----------	---------

7. กลอนร้อยลูกโซ่

ตัวอย่าง

ร ม ช ล	ช ท ล ช	ร ม ช ล	ท ช ล ท	ร ี ม ี ร ี ท	ล ช ล ท	ร ม ช ล	ช ท ล ช
---------	---------	---------	---------	---------------	---------	---------	---------

8. กลอนซ่อนตะเข็บ

ตัวอย่าง

ม ร ม ด	ร ม ร ม	ฟ ม ล ม	ฟ ช ล ช	ล ช ล ฟ	ช ล ช ล	ด ี ช ล ด ี	ฟ ล ช ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	-------------	---------

9. กลอนพัน

ตัวอย่าง

ม ร ม ด	ร ม ร ม	ฟ ม ล ม	ฟ ช ล ช	ล ช ล ฟ	ช ล ช ล	ด ี ช ล ด ี	ฟ ล ช ฟ
ด ี ม ี ร ี ด ี	ล ร ี ด ี ล	ด ี ช ล ด ี	ฟ ล ช ฟ	ด ี ล ช ล	ช ฟ ช ฟ	ม ฟ ม ร	ม ร ด ร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วีรชาติ เปรมมานนท์ (2532 : 1) รายงานผลการวิจัยเรื่องดนตรีไทยช่วงปี 2520-2530 ได้ศึกษาทางด้านพัฒนาการทางด้านดนตรีไทย โดยกล่าวว่า “ดนตรีไทยมีวิวัฒนาการมาพร้อมกับคนไทยควบคู่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาพูดและพิธีกรรมทางศาสนา มาเป็นเวลาช้านาน ดนตรีนอกจากจะแสดงออกถึงความประณีต วิจิตรพิสดารแล้ว ยังสะท้อนถึงความงามทางด้านจิตใจ ความเจริญรุ่งเรืองของชนชาติไทยที่รู้จักสร้างสรรค์ดนตรีไทย ในเรื่องทำนองเดียวกันนี้

บุญช่วย โสวัตร (2538 : 110-139) ได้ศึกษาวิเคราะห์ระเบียบกฎเกณฑ์ในการประพันธ์เพลงเถา และบทบาทเพลงแขกมอญบางขุนพรหมที่มีต่อสังคมไทย ซึ่งการพบว่าในด้านทฤษฎีการประพันธ์เพลงเถา ได้จำแนกแขกมอญบางขุนพรหมในลักษณะต่างๆดังนี้ เพลงแขกมอญบางขุนพรหม เป็นเพลง 3 ท่อน 14 จังหวะหน้าทับ ท่อน 1 มี 32 วรรค 16 ประโยค 4 จังหวะหน้าทับ ท่อน 2 มี 32 วรรค 16 ประโยค 4 จังหวะหน้าทับ ท่อน 3 มี 48 วรรค

24 ประโยค 6 จังหวะหน้าทับ ดังนั้นการวิจัยในส่วนโครงสร้างของเพลงแขกมอญบางขุนพรหม สามารถนำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เพลงเดี่ยวระนาดเอก

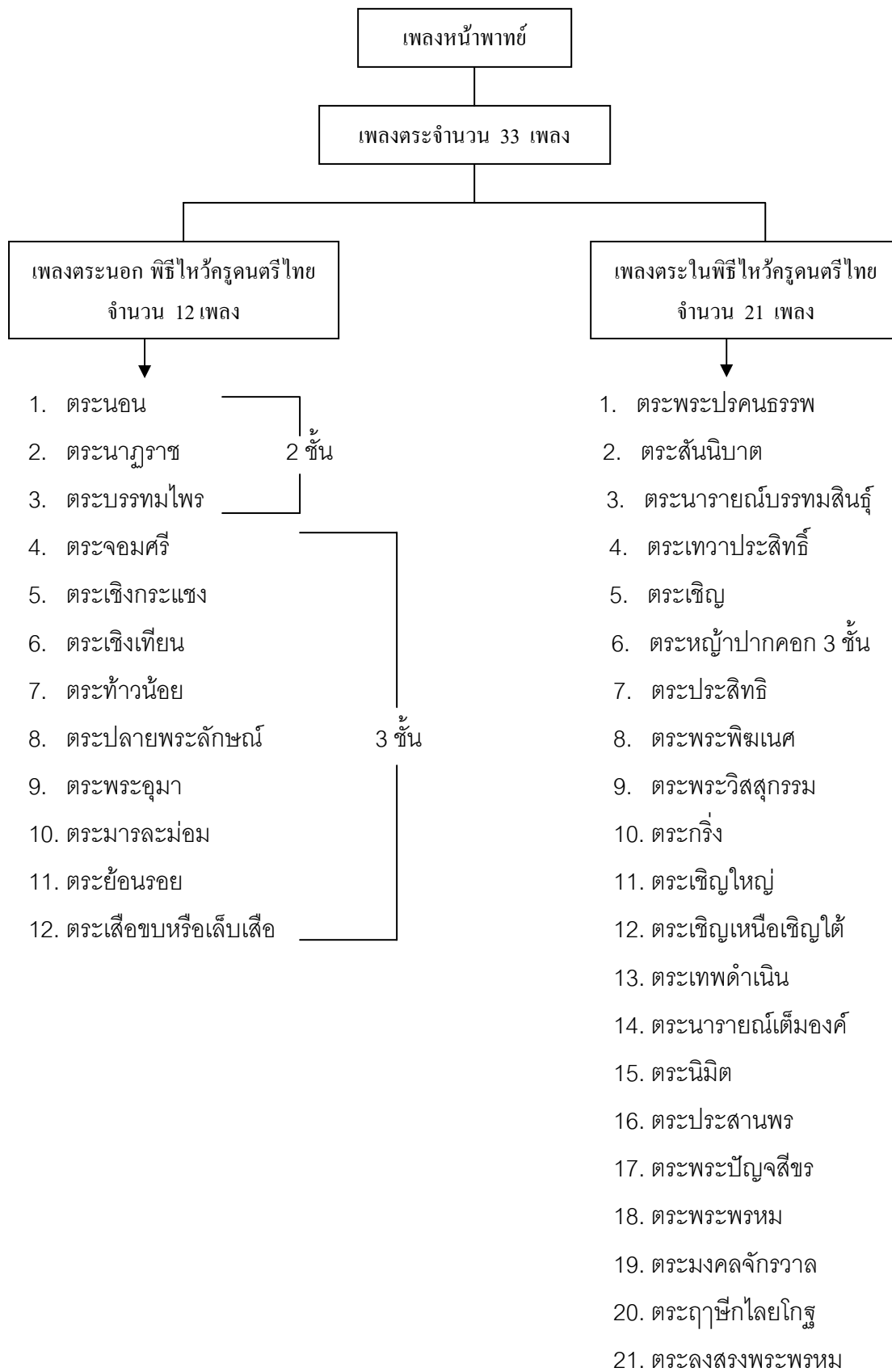
ณรงค์ชัย ปิฎกัรชต์ (2534 : 319) ได้ศึกษาวิเคราะห์ทางส้องเพลงสาธุการ โดยเปรียบเทียบวิธีดำเนินการทำนอง และการใช้มือของนักดนตรีไทยสิบท่าน โดยเน้นสำนวนเพลง และการดำเนินการทำนองของส้องวงใหญ่ บทบาทสำคัญของเพลงสาธุการต่อวัฒนธรรมการดนตรี และพิธีกรรม ซึ่งผลการวิจัยบางข้อเกี่ยวกับสำนวนของประโยคเพลงสาธุการ ประโยคนำและระดับเสียงลูกตกท้ายประโยคเพลง สรุปได้ว่าเพลงสาธุการทุกทางมีรูปแบบการดำเนินการทำนอง และการใช้มือส้อง ได้กำหนดไว้อย่างมีกฎเกณฑ์ ดังนั้นผลการวิจัยเรื่องดังกล่าวสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์เพลงเดี่ยวระนาดเอกได้

บุญเชิด พิณพาทย์ (2540: 147- 150) ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่องเดี่ยวกราวในสามชั้นทางระนาดเอก ในลักษณะบันไดเสียงที่เป็นลูกโยน บันไดเสียงส่วนที่เป็นเนื้อเพลง บันไดเสียงลูกนำ และลูกตก ผลการวิจัยสรุปว่าเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้น ประกอบด้วยองค์ประกอบของบทเพลง การเปรียบเทียบทำนองเพลงส้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวระนาดเอกเพลงกราวในสามชั้นสามารถนำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เพลงเดี่ยวระนาดเอกได้

อาทร ธนวัฒน์ (2542 : 182) ได้ศึกษาวิเคราะห์เพลงเดี่ยวกราวในทางจะเข้ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในทางจะเข้ จากการเปรียบเทียบทำนองทางส้องวงใหญ่กับการเดี่ยวจะเข้กราวใน 2 ชั้นพบว่าความสัมพันธ์ของเพลงและลูกตก ซึ่งการวิเคราะห์ในบางส่วนสามารถนำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ของเพลงเดี่ยวได้

ข้ามคม พรประสิทธิ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิเคราะห์เรื่องการศึกษาลงานเพลงเดี่ยวจะเข้ของคุณครูละเมียด จิตตเสวี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ลักษณะเพลงเดี่ยวของคุณครูละเมียดใช้ลักษณะการดีด “ หิงนอย ” ซึ่งเป็นเสียงจะเข้ที่มีความคมชัดเป็นเอกลักษณ์เฉพาะเป็นกลวิธีพิเศษในเพลงเดี่ยวมีสัดส่วนที่เหมาะสม การดำเนินการทำนองหรือกลอนเพลงยึดโครงของทำนองหลักควบคู่กันอย่างเสมอ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสามารถนำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เพลงเดี่ยวระนาดเอก

นัฐพงศ์ โสวัตร (2538 : 7-8) เพลงตระโห่ขวัญเป็นกลุ่มเพลงหนึ่งในเพลงหน้าพาทย์ กลุ่มเพลงใช้สำหรับบรรเลงเฉพาะพิธีโห่ขวัญ และมีชื่อขึ้นต้นด้วยคำว่า “ตระ” เรียกว่า “เพลงตระ” ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 33 เพลง ผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะเพลงตระที่ใช้ในพิธีโห่ขวัญดนตรีไทย 7 คน ได้แก่ ครูมนตรี ตราโมท, ครูเตือน พาทย์กุล, ครูเชื้อ ดนตรีรส, ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์, ครูประสิทธิ์ ถาวร, ครูสำราญ เกิดผล และจิรัช อาจณรงค์ เรียกให้วงปี่พาทย์บรรเลงในพิธีโห่ขวัญดนตรีไทยในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2534 -2536 ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ประวิทย์ ขาวปลื้ม (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิเคราะห์เพลงเสมอจำนวน 14 เพลง ซึ่งบรรเลงด้วยฆ้องวงใหญ่โดยครูเชื้อ ดนตรีรส ผลการวิจัยพบว่า เพลงเสมอมีรูปแบบแตกต่างกัน ไม่มีกำหนดกฎเกณฑ์ที่แน่นอน แบ่งวรรคตอนเพลงเป็นไม้กลอง และเพลงเสมอแต่ละชนิดมีไม้กลองไม่เท่ากัน ลูกตกของเพลงเสมอจัดอยู่ในเสียง โด , เร , ฟา และซอล เพลงเสมอกำกับหน้าทับด้วยตะโพนและกลองทัดเครื่องดนตรีทั้ง 2 ชนิดนี้ จะดำเนินการทำนองเฉพาะที่เรียกว่า "ไม้เดิน" และ "ไม้ลา" ไม้เดินมีความยาวเท่ากับ 1 วรรคเพลง หรือเรียกว่า 1 ชุดไม้ลา นับเป็นงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิเคราะห์การแบ่งวรรคตอนของเพลง และการวิเคราะห์บันไดเสียงสำหรับงานวิจัยครั้งนี้

ถาวร ศรีม่วง (2530) ได้ศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบการแปรทำนองของระนาดเอกในเพลงสาธุการจะพบว่ามีลักษณะสำนวนกลอนพิเศษจะมีคุณค่าทางศิลปะมากกว่า เช่นลักษณะสำนวนกลอนไต่ลวดจะมีลักษณะเสียงที่เรียงชิดกันขึ้นไปด้านบนและจากด้านบนลงมาด้านล่างนอกจากนี้ลักษณะสำนวนกลอนลอดตาข่ายจากด้านบนลงมาด้านล่างหรือด้านล่างขึ้นไปด้านบนจะลักษณะการตีระนาดเอกเต็มผืน นอกจากนี้การแปรทำนองของระนาดเอกสำนวนกลอนพิเศษยังมีสัมพันธ์ระหว่างประโยคสนิทสนมทั้งกลอนในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

ส่วนลักษณะสำนวนกลอนธรรมดาในบางประโยคนั้นมีการแปรทำนองที่ใช้กลอนข้ามไปข้ามมามีข้อบกพร่องบางประโยคไม่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน แต่มีประโยคที่ใช้ลักษณะสำนวนกลอนที่สัมพันธ์กันดี และเป็นที่ยอมรับนำมาใช้บรรเลงของผู้บรรเลงระนาดเอกในปัจจุบันเช่น

1. กลอนไต่ลวด

กลอนไต่ลวดจะมีลักษณะใช้เสียงเรียงชิดๆ กันอย่างต่อเนื่อง และมีความสัมพันธ์เสียงนั้นจะเรียงขึ้นๆ ลงๆ อยู่สม่ำเสมอ ต้องระมัดระวังเรื่องการใช้พละกำลังอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญต้องระวังความแม่นยำในการใช้กลอนชนิดนี้ด้วย อย่าให้เกิดการผิดพลาดเป็นอันขาด กลอนไต่ลวดนี้จะมีคุณค่าในการฟังต่อเนื่องเรียงจากเสียงชิดๆ กันนั้นฟังแล้วรู้สึกรื่นหู มีความเรียบร้อยในตัวกลอนไต่ลวดนี้มีความรู้สึกเหมือนกับว่าเราเดินอยู่บนเส้นลวดเล็ก ๆ นั้น ดังนั้นลักษณะของกลอนจึงเรียงเสียงชิด ๆ กัน

2 . กลอนลอดตาข่าย

กลอนลอดตาข่ายเป็นกลอนลักษณะการดำเนินกลอนที่ให้ความรู้สึกที่ลอดบ่วงหรือลอดตาข่ายผ่าเข้าไป แล้วไปลงลูกตกอย่างไม่คาดคิดว่าจะดำเนินกลอนมาลงลูกตกนั้นได้ สมมุติว่าทำนองของลูกฆ้องเป็นตาข่าย ระนาดเอกเดินกลอนลอดตาข่ายฝ่ายเข้าไปแล้วไปลงลูกตกเสียงสุดท้ายของประโยคได้อย่างอัศจรรย์ทั้ง ๆ ที่ฟังดูแล้วเหมือนไม่ลงลูกตกในช่วงแรก ๆ แต่ระนาดเอกก็ดำเนินกลอนลอดตาข่ายที่ขวางอยู่เข้าไปลงเสียงตกสุดท้ายของประโยคได้อย่างไม่คาดคิดว่าจะ

สามารถดำเนินกลอนมาลงลูกตกเสียงสุดท้ายของประโยคนั้นได้ นับว่าเป็นความฉลาดในการรู้จักกลอนที่ดีมาบรรเลงทำให้การแปรทำนองนั้นน่าฟังยิ่งขึ้น

3 . กลอนย้อนตะเข็บ

กลอนย้อนตะเข็บนั้นต้องใช้การดำเนินกลอนจากกลุ่มเสียงสูงย้อนมาหากกลุ่มเสียงต่ำอย่างวิจิตรพิสดาร โดยใช้ลักษณะการตีม้วนกลอนลงมาจากเสียงสูงลงมาเสียงต่ำหรือเป็นการย่อจำนวนกลอนจากเสียงสูงมาหาเสียงต่ำ การย้อนตะเข็บนี้ถ้าเปรียบเทียบให้เห็นภาพพจน์ยิ่งขึ้นก็จะเปรียบเทียบได้กับการเย็บผ้าด้วยมือ คือ ใช้เข็มและด้ายเย็บผ้าสลับขึ้นไปเป็นการย้อนตะเข็บลงมาเหมือนกับลักษณะของกลอนย้อนตะเข็บลงมา นอกจากกลอนย้อนตะเข็บจะให้คุณค่าในการฟังและความสวยงามของการดำเนินกลอนที่พิสดารแล้วยังประโยชน์ทางการแปรทำนอง คือ เป็นการแก้ปัญหาในการแปรทำนองที่หมดเสียงทางด้านบนแล้วสามารถใช้กลอนย้อนตะเข็บนี้ดีย้อนลงมาเป็นการแก้ปัญหาในการแปรทำนองที่หมดเสียงทางด้านบนแล้วสามารถใช้กลอนย้อนตะเข็บนี้ดีย้อนลงมาเป็นการแก้ปัญหาย่างงดงามน่าชื่นชม

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์เชิงคุณภาพโดยการรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกเสียงงานไหว้ครูดนตรีไทยประจำปี 2539 (2 กันยายน 2539) สถาบันดนตรีศึกษาและวัฒนธรรมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบทมหาวิทยาลัยมหิดล การสัมภาษณ์ครูนั้ฐพงศ์ ไส้วัตร และผู้มีประสบการณ์โดยตรง เพื่อการวิเคราะห์บรรลุถึงวัตถุประสงค์จึงแบ่งขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

การศึกษาวิจัย ได้กำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติ และผลงานของครูนั้ฐพงศ์ ไส้วัตร
2. เพื่อศึกษาเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกและเปรียบเทียบทำนองหลักทางซ้องวงใหญ่กับทางระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูของครูนั้ฐพงษ์ ไส้วัตร

วิธีการศึกษาค้นคว่าดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

1.1 แหล่งข้อมูลที่จะศึกษาคือวิทยาลัยนาฏศิลปกรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

1.2 รวบรวมศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทฤษฎีดนตรีไทยและที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์นั้ฐพงศ์ ไส้วัตร

1.2.1	แบบบันทึกเสียงการบรรเลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยประจำปี 2539 (12 กันยายน 2539) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล
บรรเลงระนาดเอกโดยอาจารย์นั้ฐพงศ์ ไส้วัตร
1.2.2	ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องเกี่ยวกับการบรรเลงระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูบรรเลงโดยอาจารย์นั้ฐพงศ์ ไส้วัตร และประสบการณ์ตรงของผู้วิจัย ตลอดจนการสัมภาษณ์ครูนั้ฐพงศ์ ไส้วัตร ชีวประวัติและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์
1.2.3	รวบรวมศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากหอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

- 1.2.4 รวบรวมศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากวิทยาลัยนาฏศิลป์
กรุงเทพฯ
- 1.2.5 รวบรวมศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากสถาบันบัณฑิต
พัฒนศิลป์

2. ชั้นศึกษาข้อมูล

2.1 นำข้อมูลที่ได้มาจัดลำดับ จัดหมวดหมู่ตามความสำคัญพร้อมกับเรียงขั้นตอนให้เป็น
ระเบียบอย่างต่อเนื่องโดยเรียงลำดับดังนี้

2.1.1 ศึกษาชีวประวัติ และผลงานของครูนัฐพงศ์ โสวัตร

2.1.1.1 ชีวประวัติของครูนัฐพงศ์ โสวัตร

- ประวัติส่วนบุคคล
- สายตระกูล
- การศึกษาทั่วไป
- การเรียนระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์

2.1.1.2 ผลงานของครูนัฐพงศ์ โสวัตร

- ผลงานบรรเลงทั่วไป
- ผลงานการบรรเลงระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์

2.2 ศึกษาเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกและเปรียบเทียบทำนองหลักทาง ซ้องวงใหญ่กับ
ทางระนาดเอกเพลงตระในพิณไหว้ครูดนตรีไทยบรรเลงโดยครูนัฐพงศ์ โสวัตร

2.2.1 เปรียบเทียบทางซ้องวงใหญ่กับทางระนาดเอก

2.2.2 จัดระบบทางระนาดเอกที่พบ

2.2.3 สรุปวิธีการบรรเลงและทางระนาดเอกทั้งหมด

2.2.4 บันทึกโน้ตทั้งหมดเป็นโน้ตอักษรไทยและสากล

3. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากเอกสาร จากบุคคลผู้ให้ข้อมูลเป็นหลัก ทำ
การตรวจสอบข้อมูลโดยละเอียดเรื่อง การศึกษากลอนระนาดเอกเพลงตระในพิณไหว้ครูดนตรีไทย
บรรเลงโดย ครูนัฐพงศ์ โสวัตร ตามลำดับ

3.1 ชีวประวัติ และผลงานของครูนัฐพงศ์ โสวัตร

- ประวัติส่วนบุคคล
- สายตระกูล

- การศึกษาทั่วไป
- การเรียนระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์
- ผลงานบรรเลงทั่วไป
- ผลงานการบรรเลงระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์

3.2 เทคนิคการบรรเลงระนาดเอกและเปรียบเทียบทำนองหลักทางฆ้องวงใหญ่กับทางระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูของครูนัฐพงษ์ โสวัตร

3.2.1 วิเคราะห์วรรคเพลง บันไดเสียง และลูกตกทางฆ้องวงใหญ่ใช้ทฤษฎีการ

วิเคราะห์เพลงไทยของ รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์

3.2.2 จำแนกและศึกษากลอนระนาดเอกตามลูกตกเสียงต่างๆและใช้ทฤษฎีของครูประสิทธิ์ ถาวร ในการเรียกชื่อกลอนระนาดเอกโดยชื่อกลอนระนาดเอกต่างๆ มีทั้งหมด 9 ชื่อเพื่อเป็นตัวอย่างเทียบเคียงในการวิเคราะห์การบรรเลงระนาดเอกเพลงตระประกอบพิธีไหว้ครูบรรเลงโดยครูนัฐพงษ์ โสวัตร ดังตัวอย่างกลอนต่างๆ

1.กลอนสับ

เป็นกลอนระนาดเอกที่มีลักษณะการตีซ้ำเสียงเข้าสู่ตกกัน โดยมากจะถูกนำมาใช้ในช่วงต้นเพลง และช่วงที่มีทำนองฆ้องห่างๆ หรือการบรรเลงย้ำทำนองหลัก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง 1

ร ร ร ล	ร ร ร ช	ม ม ม ท	ม ม ม ท	ม ม ม ท	ม ม ม ล	ร ร ร ล	ร ร ร ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ตัวอย่าง 2

ร ร ม ฟ	ม ม ฟ ช	ฟ ฟ ช ล	ช ช ล ท	ฟ ม ร ร	ม ร ท ท	ร ท ล ล	ท ล ช ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

2.กลอนไต่ลวด

เป็นกลอนระนาดเอกที่มีลักษณะการดำเนินทำนองที่ไล่เรียงเสียงกันไปเป็นส่วนใหญ่นำหรือเดินทำนองเป็นเส้นทางเดียวทั้งไปและกลับ ดังเปรียบได้กับการเดินบนเส้นลวดเส้นเดียว ที่ต้องเคร่งครัดระเบียบการเดินให้คงเส้นคงวาเพราะมีเพียงเส้นลวดเส้นเดียวที่สามารถเดินไปและเดินกลับได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ฟ ม ร ล	ร ม ฟ ช	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท	ร ม ร ร	ท ล ช ร	ม ฟ ช ล	ร ท ล ช
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

3. กลอนไต่ไม้

เป็นกลอนระนาดเอกที่มีลักษณะการซ้ำเสียงสลับด้วยเสียงอื่นที่ลดหลั่นลงไปทีละเสียงในต้นวลีแล้วเชื่อมกับทำนองของกลอนไต่ลวดในท้องต่อไปดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ทุ ล ทุ ชุ	ลุ ทุ ตร	ม ร ม ด	ร ม ฟ ช	ท ล ท ช	ล ท ดั ริ	ม ริ ดั ริ	ดั ท ล ช
------------	----------	---------	---------	---------	-----------	------------	----------

4. กลอนลอดตาข่าย

เป็นกลอนระนาดเอกที่มีลักษณะการเดินทำนองโดยใช้เสียงห่างๆเหมือนมีตาข่ายมาดักให้ทำนองลอดเข้าออกสลับกันจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูงและเสียงสูงมาหาเสียงต่ำดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ลุ ทุ ร ม	ริ ท ล ช	ฟิ ม ริ ช	ร ช ล ท	ฟิ ม ริ ช	ล ท ริ ร	ม ฟ ช ล	ริ ท ล ช
-----------	----------	-----------	---------	-----------	----------	---------	----------

5. กลอนเดินตะเข็บหรือม้วนตะเข็บ

เป็นกลอนระนาดเอกที่มีลักษณะการดำเนินทำนองม้วนไปข้างหน้าในวรรคหน้าของประโยคเพลงส่วนวรรคหลังห้องแรกก็จะดำเนินทำนองม้วนกลับไปห้องต่อไปโดยไล่เรียงเสียงลงไปจนจบวรรคดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

เดินหน้า				ถอยหลัง			
ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท	ริ ฟิ ม ริ	ฟิ ม ริ ท	ม ริ ท ล	ริ ท ล ช

6. กลอนย้อนตะเข็บ

เป็นกลอนระนาดเอกที่มีลักษณะการดำเนินทำนองในวรรคแรกคล้ายกลอนม้วนตะเข็บไปทางด้านหน้าแต่ต่างกันที่มีการดำเนินกลอนย้อนที่วรรคหลังม้วนกลับลงทุกห้องจนครบวรรคดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ร ม ฟ ช	ล ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท	ริ ฟิ ม ริ	ท ม ริ ท	ล ริ ท ล	ช ท ล ช
---------	---------	---------	---------	------------	----------	----------	---------

7. กลอนร้อยลูกโซ่

เป็นกลอนขนาดเอกที่มีลักษณะการดำเนินทำนองที่เกี่ยวพันกันเป็นข้อๆ คล้ายโซ่ต่อเนื่องกันไปในทุกวลีจนจบประโยคดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ร ม ช ล	ช ท ล ช	ร ม ช ล	ท ช ล ท	ร ม ร ิ ท	ล ช ล ท	ร ม ช ล	ช ท ล ช
---------	---------	---------	---------	-----------	---------	---------	---------

8. กลอนซ่อนตะเข็บ

เป็นกลอนขนาดเอกที่มีลักษณะการดำเนินทำนองแบบซ้ำเสียงและออกห่างกันหนึ่งช่วงเสียงในวลีต่อไปเรื่อยๆ จนจบประโยคดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ม ร ม ด	ร ม ร ม	ฟ ม ล ม	ฟ ช ล ช	ล ช ล ฟ	ช ล ช ล	ด ช ล ด	ฟ ล ช ฟ
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

9. กลอนพัน

เป็นกลอนขนาดเอกที่มีลักษณะการดำเนินทำนองที่เป็นกลอนซ่อนตะเข็บผสมกับกลอนอื่น จนดูว่าเป็นการพัวพันกันระหว่างกลอนขนาดเอกที่แตกต่างกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ม ร ม ด	ร ม ร ม	ฟ ม ล ม	ฟ ช ล ช	ล ช ล ฟ	ช ล ช ล	ด ช ล ด	ฟ ล ช ฟ
ด ม ิ ร ิ ด	ล ิ ร ิ ด	ด ช ล ด	ฟ ล ช ฟ	ด ล ช ล	ช ฟ ช ฟ	ม ฟ ม ร	ม ร ด ร

3.2.3 ศึกษาเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกที่ใช้กับเพลงตระในพิธีไหว้

ครูดนตรีไทย ดังรายชื่อเพลงต่อไปนี้

1. ตระสันนิบาต
2. ตระนารายณ์บรมมสินธุ์
3. ตระหญ้าปากคอก
4. ตระเชิญ
5. ตระประสิทธิ
6. ตระพระปรคนธรรพ

3.2.4 บันทึกโน้ตทั้งหมดเป็นโน้ตอักษรไทยและโน้ตสากล

4. ชื่อนำเสนอข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยเรื่องการศึกษากลอนระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทยของ ครูณัฐพงศ์ ไสววัตร ในรูปแบบของเอกสารที่เป็นรูปเล่มสมบูรณ์โดยแบ่งเป็น 5 บท

4.1.1 บทนำ

4.1.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1.3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

4.1.4 การวิเคราะห์

4.1.5 สรุป อภิปรายผล

4.2 นำเสนอบทเพลงที่ได้รวบรวมและบันทึกเป็นโน้ตเพลงไทย

4.3 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการบันทึกภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและการบันทึกเสียง

4.4 นำเสนอข้อมูล

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิธีไหว้ครูดนตรีไทย บรรเลงโดย ครูณัฐพงศ์ โสวัตร มีวัตถุประสงค์หลักของแผนงานวิจัยในประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติ และผลงานของครูณัฐพงศ์ โสวัตร
2. เพื่อศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิธีไหว้ครู ดนตรีไทยบรรเลงโดยครูณัฐพงศ์ โสวัตร

การศึกษาดังกล่าวมีรายละเอียดค่อนข้างมาก โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมและประมวลเนื้อหาจากการ เก็บข้อมูลภาคสนามทั้งในส่วนที่เป็นการสัมภาษณ์ การสังเกต วิเคราะห์จากเอกสารและจากข้อมูล เสียงและภาพ ที่บันทึกไว้ระหว่างการทำวิจัย สามารถนำเสนอในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ชีวประวัติ ครูณัฐพงศ์ โสวัตร

ประวัติส่วนบุคคล

ครูณัฐพงศ์ โสวัตร เกิดเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ.2489 ที่ตำบลหนองน้ำส้ม อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นบุตรของนายชุบและนางจวน โสวัตร มีพี่น้อง 4 คน ดังนี้

1. นายณัฐพงศ์ โสวัตร
2. นายบุญช่วย โสวัตร
3. นายลำยอง โสวัตร
4. นายบัญญัติ โสวัตร (ถึงแก่กรรม)

ครูณัฐพงศ์ โสวัตรเล่าถึงบิดา มารดาของท่านว่า พ่อกับแม่มีอาชีพทำนา ตอนนั้นมีเครื่องดนตรีไทยอยู่ที่บ้านวงหนึ่งก่อน และต่อมาก็มีเครื่องมอญเพิ่มขึ้นมา พ่อจะต่อเพลงให้ลูกๆ หลานๆ พ่อก็เลยให้ลูกๆ หลานๆ หัดเล่นดนตรีไว้เป็นงานเสริมในช่วงที่ไม่ได้ทำนา เพราะว่าปีหนึ่งก็ทำนาได้ครั้งหนึ่ง ซึ่งก็ไม่ได้ทำทั้งปี

“เอียด” “เกละ” “ณัฐพงศ์” ชื่อไหนกันแน่?

“เกละ” เป็นชื่อที่เรียกกันเล่นๆ ในหมู่พี่น้องและลูกวงของพ่อ เพราะเมื่อก่อนในสมัยเด็กจะไว้เกละและถักเปียด้วย พี่น้องไม่มีใครไว้ ไว้เกละคนเดียวเวลาไปไหนมาไหนเขาจะเรียกกันว่า “เกละ” “เอียด” เป็นชื่อที่พ่อตั้งให้ใช้อย่างเป็นทางการ ตั้งเมื่อตอนที่โตขึ้น โดยไม่ได้ตั้งตามความสามารถทางดนตรีหรอก “ณัฐพงศ์” เป็นชื่อที่เป็นทางการในปัจจุบัน แต่ก็มีบางคนเรียกครูว่า “เอียด” อยู่เหมือนกัน

แรงบันดาลใจในการสืบทอดการบรรเลงดนตรีไทย

ตามภาษาของคนในวงการต้องเรียกว่า ครูเนี้ยเกิดกลางวง อยู่กับวงดนตรีทุกวันอยู่กับดนตรีตลอด ช่วงทำนาถ้ามีงานดนตรีก็ไปเหมือนกันแต่ไม่ค่อยจะมี เวลามีงานที่พอจะหาคนอื่นประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ และที่เหลือลูกๆหลานๆ อีก 30 เปอร์เซ็นต์ พอมาระยะหลัง ลูกๆหลานๆไปงานด้วย 50 เท่ากัน เรียกว่าหาเงินเลี้ยงครอบครัว เป็นอาชีพเสริมหลังจากการทำนา

การศึกษาทั่วไป

ครูนัฐพงศ์ ไส่วัตร เริ่มศึกษาระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนวัดชนอน ตำบลหนองน้ำส้ม อำเภอดุสิต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อจากนั้นศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาที่กองดุริยางค์ทหารเรือ และต่อมาครูนัฐพงศ์ ไส่วัตร ได้เข้าศึกษาต่อในระดับอนุปริญญาที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร และสำเร็จประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง ดุริยางค์ไทย จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากรในปี พ.ศ.2514 และได้เป็นข้าราชการวิสามัญ ครูตรี วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร

หลังจากสอนดนตรีเป็นเวลาหลายปี พ.ศ.2527 ครูนัฐพงศ์ ไส่วัตร ได้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในสาขาดุริยางค์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร หลังจากสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้ว ครูนัฐพงศ์ ไส่วัตร ได้ศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาวัฒนธรรมศึกษา(วัฒนธรรมการดนตรี) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทในปี พ.ศ.2538

การศึกษาทางด้านดนตรี

ครูนัฐพงศ์ ไส่วัตร เรียนดนตรีตั้งแต่อายุเพียง 7 ปี โดยเริ่มหัดฆ้องวงใหญ่และระนาดเอก จากคุณปู่และครูซุบผู้เป็นบิดา วิธีการเรียนนั้นในช่วงปิดเทอมจะเรียนตั้งแต่เช้า บ่าย และค่ำ แต่หากเป็นช่วงเป็นช่วงเปิดเรียนในเวลากลางวัน ครูนัฐพงศ์ ไส่วัตร จะไปเรียนหนังสือตามปกติและจะซ้อมดนตรีในเวลากลางคืน

เมื่อจบชั้นประถมศึกษาครูนัฐพงศ์ ไส่วัตร ได้เข้าศึกษาที่โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือโดยเรียนวิชาการในสายสามัญควบคู่ไปกับการเรียนดนตรี การศึกษาที่โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือทำให้ครูนัฐพงศ์ ไส่วัตร ได้ศึกษาความรู้ด้านดนตรีสากล ทั้งการบันทึกโน้ตสากลและการบรรเลงเครื่องดนตรีสากลโดยเฉพาะไวโอลิน

ต่อมาครูประสิทธิ์ ถาวร ได้เห็นความสามารถในการบรรเลงระนาดเอกของครูนัฐพงศ์ ไส่วัตร จึงชักชวนให้เข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์นี้เอง

ครูณัฐพงศ์ ไสวตร ได้มีโอกาสศึกษาความรู้ด้านดนตรีไทยกับครูดนตรีไทยหลายท่านที่มีชื่อเสียงและมีความสามารถในการบรรเลงดนตรีไทยอย่างเชี่ยวชาญ เช่น ครูสอน วงฆ้อง, ครูมนตรี ตราโมท , ครูเทียบ คงลายทอง, ครูบาง หลวงสุนทร, ครูพริ้ง กาญจนผลิน และครูดนตรีไทยคนสำคัญอีกผู้หนึ่งที่ครูณัฐพงศ์ ไสวตร ได้มีโอกาสเรียนวิชาดนตรีไทยด้วยคือ ครูประสิทธิ์ ถาวร ผู้ชักชวนให้ครูณัฐพงศ์ ไสวตร มาเรียนที่วิทยาลัยนาฏศิลป์นั่นเอง

ครูประสิทธิ์ ถาวร เป็นครูระนาดเอกคนสำคัญคนหนึ่งและเป็นศิษย์เอกของครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ฝีมือในการบรรเลงระนาดเอกของครูประสิทธิ์ ถาวร เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในแวดวงดนตรีไทย

เหตุที่ครูประสิทธิ์ ถาวร ชักชวนให้ครูณัฐพงศ์ ไสวตร มาเรียนที่วิทยาลัยนาฏศิลป์นั้นนอกจากเห็นถึงความสามารถแล้ว ครูประสิทธิ์ ถาวร ยังหมายมั่นให้ครูณัฐพงศ์ ไสวตร เป็นผู้สืบทอดวิชาระนาดเอกจากตนเองและคงตั้งใจจะให้ ครูณัฐพงศ์ ไสวตร เป็นผู้สืบสายการสอระนาดเอกให้แก่เยาวชนรุ่นหลังต่อไปอีกด้วย

ด้วยเหตุผลต่างๆดังกล่าวกว่าครูณัฐพงศ์ ไสวตร จึงได้เรียนระนาดเอกและฝึกฝนฝีมือจากครูประสิทธิ์ ถาวร ทั้งในระบบการศึกษาในวิทยาลัยนาฏศิลป์และเรียนเป็นการส่วนตัวที่บ้านของครูประสิทธิ์ ถาวร โดยครูประสิทธิ์ ถาวร เมตตาอนุญาตให้ครูณัฐพงศ์ ไสวตร มาต่อเพลงเพิ่มเติมที่บ้านทุกวันเสาร์และวันอาทิตย์ ครูณัฐพงศ์ ไสวตร จึงเป็นศิษย์เอกที่เรียนรู้วิชาการในการบรรเลงและฝึกฝนฝีมือระนาดเอกทั้งในศาสตร์และศิลป์ อย่างครบถ้วนจากครูประสิทธิ์ ถาวร

นอกจากการบรรเลงระนาดเอกแล้ว ครูณัฐพงศ์ ไสวตร ยังได้รับความรู้ในด้านการปรับวงและยังได้รับการสั่งสอนในด้านของศีลธรรมจรรยา กิริยามารยาท เพื่อให้เป็นนักดนตรีที่เป็นทั้งคนเก่งในการบรรเลงดนตรีและเป็นคนดีของสังคมด้วย ความไวใจและความเมตตาที่ครูประสิทธิ์ ถาวร มีต่อลูกศิษย์นั้นยังปรากฏให้เห็นจากการที่ครูประสิทธิ์ ถาวร ได้มอบตำราไหว้ครูให้แก่ครูณัฐพงศ์ ไสวตร เพื่อเป็นผู้อ่านเฝ้าการในพิธีไหว้ครูดนตรีไทยสืบต่อไป

การศึกษาเพลงหน้าพาทย์

ครูณัฐพงศ์ ไสวตร ได้จับมือเพลงหน้าพาทย์กับครูมนตรี ตราโมทและได้ต่อเพลงหน้าพาทย์ทางฆ้องวงใหญ่กับครูสอน วงฆ้อง ส่วนทางระนาดเอกได้เรียนกับครูประสิทธิ์ ถาวร โดยมีครูบาง หลวงสุนทร, ครูพริ้ง กาญจนผลิน เป็นผู้ตรวจและบอกว่าตรงไหนผิดถูก

ประวัติการทำงาน

หลังจากครุฑงศ์ โสวัตร สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรชั้นสูง ดุริยางค์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ.2514 ครูประสิทธิ์ ถาวร ได้ชักชวนให้เป็นอาจารย์สอนที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร กรุงเทพมหานคร ดังมีประวัติการรับราชการดังนี้

31 ตุลาคม พ.ศ.2515	เป็นข้าราชการวิสามัญ ตำแหน่งครูตรี วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
1 กรกฎาคม พ.ศ.2516	เป็นข้าราชการ ตำแหน่งครูตรี วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
1 ตุลาคม พ.ศ.2520	เป็นข้าราชการ ตำแหน่งอาจารย์ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
1 ตุลาคม พ.ศ.2523	เป็นข้าราชการ ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
1 ตุลาคม พ.ศ.2528	เป็นข้าราชการ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 5 วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
1 ตุลาคม พ.ศ.2549	เป็นข้าราชการ ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

ปัจจุบันครุฑงศ์ โสวัตร เป็นผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย และเป็นอาจารย์พิเศษประจำวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

ผลงานด้านการแสดงดนตรีไทย

ครุฑงศ์ โสวัตร เริ่มบรรเลงดนตรีไทยสู่สาธารณชนตั้งแต่เยาว์วัยกล่าวคือ การร่วมบรรเลงในวงครูชุบผู้เป็นบิดา เมื่อบิดารับงานแสดงครุฑงศ์ โสวัตร จะร่วมบรรเลงอยู่ในวงด้วยเสมอ ถ้าไม่ได้บรรเลงเครื่องดนตรีหลักก็บรรเลงเครื่องกำกับจังหวะ ท่านจึงคลุกคลีอยู่กับวงดนตรีไทยมาตั้งแต่เด็ก ต่อมาเมื่อเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร ครูประสิทธิ์ ถาวร ได้ฝึกฝนและถ่ายทอดกลเม็ดเด็ดพรายทั้งหลายให้แก่ครุฑงศ์ โสวัตร จนท่านมีความเป็นเลิศในการบรรเลงระนาดเอก และมักได้รับมอบหมายให้เป็นผู้บรรเลงระนาดเอกในการแสดงดนตรีไทยอยู่เสมอ แม้แข่งขันประชันวง ครูประสิทธิ์ ถาวร ซึ่งเป็นผู้ควบคุมและปรับวงก็มอบหมายให้ครุฑงศ์ โสวัตร เป็นผู้บรรเลงระนาดเอกจนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในหมู่นักดนตรีไทย

นอกจากการแสดงดนตรีไทยภายในประเทศแล้ว ครุฑงศ์ โสวัตร ยังมีโอกาสได้ร่วมบรรเลงดนตรีไทยในต่างประเทศ โดยร่วมบรรเลงกับคณะของกรมศิลปากรอยู่เสมอ ท่านจึงเป็นนัก

ดนตรีไทยผู้หนึ่งที่ช่วยเผยแพร่ดนตรีไทยให้เป็นที่รู้จักและเป็นที่ชื่นชมทั้งในหมู่คนไทยและชาวต่างชาติ
ที่มีโอกาสได้ชมได้ฟัง

ผลงานการบรรเลงระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์

ครูณัฐพงศ์ โสวัตรเริ่มบรรเลงระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครู ประมาณปี
พ.ศ.2515 จนถึงปีที่ท่านได้รับมอบเป็นผู้อำนวยการ งานที่ท่านไปบรรเลงระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์

- พิธีไหว้ครูวิทยาลัยนาฏศิลป์ส่วนภูมิภาคต่างๆ
- พิธีไหว้ครูสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยหลายสถาบัน
- พิธีไหว้ครูโรงเรียนทั่วไปหลายแห่ง

ตอนที่ 2 กลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิธีไหว้ครู

เพลงหน้าพาทย์เป็นเพลงชั้นสูงที่มักใช้ในพิธีไหว้ครูทั้งที่เป็นพิธีไหว้ครูดนตรีไทย พิธีไหว้ครู
นาฏศิลป์ หรือพิธีไหว้ครูช่างศิลป์ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย
ซึ่งมีเพลงต่างๆ ที่ใช้ในพิธีดังนี้

1. เพลงสาธุการ	15. เพลงตระพระประคนธรรพ
2. เพลงสาธุการกลอง	16. เพลงเสมอเถร
3. เพลงตระสันนิบาต	17. เพลงดำเนินพราหมณ์
4. ตระนารายณ์บรรทมสินธุ์	18. เพลงเพลงร้ว 3 ลา
5. เพลงพราหมณ์เข้า	19. เพลงคุกพาทย์
6. เพลงโหมโรงเย็น	20. เพลงองค์พระพิราพ (เต็มองค์)
7. เพลงตระเชิญ	21. เพลงเสมอมาร
8. เพลงตระประสิทธิ	22. เพลงนั่งกิน เช่น เหล้า
9. เพลงบาทสกุณี	23. เพลงพราหมณ์ออก
10. เพลงโคมเวียน	24. เพลงเสมอเข้าที่
11. เพลงโล้	25. เพลงโปรยข้าวตอก
12. เพลงแผละ	26. เพลงมหาชัย
13. เพลงเสมอข้ามสมุทร	27. เพลงเชิด
14. เพลงเสมอสามลา	28. เพลงกราวรำ

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นการศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกที่
บรรเลงโดยครูณัฐพงศ์ โสวัตร โดยรวบรวมข้อมูลทางวิชาการจากแถบบันทึกภาพและเสียงการบรรเลง

ระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูของครูนัฐพงศ์ ไส้วัตร บรรเลงงานไหว้ครูประจำปี 2539 (12 กันยายน 2539) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบทมหาวิทยาลัยมหิดล ที่เลือกศึกษาข้อมูลในครั้งนี้ประการแรกผู้อ่านโครงการคือ ครูประสิทธิ์ ถาวร และประการที่สองมีนักดนตรีไทยที่ร่วมบรรเลงเป็นครูดนตรีไทยเป็นที่รู้จักในวงการดนตรีไทย มีรายนามต่อไปนี้

ปี	ครูปีบ คงลายทอง
ระนาดเอก	ครูนัฐพงศ์ ไส้วัตร
ระนาดทุ้ม	ครูไพฑูรย์ เฉยเจริญ
ฆ้องวงใหญ่	ครูนิกร จันทศร
ฆ้องวงเล็ก	ครูลำยอง ไส้วัตร
ตะโพน	ครูมนัส ขาวปลี
กลองทัด	ครูสมาน น้อยนิตย์
ฉิ่ง	ครูวิทยา หนูจ้อย

โดยกำหนดขอบเขตเฉพาะในกลุ่มเพลงประเภทเพลงตระ(4ไม้เดิน) ซึ่งมีบทเพลงดังต่อไปนี้

1. เพลงตระสันนิบาต
2. เพลงตระนารายณ์บรรทมสินธุ์
3. เพลงตระหญ้าปากคอก
4. เพลงตระเชิญ
5. เพลงตระประสิทธิ์
6. เพลงตระพระปรคนธรรพ

ในการศึกษาข้อมูลงานวิจัยในครั้งนี้ การวิเคราะห์บันไดเสียงทั้ง 6 เพลง ใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์เพลงไทยของ รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์ และการวิเคราะห์กลอนระนาดเอก ใช้ทฤษฎีที่ครูประสิทธิ์ ถาวร ได้รับการถ่ายทอดจากท่านครูหลวงประดิษฐไพเราะ(ศร ศิลปบรรเลง)

การกำหนดจุดระดับเสียงฆ้องวงใหญ่

ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด	ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด	ร	ม
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

การกำหนดจุดระดับเสียงระนาดเอก

ฟ	ซ	ล	ท	ด	ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด	ร	ม	ฟ	ซ	ล	ท	ด	ร	ม	ฟ
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

เพลงตระสันนิบาต

ฆ้องวงใหญ่ นิกร จันทศร

----	--- รั	--- มั	--- ล	- ล - ล	--- ช	- ช - ช	--- ม
- ฟ - ม	- ร - -	ดทุล - ทุ	-- ติรม	--- ล	--- ช	----	--- ล
----	--- รั	--- มั	--- ล	- ล - ล	--- ช	- ช - ช	- ช - ม
- ฟ - ม	- ร - -	ดทุล - ทุ	-- ติรม	--- ล	--- ช	----	--- ล
--- ท	- ล - ร	--- ล	--- ล	--- ล	--- ช	- ช - ช	--- ล
- ฟ - ม	- ร - -	ดทุล - ทุ	-- ติรม	- ช - -	ชลท - รั	- มั - รั	- ท - ล
--- ท	- ล - ร	--- ล	--- ล	--- ล	--- ช	- ช - ช	--- ดั
-- ฟชล	- ดั - รั	- มั - รั	- ดั - ล	- รั - รั	รั รั - ดั	ดั ดั - ล	ล ล - ช

กลับต้น

เพลงตระสันนิบาต

ระนาดเอก นัฐพงศ์ ไสวไตร

----	--- รั	--- มั	--- ล	ล ล ล ล	--- ช	ช ช ช ช	--- ม
ล ฟ - ม	- ร - -	ดทุล - ทุ	-- ติรม	--- ล	--- ช	----	--- ล
----	--- รั	--- มั	--- ล	ล ล ล ล	--- ช	ช ช ช ช	--- ม
ล ฟ - ม	- ร - -	ดทุล - ทุ	-- ติรม	--- ล	--- ช	----	--- ล
ช ฟ ม ร	ล ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ฟ ม ฟ ร	ม ฟ ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล
ฟ ท ล ม	ฟ ม ร ล	ด ทุ ด ล	ทุ ด ร ม	ร ช ล ท	ดั มั รั ดั	ช ล ท ดั	รั ดั ท ล
ช ฟ ม ร	ม ฟ ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ท ล ช ล	ท ดั รั ดั
ช ม ช ล	ช ล ดั รั	ดั มั รั ดั	มั รั ดั ล	มั รั ดั ท	ดั ช ล ท	ฟ ช ล ท	ดั ท ล ช
ท ล ท ช	ล ท ดั รั	ดั ท ดั มั	รั ดั ท ล	รั มั รั ท	มั รั ท ล	รั ท ล ช	ท ล ช ม
ฟ ท ล ช	ฟ ม ร ล	ด ทุ ด ล	ทุ ด ร ม	ร ฟ ม ร	ล ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล
ท ล ท ช	ล ท ดั รั	ดั ท ดั มั	รั ดั ท ล	รั มั รั ท	มั รั ท ล	รั ท ล ช	ท ล ช ม
ฟ ท ล ม	ฟ ม ร ทุ	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ฟ ม ร	ม ฟ ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล
ช ฟ ม ร	ล ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ม ฟ ช ล	ช ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล
ฟ ท ล ช	ฟ ม ร ล	ด ทุ ด ล	ทุ ด ร ม	ร ช ล ท	ดั มั รั ดั	ช ล ท ดั	รั ดั ท ล
ช ฟ ม ร	ล ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ท ล ช ล	ท ดั รั ดั
ช ม ช ล	ช ล ดั รั	มั รั ดั ช	ล ดั - ล	--- รั	--- ดั	--- ล	วิดิล - ช

เปรียบเทียบทำนองหลักทางระนาดเอกและหน้าทับตะโพนกลองทัด(4ไม้เดิน)

1	ซ้่องวง	----	---ริ	---ม่	---ล	-ล-ล	---ช	-ช-ช	---ม
	ระนาด 1	----	---ริ	---ม่	---ล	ลลลล	---ช	ชชชช	---ม
	ระนาด 2	ทลทช	ลทตริ	ตทตม่	ริตทล	ริม่ริท	ม่ริทล	ริทลช	ทลชม
	ตะโพน	----	---ต๋	----	---ถ	----	---ตุ	---ต๋	----
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	---ตุ

2	ซ้่องวง	-ฟ-ม	-ร--	 -ท	- -ม	---ล	---ช	----	---ล
	ระนาด 1	ลฟ-ม	-ร--	 -ท	- -ม	---ล	---ช	----	---ล
	ระนาด 2	ฟทลช	ฟมรล	ดทตล	ทตม	รฟมร	ลุมฟ	ชลชฟ	มฟชล
	ตะโพน	----	---ต๋	--ตุต๋	--ตุฟ	--ตุต๋	--ตุฟ	---ต๋	----
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	---ตุ

3	ซ้่องวง	----	---ริ	---ม่	---ล	-ล-ล	---ช	-ช-ช	---ม
	ระนาด 1	----	---ริ	---ม่	---ล	ลลลล	---ช	ชชชช	---ม
	ระนาด 2	ทลทช	ลทตริ	ตทตม่	ริตทล	ริม่ริท	ม่ริทล	ริทลช	ทลชม
	ตะโพน	---ตุ	-ฟ-ท	---ถ	--ตุต๋	---ท	--ต๋ต๋	-ต๋-ตุ	-ฟ-ท
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	---ตุ

4	ซ้่องวง	-ฟ-ม	-ร--	 -ท	- -ม	---ล	---ช	----	---ล
	ระนาด 1	ลฟ-ม	-ร--	 -ท	- -ม	---ล	---ช	----	---ล
	ระนาด 2	ฟทลม	ฟมรท	รฟฟช	ลชฟม	รฟมร	มฟมฟ	ชลชฟ	มฟชล
	ตะโพน	----	---ต๋	--ตุต๋	--ตุฟ	--ตุต๋	--ตุฟ	---ต๋	----
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	---ตุ

5	ซ้่องวง	---ท	-ล-ร	---ล	---ล	---ล	---ช	-ช-ช	---ล
	ระนาด 1	ชฟมร	ลุมฟ	ชลชฟ	มฟชล	ฟมฟร	มฟมฟ	ชลชฟ	มฟชล
	ระนาด 2	ชฟมร	ลุมฟ	ชลชฟ	มฟชล	มฟชล	ชรมฟ	ชลชฟ	มฟชล
	ตะโพน	---ต๋	--ตุฟ	---ถ	---ตุ	-ต๋-ตุ	--ตุฟ	--ตุฟ	-ตุ-ตุ
	กลอง	----	----	----	----	---ต๋	----	----	---ต๋

6	ซ็องวง	- ฟ - ม	- ร - -	<u>ดทุล</u> - ทุ	- <u>ดรม</u>	- ช - -	<u>ชลท</u> - รั	- ม - รั	- ท - ล
	ระนาด 1	ฟ ท ล ม	ฟ ม ร ล	ด ทุ ด ล	ทุ ด ร ม	ร ช ล ท	ด ม รั ด	ช ล ท ด	รั ด ท ล
	ระนาด 2	ฟ ท ล ช	ฟ ม ร ล	ด ทุ ด ล	ทุ ด ร ม	ร ช ล ท	ด ม รั ด	ช ล ท ด	รั ด ท ล
	ตะโพน	- - - ด	- ถ - ด	- ด - ด	- - ด พ	- - ด พ	- ด - ด	- - ด พ	- ด - ด
	กลอง	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ด

7	ซ็องวง	- - - ท	- ล - ร	- - - ล	- - - ล	- - - ล	- - - ช	- ช - ช	- - - ด
	ระนาด 1	ช ฟ ม ร	ม ฟ ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ท ล ช ล	ท ด รั ด
	ระนาด 2	ช ฟ ม ร	ล ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ท ล ช ล	ท ด รั ด
	ตะโพน	- - - ด	- ถ - ด	- ด - ด	- - ด พ	- - ด พ	- ด - ด	- - - ด	- ถ - ด
	กลอง	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - -	- - - ด	- - - -	- - - -

8	ซ็องวง	- - <u>ฟชล</u>	- ด - รั	- ม - รั	- ด - ล	- รั - รั	รั รั - ด	ด ด - ล	ล ล - ช
	ระนาด 1	ช ม ช ล	ช ล ด รั	ด ม รั ด	ม รั ด ล	ม รั ด ท	ด ช ล ท	ฟ ช ล ท	ด ท ล ช
	ระนาด 2	ช ม ช ล	ช ล ด รั	ม รั ด ช	ล ด - ล	- - - รั	- - - ด	- - - ล	<u>รั ด ล</u> - ช
	ตะโพน	- ด - ด	- - ด พ	- - ด พ	- ด - ด	- - ด พ	- ด - ด	- - ด พ	- ด - ด
	กลอง	- - - ด			- - - ด		- - - ด		- - - ด

วิเคราะห์บันไดเสียงลูกตกทำนองหลัก,กลอนระนาด,เทคนิคการบรรเลงระนาดเอก

เพลงตรະสันนิบาต

เพลงตรະสันนิบาต ทำนองหลักมี 8 ประโยคบรรเลงสองรอบ ทางระนาดเอกมี 16 ประโยค

ประโยคที่ 1

ซ็อง	- - - -	- - - รั	- - - ม	- - <u>ล</u>	- ล - ล	- - - ช	- ช - ช	- - <u>ม</u>
ระนาด	- - - -	- - - รั	- - - ม	- - - ล	ล ล ล ล	- - - ช	ช ช ช ช	- - - ม
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาดเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

การกรอขึ้นเสียง,คู่แปดขึ้นเสียง

ประโยคที่ 2

ข้อ	- ฟ - ม	- ร - -	ดทุ - ทุ	-- ดม	--- ล	--- ฑ	----	-- (ล)
ระนา	ล ฟ - ม	- ร - -	ดทุ - ทุ	-- ดม	--- ล	--- ฑ	----	--- ล
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ฑ**วรรคหลังลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ฑ**

กลอนระนาเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

การกรอขึ้นเสียง, สะบัดสามเสียง, รัวคู่สอง

ประโยคที่ 3

ข้อ	----	--- รั	--- ม	-- (ล)	- ล - ล	--- ฑ	- ฑ - ฑ	-- (ม)
ระนา	----	--- รั	--- ม	--- ล	ล ล ล ล	--- ฑ	ฑ ฑ ฑ ฑ	--- ม
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ฑ**วรรคหลังลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ฑ**

กลอนระนาเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

การกรอขึ้นเสียง, คู่แปดขึ้นเสียง

ประโยคที่ 4

ข้อ	- ฟ - ม	- ร - -	ดทุ - ทุ	-- ดม	--- ล	--- ฑ	----	-- (ล)
ระนา	ล ฟ - ม	- ร - -	ดทุ - ทุ	-- ดม	--- ล	--- ฑ	----	--- ล
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ฑ**วรรคหลังลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ฑ**

กลอนระนาเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

การกรอขึ้นเสียง, สะบัดสามเสียง, รัวคู่สอง

ประโยคที่ 5

ข้อ	--- ท	- ล - ร	--- ล	--- (ล)	--- ล	--- ช	- ช - ช	--- (ล)
ขนาด	ช ฟ ม ร	ล ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ฟ ม ฟ ร	ม ฟ ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล
กลอน	ได้ลวด				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**วรรคหลังลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้ากลอนได้ลวด

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 6

ข้อ	- ฟ - ม	- ร - -	(ด)ล - ทุ	--- (ด)ม	- ช - -	(ช)ล - รั	- ม - รั	- ท - (ล)
ขนาด	ฟ ท ล ม	ฟ ม ร ล	ด ทุ ด ล	ทุ ด ร ม	ร ช ล ท	ด ม รั ด	ช ล ท ด	รั ด ท ล
กลอน	ไม่มีชื่อ				ได้ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**วรรคหลังลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนได้ลวด

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 7

ข้อ	--- ท	- ล - ร	--- ล	--- (ล)	--- ล	--- ช	- ช - ช	--- (ด)
ขนาด	ช ฟ ม ร	ม ฟ ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ท ล ช ล	ท ด รั ด
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**วรรคหลังลูกตกเสียง **ด** มีการเปลี่ยนบันไดเสียงเป็นบันไดเสียง **ด**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 8

ข้อ	- - ฟชล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - (ล)	- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ล	ล ล - (ช)
ขนาด	ช ม ช ล	ช ล ด ร	ด ม ร ด	ม ร ด ล	ม ร ด ท	ด ช ล ท	ฟ ช ล ท	ด ท ล ช
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ด**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ช** บันไดเสียง **ด**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 9 ทำนองหลักกลับต้น

ข้อ	----	--- ร	--- ม	-- (ล)	- ล - ล	--- ช	- ช - ช	--- (ม)
ขนาด	ท ล ท ช	ล ท ด ร	ด ท ด ม	ร ด ท ล	ร ม ร ท	ม ร ท ล	ร ท ล ช	ท ล ช ม
กลอน	ไต่ไม้				เดินตะเข็บ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้ากลอนไต่ไม้

วรรคหลังกลอนเดินตะเข็บ

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 10

ข้อ	- ฟ - ม	- ร - -	ดทุ - ทุ	-- (ด) (ม)	--- ล	--- ช	----	-- (ล)
ขนาด	ฟ ท ล ช	ฟ ม ร ล	ด ทุ ด ทุ	ทุ ด ร ม	ร ฟ ม ร	ล ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไต่ลาว			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกกลอน

วรรคหลังกลอนไต่ลาว

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 11

ข้อ	----	--- ร	--- ม	--- (ล)	- ล - ล	--- ช	- ช - ช	--- (ม)
ขนาด	ท ล ท ช	ล ท ด ร	ด ท ด ม	ร ด ท ล	ร ม ร ท	ม ร ท ล	ร ท ล ช	ท ล ช ม
กลอน	ได้ไม้				เดินตะเข็บ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้ากลอนได้ไม้

วรรคหลังกลอนเดินตะเข็บ

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 12

ข้อ	- ฟ - ม	- ร - -	(ด)ล - ท	--- (ม)	--- ล	--- ช	----	--- (ล)
ขนาด	ฟ ท ล ม	ฟ ม ร ท	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ฟ ม ร	ม ฟ ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล
กลอน	ได้ลวด				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้ากลอนได้ลวด

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 13

ข้อ	--- ท	- ล - ร	--- ล	--- (ล)	--- ล	--- ช	- ช - ช	--- (ล)
ขนาด	ช ฟ ม ร	ล ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ม ฟ ช ล	ช ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล
กลอน	ได้ลวด				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้ากลอนได้ลวด

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 14

ข้อ	- ฟ - ม	- ร - -	ดทุ - ทุ	- - ติม	- ช - -	ชลท - วั	- ม - วั	- ท - ติม
ระนาบ	ฟ ท ล ช	ฟ ม ร ล	ด ทุ ด ทุ	ทุ ด ร ม	ร ช ล ท	ติม วั ติม	ช ล ท ติม	วั ติม ท ล
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไต้ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกกลอน

วรรคหลังกลอนไต้ลวด

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 15

ข้อ	- - - ท	- ล - ร	- - - ล	- - ติม	- - - ล	- - - ช	- ช - ช	- - ติม
ระนาบ	ช ฟ ม ร	ล ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ท ล ช ล	ท ติม วั ติม
กลอน	ไต้ลวด				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ด** มีการเปลี่ยนบันไดเสียงเป็นบันไดเสียง **ด**

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้ากลอนไต้ลวด

วรรคหลังกลอนไม่มีชื่อ

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 16

ข้อ	- - ฟชล	- ติม - วั	- ม - วั	- ติม - ติม	- - - วั	- - - ติม	- - - ล	- - ติม
ระนาบ	ช ม ช ล	ช ล ติม วั	ม วั ติม ช	ล ติม - ล	- - - วั	- - - ติม	- - - ล	วั ติม - ช
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่ดำเนินกลอน			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ด**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ช** บันไดเสียง **ด**

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกกลอน

วรรคหลังไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ, การกดหัวไม้, กรอเย็นเสียง, สะบัดข้ามเสียง

สรุป

1. เพลงตระสันนิบาตลูกตกของทำนองหลักอยู่ในบันไดเสียง **ซ** มีการเปลี่ยนบันไดเสียงลูกตกของทำนองหลักเป็นบันไดเสียง **ด** ตรงวรรคหลังของประโยคที่ 7 ถึงประโยคที่ 8 และศึกษาจำแนกกลอนระนาดเอกตามลูกตกต่างๆมีดังต่อไปนี้

ลูกตกทำนองหลักเสียง **ล** มี 6 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	----	--- ร	--- ม	--- ล
ระนาดเอก	ท ล ท ซ	ล ท ด ร	ด ท ด ม	ร ด ท ล

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	--- ล	--- ซ	----	--- ล
ระนาดเอก1	ร ฟ ม ร	ล ร ม ฟ	ซ ล ซ ฟ	ม ฟ ซ ล
ระนาดเอก2	ร ฟ ม ร	ม ฟ ม ฟ	ซ ล ซ ฟ	ม ฟ ซ ล

ทำนองหลักที่ 3

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	--- ท	- ล - ร	--- ล	--- ล
ระนาดเอก1	ซ ฟ ม ร	ล ร ม ฟ	ซ ล ซ ฟ	ม ฟ ซ ล
ระนาดเอก2	ซ ฟ ม ร	ม ฟ ม ฟ	ซ ล ซ ฟ	ม ฟ ซ ล

ทำนองหลักที่ 4

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	--- ล	--- ซ	- ซ - ซ	--- ล
ระนาดเอก1	ฟ ม ฟ ร	ม ฟ ม ฟ	ซ ล ซ ฟ	ม ฟ ซ ล
ระนาดเอก2	ม ฟ ซ ล	ซ ร ม ฟ	ซ ล ซ ฟ	ม ฟ ซ ล

ทำนองหลักที่ 5

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	-- ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล
ระนาดเอก1	ซ ม ซ ล	ซ ล ด ร	ด ม ร ด	ม ร ด ล
ระนาดเอก2	ซ ม ซ ล	ซ ล ด ร	ม ร ด ซ	ล ด - ล

ทำนองหลักที่ 6

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- ซ - -	ซลท - รั	- ม - รั	- ท - ล
ระนาดเอก	ร ซ ล ท	ด ม รั ด	ซ ล ท ด	รั ด ท ล

ลูกตกทำนองหลักเสียง ม มี 2 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- ล - ล	--- ซ	- ซ - ซ	--- ม
ระนาดเอก	รั ม รั ท	ม รั ท ล	รั ท ล ซ	ท ล ซ ม

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- ฟ - ม	- ร - -	คทุ - ทุ	-- รัม
ระนาดเอก1	ฟ ท ล ม	ฟ ม ร ล	ค ทุ ด ล	ทุ ด ร ม
ระนาดเอก2	ฟ ท ล ซ	ฟ ม ร ล	ค ทุ ด ล	ทุ ด ร ม
ระนาดเอก3	ฟ ท ล ม	ฟ ม ร ทุ	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม

ลูกตกทำนองหลักเสียง ด มี 1 ทำนอง

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	--- ล	--- ซ	- ซ - ซ	--- ด
ระนาดเอก	ค ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ล ซ ล	ท ด รั ด

ลูกตกทำนองหลักเสียง ซ มี 1 ทำนอง

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- รั - รั	รั รั - ด	ด ด - ล	ล ล - ซ
ระนาดเอก	ม รั ด ท	ด ซ ล ท	ฟ ซ ล ท	ด ท ล ซ

2. จากการวิเคราะห์กลอนขนาดเอกในแต่ละวรรคเพลง กลอนขนาดเอกในเพลงตระสันนิบาตที่บรรเลงโดยครูณัฐพงศ์ โสวัตร มีกลอนตามลักษณะที่ียบเคียงที่พบใน 1 วรรคเพลงคือ

- กลอนไต่ลวด
- กลอนไต่ไม้
- กลอนเดินตะเข็บ

และเทคนิคในการบรรเลงระนาดเอกที่พบคือ

- การกรอขึ้นเสียง
- คู่แปดขึ้นเสียง
- สะบัดสามเสียง
- สะบัดข้ามเสียง
- การเก็บ
- เสียงดังสม่ำเสมอ
- การกดหัวไม้
- รัวคู่สอง

เพลงตรณารายณ์บรรทมสินธุ์

ฆ้องวงใหญ่ นิกร จันทศร

--- ม	- ชชชช	--- ล	- ชชชช	- ท - รั	- ท - ล	ล ล - ช	ชช - ร
----	--- ร	--- ช	- ช - ช	- ท - รั	- ท - ล	ล ล - ช	ชช - ร
----	--- ร	--- ช	- ช - ช	--- ล	--- ช	----	--- ล
--- ม	- รั - ท	ท ท - ล	ล ล - ช	--(ดรัม)	- ช - ล	- ล - ล	--- ช
--- ม	- ม - ม	--(ดรัม)	- ช - ล	--(ดรัม)	- ท - ล	- ล - ล	--- รั
--- ท	- ท - ท	--(ชลท)	- รั - ม	- ช - ม	- รั - ด	ด ด - ท	ท ท - ล
- ช - -	(ชลท) - รั	- ม - รั	- ท - ล	- ล - ล	- ท - ท	- ม - ร	--- ม
- ร - ช	- - ล ท	- รั - ท	- ล - ช	--(ดรัม)	- ช - ล	- ล - ล	--- ช

กลับต้น

เพลงตรณารายณ์บรรทมสินธุ์

ระนาดเอก นัฐพงศ์ ไสวัตร

--- ม	ชชชช	--- ล	ชชชช	- ท รั ม	รั ท - ล	--- ช	--- ร
----	--- ร	- ร - ช	ชชชช	- ท รั ม	รั ท - ล	--- ช	--- ร
----	--- ร	- ร - ช	ชชชช	--- ล	--- ช	----	--- ล
- ล - ม	- รั - ท	ม รั ท ล	รั ท ล ช	ร ท ร ม	ร ม ช ล	ท ล ช ม	ช ท ล ช
ม ร ม ม	ม ช ม ม	ร ท ร ม	ร ม ช ล	ล ด ท ด	ม ด ท ล	ด ท ล ท	ด รั ม รั
ท ล ฟ ล	ม ฟ ล ท	ม รั ท รั	ล ท รั ม	รั ด ท ด	รั ล ท ด	ช ล ท ด	รั ด ท ล
ร ช ล ท	ด ม รั ด	ช ล ท ด	รั ด ท ล	ฟ ท ล ช	ฟ ม ร ล	ด ท ร ด	ม ร ฟ ม
ล ท ร ม	ร ช ล ท	รั ม รั ท	รั ท ล ช	ร ท ร ม	ร ม ช ล	ท ล ช ม	ช ท ล ช
ช ม ช ช	ช ล ช ช	ท ล ช ม	ช ท ล ช	ล ท รั ม	รั ด ท ล	ช ฟ ช ล	ช ฟ ม ร
ม ร ม ด	ร ม ร ม	ฟ ม ล ม	ฟ ช ล ช	ล ท รั ม	รั ด ท ล	ช ฟ ช ล	ช ฟ ม ร
ม ร ม ด	ร ม ร ม	ฟ ม ล ม	ฟ ช ล ช	ม ฟ ช ล	ช ร ม ฟ	ช ฟ ท ฟ	ช ล ท ล
รั ท รั ม	ท รั ล ท	ช ล ม ฟ	ช ท ล ช	ร ท ร ม	ร ม ช ล	ท ล ช ม	ช ท ล ช
ม ร ม ม	ม ช ม ม	ร ท ร ม	ร ม ช ล	ล ด ท ด	ม ด ท ล	ด ท ล ท	ด รั ม รั
ท ล ฟ ล	ม ฟ ล ท	ม รั ท รั	ล ท รั ม	รั ด ท ด	รั ล ท ด	ช ล ท ด	รั ด ท ล
ร ช ล ท	ด ม รั ด	ช ล ท ด	รั ด ท ล	ฟ ท ล ช	ฟ ม ร ล	ด ท ร ด	ม ร ฟ ม
ล ท ร ม	ร ช ล ท	รั ม รั ท	รั ท ล ช	ร ท ร ม	- ม ช ล	ทลชฟมร	- ร - ช

เปรียบเทียบทำนองหลักทางระนาดเอกและหน้าทับตะโพนกลองทัด(4ไม้เดิน)

1	ซ้่องวง	---ม	-ชชชช	---ล	-ชชชช	-ท-รี้	-ท-ล	ลล-ช	ชช-ร
	ระนาด 1	---ม	ชชชชช	---ล	ชชชชช	-ท รี้มี	รี้ท-ล	---ช	---ร
	ระนาด 2	ชมชชช	ชลชชช	ทลชม	ชทลชช	ลท รี้มี	รี้ดํทล	ชฟชล	ชฟมร
	ตะโพน	----	---ตํ	----	---ถ	----	---ตุ	---ตํ	----
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	---ตุ

2	ซ้่องวง	----	---ร	---ช	-ช-ช	-ท-รี้	-ท-ล	ลล-ช	ชช-ร
	ระนาด 1	----	---ร	-ร-ช	ชชชชช	-ท รี้มี	รี้ท-ล	---ช	---ร
	ระนาด 2	ม ร ม ด	ร ม ร ม	ฟ ม ล ม	ฟชลชช	ลท รี้มี	รี้ดํทล	ชฟชล	ชฟมร
	ตะโพน	----	---ตํ	--ตุตํ	--ตุฟ	--ตุตํ	--ตุฟ	---ตํ	----
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	---ตุ

3	ซ้่องวง	----	---ร	---ช	-ช-ช	---	---	---	---
	ระนาด 1	----	---ร	-ร-ช	ชชชชช	---	---	---	---
	ระนาด 2	ม ร ม ด	ร ม ร ม	ฟ ม ล ม	ฟชลชช	มฟชล	ชร ม ฟ	ชฟทฟ	ชลทล
	ตะโพน	---ตุ	-ฟ-ท	---	--ตุตํ	---	--ตํตํ	-ตํ-ตุ	-ฟ-ท
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	---ตุ

4	ซ้่องวง	---มี	-รี้-ท	ทท-ล	ลล-ช	- ด รม	-ช-ล	-ล-ล	---ช
	ระนาด 1	-ล-มี	-รี้-ท	มีรี้ทล	รี้ทลช	รทุรม	ร ม ชล	ทลชม	ชทลช
	ระนาด 2	รี้ท รี้มี	ทรี้ลท	ชล ม ฟ	ชทลช	รทุรม	ร ม ชล	ทลชม	ชทลช
	ตะโพน	----	---ตํ	--ตุตํ	--ตุฟ	--ตุตํ	--ตุฟ	---ตํ	----
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	---ตุ

5	ซ้่องวง	---ม	-ม-ม	- ด รม	-ช-ล	- ด ตํล	-ท-ล	-ล-ล	---รี้
	ระนาด 1	ม ร ม ม	มช ม ม	รทุรม	ร ม ชล	ลตํทตํ	มีดํทล	ดํทลท	ดํรี้มี
	ระนาด 2	ม ร ม ม	มช ม ม	รทุรม	ร ม ชล	ลตํทตํ	มีดํทล	ดํทลท	ดํรี้มี
	ตะโพน	---ตํ	--ตุฟ	---	---	-ตํ-ตุ	--ตุฟ	--ตุฟ	-ตุ-ตุ
	กลอง	----	----	----	----	---	----	----	---ตํ

6	ซ็องวง	---ท	-ท-ท	- <u>ซลท</u>	-ร-ม	-ซ-ม	-ร-ด	ด-ด-ท	ทท-ล
	ระนาด 1	ทลฟล	มฟลท	มรวิท	ลทริม	รดทด	รลทด	ซลทด	รดทล
	ระนาด 2	ทลฟล	มฟลท	มรวิท	ลทริม	รดทด	รลทด	ซลทด	รดทล
	ตะโพน	---ด	-ถ-ตุ	-ด-ตุ	--ตุพ	--ตุพ	-ด-ตุ	--ตุพ	-ตุ-ด
	กลอง	----	----	---ตุ	----	----	---ตุ	----	---ตุ

7	ซ็องวง	-ซ--	<u>ซลท</u> -ร	-ม-ร	-ท-ล	-ล-ล	-ท-ท	-ม-ร	---ม
	ระนาด 1	รซลท	ดมรด	ซลทด	รดทล	ฟทลซ	ฟมรล	ดทรด	มรฟม
	ระนาด 2	รซลท	ดมรด	ซลทด	รดทล	ฟทลซ	ฟมรล	ดทรด	มรฟม
	ตะโพน	---ด	-ถ-ตุ	-ด-ตุ	--ตุพ	--ตุพ	-ด-ตุ	---ด	-ถ-ตุ
	กลอง	----	----	---ด	----	----	---ด	----	----

8	ซ็องวง	-ร-ซ	--ลท	-ร-ท	-ล-ซ	- <u>ดรม</u>	-ซ-ล	-ล-ล	---ซ
	ระนาด 1	ลทรม	รซลท	ริมวิท	รทลซ	รทรม	รมซล	ทลซม	ซทลซ
	ระนาด 2	ลทรม	รซลท	ริมวิท	รทลซ	รทรม	-มซล	<u>ทลซฟม</u>	-ร-ซ
	ตะโพน	-ด-ตุ	--ตุพ	--ตุพ	-ด-ตุ	--ตุพ	-ด-ตุ	--ตุพ	-ด-ตุ
	กลอง	---ตุ	----	----	---ตุ	----	---ตุ	----	---ตุ

วิเคราะห์บันไดเสียงลูกตกทำนองหลัก.กลอนระนาด.เทคนิคการบรรเลงระนาดเอก

เพลงตระนารายณ์บรรทมสินธุ์

เพลงตระนารายณ์บรรทมสินธุ์ ทำนองหลักมี 8 ประโยคบรรเลงสองรอบ ทางระนาดเอก

มี 16 ประโยค

ประโยคที่ 1

ซ็อง	---ม	-ซซซ	---ล	-ซซ <u>ซ</u>	-ท-ร	-ท-ล	ลล-ซ	ซซ <u>ร</u>
ระนาด	---ม	ซซซซ	---ล	ซซซซ	-ทริม	วิท-ล	---ซ	---ร
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ซ บันไดเสียง ซ

วรรคหลังลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ซ

กลอนระนาดเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

การกรอขึ้นเสียง,คู่แปดขึ้นเสียง

ประโยคที่ 2

ข้อ	----	--- ร	--- ช	- ช - (ช)	- ท - ร	- ท - ล	ล - ล - ช	ช - ช - (ร)
ขนาด	----	--- ร	- ร - ช	ช ช ช ช	- ท ร ม	ร ท - ล	--- ช	--- ร
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

การกรอขึ้นเสียง, คู่แปดขึ้นเสียง

ประโยคที่ 3

ข้อ	----	--- ร	--- ช	- ช - (ช)	--- ล	--- ช	----	-- (ล)
ขนาด	----	--- ร	- ร - ช	ช ช ช ช	--- ล	--- ช	----	--- ล
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ล บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

การกรอขึ้นเสียง, คู่แปดขึ้นเสียง, รัวคู่สอง

ประโยคที่ 4

ข้อ	--- ม	- ร - ท	ท ท - ล	ล - ล - (ช)	-- (ดรม)	- ช - ล	- ล - ล	--- (ช)
ขนาด	- ล - ม	- ร - ท	ม ร ท ล	ร ท ล ช	ร ท ร ม	ร ม ช ล	ท ล ช ม	ช ท ล ช
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การกรอขึ้นเสียง, การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 5

ข้อ	--- ม	- ม - ม	-- (ด)ม	- ช - (ล)	-- (ด)ล	- ท - ล	- ล - ล	-- (ร)
ขนาด	ม ร ม ม	ม ช ม ม	ร ท ร ม	ร ม ช ล	ล ด ้ ท ด ้	ม ้ ด ้ ท ล	ด ้ ท ล ท	ด ้ ร ้ ม ้ ร ้
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**วรรคหลังลูกตกเสียง **ร** บันไดเสียง **ช**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 6

ข้อ	--- ท	- ท - ท	-- (ช)ลท	- ร ้ - (ม ้)	- ช ้ - ม ้	- ร ้ - ด ้	ด ้ ด ้ - ท	ท ท - (ล)
ขนาด	ท ล ฟ ล	ม ฟ ล ท	ม ้ ร ้ ท ร ้	ล ท ร ้ ม ้	ร ้ ด ้ ท ด ้	ร ้ ล ท ด ้	ช ล ท ด ้	ร ้ ด ้ ท ล
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**วรรคหลังลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 7

ข้อ	- ช - -	(ช)ลท - ร ้	- ม ้ - ร ้	- ท - (ล)	- ล - ล	- ท - ท	- ม - ร	-- (ม)
ขนาด	ร ช ล ท	ด ้ ม ้ ร ้ ด ้	ช ล ท ด ้	ร ้ ด ้ ท ล	ฟ ท ล ช	ฟ ม ร ล	ด ท ร ด	ม ร ฟ ม
กลอน	ไต่ลวด				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**วรรคหลังลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้ากลอนไต่ลวด

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 8

ข้อ	- ร - ช	- - ล ท	- ร - ท	- ล - (ช)	- - (ดรม)	- ช - ล	- ล - ล	- - (ช)
ขนาด	ล ทุ ร ม	ร ช ล ท	ร ม ร ท	ร ท ล ช	ร ทุ ร ม	ร ม ช ล	ท ล ช ม	ช ท ล ช
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 9

ข้อ	- - - ม	- ช ช ช	- - - ล	- ช ช (ช)	- ท - ร	- ท - ล	ล ล - ช	ช ช (ร)
ขนาด	ช ม ช ช	ช ล ช ช	ท ล ช ม	ช ท ล ช	ล ท ร ม	ร ด ท ล	ช ฟ ช ล	ช ฟ ม ร
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 10

ข้อ	- - - -	- - - ร	- - - ช	- ช (ช)	- ท - ร	- ท - ล	ล ล - ช	ช ช (ร)
ขนาด	ม ร ม ด	ร ม ร ม	ฟ ม ล ม	ฟ ช ล ช	ล ท ร ม	ร ด ท ล	ช ฟ ช ล	ช ฟ ม ร
กลอน	ซ่อนตะเข็บ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้ากลอนซ่อนตะเข็บ

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 11

ข้อ	----	--- ร	--- ช	- ช - (ช)	--- ล	--- ช	----	--- (ล)
ขนาด	ม ร ม ด	ร ม ร ม	ฟ ม ล ม	ฟ ช ล ช	ม ฟ ช ล	ช ร ม ฟ	ช ฟ ท ฟ	ช ล ท ล
กลอน	ซ่อนตะเข็บ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ล บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้ากลอนซ่อนตะเข็บ

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 12

ข้อ	--- ม	- ร - ท	ท ท - ล	ล ล - (ช)	-- (ดรัม)	- ช - ล	- ล - ล	--- (ช)
ขนาด	ร ท ร ม	ท ร ล ท	ช ล ม ฟ	ช ท ล ช	ร ท ร ม	ร ม ช ล	ท ล ช ม	ช ท ล ช
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 13

ข้อ	--- ม	- ม - ม	-- (ดรัม)	- ช - (ล)	-- (ดรัม)	- ท - ล	- ล - ล	--- (ร)
ขนาด	ม ร ม ม	ม ช ม ม	ร ท ร ม	ร ม ช ล	ล ด ท ด	ม ด ท ล	ด ท ล ท	ด ร ม ร
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ล บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนไม่มีชื่อ

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 14

ข้อ	--- ท	- ท - ท	- - (ช)ลท	- ร - (ม)	- ช - ม	- ร - ด	ด - ด - ท	ทท - (ล)
ระนาบ	ท ล ฟ ล	ม ฟ ล ท	ม ร ท ร	ล ท ร ม	ร ด ท ด	ร ล ท ด	ช ล ท ด	ร ด ท ล
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 15

ข้อ	- ช - -	(ช)ลท - ร	- ม - ร	- ท - (ล)	- ล - ล	- ท - ทุ	- ม - ร	- - - (ม)
ระนาบ	ร ช ล ท	ด ม ร ด	ช ล ท ด	ร ด ท ล	ฟ ท ล ช	ฟ ม ร ล	ด ทุ ร ด	ม ร ฟ ม
กลอน	ได้ลวด				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้ากลอนได้ลวด

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 16

ข้อ	- ร - ช	- - ล ท	- ร - ท	- ล - (ช)	- - (ด)รรม	- ช - ล	- ล - ล	- - - (ช)
ระนาบ	ล ทุ ร ม	ร ช ล ท	ร ม ร ท	ร ท ล ช	ร ทุ ร ม	- ม ช ล	ทลชฟมร	- ร - ช
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่ดำเนินกลอน			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ช** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ช** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ,สลับสามเสียง,กรอขึ้นเสียง

สรุป

1. เพลงตระนารายณ์บรมลสินธุ์ ลูกตกของทำนองหลักอยู่ในบันไดเสียง ซ และศึกษาจำแนกกลอนระนาดเอกตามลูกตกต่างๆ มีดังต่อไปนี้

ลูกตกทำนองหลักเสียง ซ มี 5 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	--- ม	- ซ ซ ซ	--- ล	- ซ ซ ซ
ระนาดเอก	ซ ม ซ ซ	ซ ล ซ ซ	ท ล ซ ม	ซ ท ล ซ

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	----	--- ร	--- ซ	- ซ - ซ
ระนาดเอก	ม ร ม ด	ร ม ร ม	ฟ ม ล ม	ฟ ซ ล ซ

ทำนองหลักที่ 3

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	--- ม	- ร - ท	ท ท - ล	ล ล - ซ
ระนาดเอก	ร ท ร ม	ท ร ล ท	ซ ล ม ฟ	ซ ท ล ซ

ทำนองหลักที่ 4

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	-- ^{ครม}	- ซ - ล	- ล - ล	--- ซ
ระนาดเอก	ร ท ร ม	ร ม ซ ล	ท ล ซ ม	ซ ท ล ซ

ทำนองหลักที่ 5

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	- ร - ซ	-- ล ท	- ร - ท	- ล - ซ
ระนาดเอก	ล ท ร ม	ร ซ ล ท	ร ม ร ท	ร ท ล ซ

ลูกตกทำนองหลักเสียง ร มี 2 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	- ท - ร	- ท - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ร
ระนาดเอก	ล ท ร ม	ร ด ท ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ฟ ม ร

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	-- ^{ดํ} ทล	- ท - ล	- ล - ล	- - - รํ
ระนาดเอก	ล ดํ ท ดํ	มํ ดํ ท ล	ดํ ท ล ท	ดํ รํ มํ รํ

ลูกตกทำนองหลักเสียง ล มี 4 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- - - ล	- - - ซ	- - - -	- - - ล
ระนาดเอก	ม ฟ ซ ล	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ท ฟ	ซ ล ท ล

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- - - ม	- ม - ม	-- ^ด ร ม	- ซ - ล
ระนาดเอก	ม ร ม ม	ม ซ ม ม	ร ทุ ร ม	ร ม ซ ล

ทำนองหลักที่ 3

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- ซํ - มํ	- รํ - ดํ	ดํ ดํ - ท	ท ท - ล
ระนาดเอก	รํ ดํ ท ดํ	รํ ล ท ดํ	ซ ล ท ดํ	รํ ดํ ท ล

ทำนองหลักที่ 4

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- ซ - -	^{ซลท} - รํ	- มํ - รํ	- ท - ล
ระนาดเอก	ร ซ ล ท	ดํ มํ รํ ดํ	ซ ล ท ดํ	รํ ดํ ท ล

ลูกตกทำนองหลักเสียง ม มี 2 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- - - ท	- ท - ท	-- ^{ซลท}	- รํ - มํ
ระนาดเอก	ท ล ฟ ล	ม ฟ ล ท	มํ รํ ท รํ	ล ท รํ มํ

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซอ	- ล - ล	- ท - ท	- ม - ร	- - - ม
ระนาดเอก	ฟ ท ล ซ	ฟ ม ร ล	ด ท ร ด	ม ร ฟ ม

2. จากการวิเคราะห์กลอนระนาดเอกในแต่ละวรรคเพลง กลอนระนาดเอกในเพลง ตระนารายณ์บรมมสินธุ์ที่บรรเลงโดยครูณัฐพงศ์ โสวัตร มีกลอนตามลักษณะเทียบเคียงที่พบใน 1 วรรคเพลงคือ

- กลอนไต่ลวด
- กลอนไต่ไม้
- กลอนเดินตะเข็บ

และเทคนิคในการบรรเลงระนาดเอกที่พบคือ

- การกรอขึ้นเสียง
- คู่แปดขึ้นเสียง
- สะบัดสามเสียง
- สะบัดข้ามเสียง
- การเก็บ
- เสียงดังสม่ำเสมอ
- การกดหัวไม้
- รัวคู่สอง

เพลงตระหง่านปากคอก

ห้องวงใหญ่ นิกร จันทศร

----	---ม	---ร	-ร-ล	---ท	-ล-ร	---ล	---ล
-ฟ-ม	-ร--	ดทุล-ท	--ดรัม	-ลลล	-ท-ล	-ช-ม	-ช-ล
-ร-ม	-ร-ท	ทท-ล	ลล-ช	---ม	-ร-ช	ชช-ล	ลล-ท
--ชลท	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ท	-ร-ท	มร-ม	-ล-ช	ชช-ล
-ร-ท	-ล-ช	ชช-ล	ลล-ท	-ร-ม	-ร-ท	ทท-ล	ลล-ช
-ฟ-ม	-ร--	ดทุล-ท	--ดรัม	-ลลล	-ท-ล	-ช-ม	-ช-ล
-ร-ม	-ร-ท	ทท-ล	ลล-ช	---ม	-ร-ช	ชช-ล	ลล-ท
--ชลท	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ท	-ร-ท	มร-ม	-ล-ช	ชช-ล
--ดทุล	-ท-ล	-ล-ล	---ร	--ชลท	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ท
-ร-ม	-ร-ท	ทท-ล	ลล-ช	---ม	-ร-ช	ชช-ล	ลล-ท
-ร-ท	มร-ม	-ล-ช	ชช-ล	-ท-ร	-ท-ล	ลล-ช	ชช-ม
-ล-ร	--มรฟ	-ล-ฟ	--ฟมร	--ดทุล	-ท-ร	-ท--	ดรัม-ช
-ร-ท	มร-ม	-ล-ช	ชช-ล	-ท-ร	-ท-ล	ลล-ช	ชช-ม
---ร	---ช	--ลท	-ล-ท	-ร-ม	-ร-ท	ทท-ล	ลล-ช
-ร-ท	มร-ม	-ล-ช	ชช-ล	--ดรัม	-ช-ล	-ล-ล	---ช

เพลงตระหง่านปากคอก

ระนาดเอก นัฐพงศ์ ไสวัตร

--ชลท	-ทรม	ชลทม	รท-ล	-ร-ร	มรชมรด	--ดทุล	-ล-ล
-ฟ-ม	-ร-ท	ลชลท	-ทรม	-ชลท	ดมรดิ	ชลทด	รดิทล
รมรดิ	ทลชร	มฟชล	รทลช	ฟรฟ	ชมฟช	ลฟชล	ทชลท
ชลชท	ลทรม	ทลชม	รชลท	มรลท	ดมรดิ	ชลทด	รดิทล
ฟรฟ	ชมฟช	ลฟชล	ทชลท	ลทรม	ทรลท	ชลมฟ	ชทลช
ฟทลช	ฟมรล	ดทุร	มรฟม	รดทุ	รลทุ	ชลทุ	รดทุล
ทชลท	ดรัม	ฟมร	ฟชลช	ฟรฟ	ชมฟช	ลฟชล	ทชลท
ชลทร	ลทรม	รทรม	ทลรท	รมรดิ	ทลชร	ฟมฟ	ลชทล
ดลทด	มดิทล	ดทลท	ดมรดิ	ทชลท	ลชฟม	ฟชลช	ฟมรท
ลทรม	รชลท	ดมรดิ	ดทลช	ฟรฟ	ชมฟช	ลฟชล	ทชลท

6	สัณฐาน	- ฟ - ม	- ร - -	<u>ด</u> ทล - ทุ	- <u>ด</u> รรม	- ล ล ล	- ท - ล	- ช - ม	- ช - ล
	ระนาบ	ฟ ท ล ช	ฟ ม ร ล	ด ท ร ด	ม ร ฟ ม	ร ด ท ด	ร ล ท ด	ช ล ท ด	ร ด ท ล
	ตะโพก	----	----	----	--- ตั	----	--- ตั	-- ตุ ตั	-- ตุ ฟ
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	----

7	สัณฐาน	- ร - ม	- ร - ท	ท ท - ล	ล ล - ช	--- ม	- ร - ช	ช ช - ล	ล ล - ท
	ระนาบ	ท ช ล ท	ด ร ม ร	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ช	ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท
	ตะโพก	----	--- ตั	-- ตุ ตั	-- ตุ ฟ	-- ตุ ตั	-- ตุ ฟ	--- ตั	----
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	--- ตุ

8	สัณฐาน	- <u>ช</u> ลท	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ท	- ร - ทุ	ม ร - ม	- ล - ช	ช ช - ล
	ระนาบ	ช ล ท ร	ล ท ร ม	ร ท ม ร	ท ล ร ท	ร ม ร ตั	ท ล ช ร	ฟ ม ช ฟ	ล ช ท ล
	ตะโพก	----	--- ตั	----	--- ตุ	--- ตั	-- ตุ ฟ	--- ถ	--- ตุ
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	----

9	สัณฐาน	- <u>ด</u> ทล	- ท - ล	- ล - ล	--- ร	- <u>ช</u> ลท	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ท
	ระนาบ	ด ล ท ตั	ม ตั ท ล	ด ท ล ท	ด ร ม ร	ท ช ล ท	ล ช ฟ ม	ฟ ช ล ช	ฟ ม ร ทุ
	ตะโพก	--- ตั	----	-- ตุ ตั	-- ตุ ฟ	-- ตุ ตั	-- ตุ ฟ	--- ตั	----
	กลอง	----	--- ตั	----	----	----	----	----	--- ตั

10	สัณฐาน	- ร - ม	- ร - ท	ท ท - ล	ล ล - ช	--- ม	- ร - ช	ช ช - ล	ล ล - ท
	ระนาบ	ล ท ร ม	ร ช ล ท	ด ร ม ร	ด ท ล ช	ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท
	ตะโพก	----	--- ตั	----	- ถ - ตุ	--- ตั	----	-- ตุ ตั	-- ตุ ฟ
	กลอง	----	----	----	----	----	--- ตุ	----	----

11	สัณฐาน	- ร - ทุ	ม ร - ม	- ล - ช	ช ช - ล	- ท - ร	- ท - ล	ล ล - ช	ช ช - ม
	ระนาบ	ม ร ทุ ร	ล ท ร ม	ล ช ม ช	ร ม ช ล	ร ล ท ตั	ร ตั ท ล	ร ท ล ช	ท ล ช ม
	ตะโพก	-- ตุ ตั	-- ตุ ฟ	--- ตั	----	-- ตุ ตั	-- ตุ ฟ	--- ตั	----
	กลอง	----	----	----	--- ตุ	----	----	----	--- ตุ

12	สัณฐาน	- ล - ร	- - ร ม ฟ	- ล - ฟ	- - ฟ ม ร	- - ด ท ล	- ท - ร	- ท - -	ด ร ม - ช
	ระนาบ	ล ฟ ม ร	ล ร ม ฟ	ช ล ท ล	ช ฟ ม ร	ด ท ล ท	ด ร ม ร	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ช
	ตะโพน	----	--- ตั	----	- ถ - ต	--- ตั	----	-- ต ตั	-- ต พ
	กลอง	----	----	----	----	----	--- ตั	----	----

13	สัณฐาน	- ร - ท	ม ร - ม	- ล - ช	ช ช - ล	- ท - ร	- ท - ล	ล ล - ช	ช ช - ม
	ระนาบ	ม ร ท ร	ล ท ร ม	ล ช ม ช	ร ม ช ล	ร ล ท ตั	ร ตั ท ล	ร ท ล ช	ท ล ช ม
	ตะโพน	-- ต ตั	-- ต พ	--- ตั	----	----	--- ตั	----	- ถ - ต
	กลอง	----	----	----	--- ตั	----	----	----	----

14	สัณฐาน	--- ร	--- ช	-- ล ท	- ล - ท	- ร - ม	- ร - ท	ท ท - ล	ล ล - ช
	ระนาบ	พ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท	ร ม ร ตั	ท ล ช ร	ม ฟ ช ล	ร ท ล ช
	ตะโพน	--- ตั	----	-- ต ตั	-- ต พ	-- ต ตั	-- ต พ	--- ตั	----
	กลอง	----	--- ตั	----	----	----	----	----	--- ต

15	สัณฐาน	- ร - ท	ม ร - ม	- ล - ช	ช ช - ล	- - ด ร ม	- ช - ล	- ล - ล	--- ช
	ระนาบ	ม ร ท ร	ล ท ร ม	ช ล ท ช	ล ท - ล	ล ท ร ม	- ม ช ล	ท ล ช ฟ ม ร	- ร - ช
	ตะโพน	--- ตั	----	-- ต ตั	-- ต พ	-- ต ตั	-- ต พ	--- ตั	----
	กลอง	----	----	----	--- ต	----	----	----	--- ต

วิเคราะห์บันไดเสียงลูกตกทำนองหลัก,กลอนระนาบ,เทคนิคการบรรเลงระนาบเอก

เพลงตระνούาปากคอก

เพลงตระνούาปากคอก ทำนองหลักมี 15 ประโยค ทางระนาบเอกมี 15 ประโยค

ประโยคที่ 1

สัณ	----	--- ม	--- ร	- ร - (ล)	--- ท	- ล - ร	--- ล	-- (ล)
ระนาบ	-- ช ล ท	- ท ร ม	ช ล ท ม	ร ท - ล	- ร - ร	ม ร ช ม ร	-- ด ท ล	- ล - ล
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ล บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ล บันไดเสียง ช

กลอนระนาบเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

สะบัดสามเสียง, รัยยืนเสียง, รัยเป็นทำนอง, คู่แปดยืนเสียง

ประโยคที่ 2

ข้อ	- ฟ - ม	- ร - -	ดทุ - ทุ	- - ด (ม)	- ล ล ล	- ท - ล	- ช - ม	- ช - (ล)
ระนาบ	- ฟ - ม	- ร - ทุ	ล ทุ ล ทุ	- ทุ ร ม	- ช ล ท	ด ม ร ด้	ช ล ท ด้	ร ด้ ท ล
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน				ได้ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้าไม่ดำเนินกลอน

วรรคหลังกลอนได้ลวด

เทคนิค

การกรอขึ้นเสียง, การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 3

ข้อ	- ร - ม	- ร - ท	ท ท - ล	ล ล - (ช)	- - - ม	- ร - ช	ช ช - ล	ล ล - (ท)
ระนาบ	ร ม ร ด้	ท ล ช ร	ม ฟ ช ล	ร ท ล ช	ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท
กลอน	ได้ลวด				ม้วนตะเข็บ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ช** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ท** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้ากลอนได้ลวด

วรรคหลังกลอนม้วนตะเข็บ

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 4

ข้อ	- - ชลท	- ร - ม	- ช - ม	- ร - (ท)	- ร - ทุ	ม ร - ม	- ล - ช	ช ช - (ล)
ระนาบ	ช ล ช ท	ล ท ร ม	ท ล ช ม	ร ช ล ท	ม ร ล ท	ด ม ร ด้	ช ล ท ด้	ร ด้ ท ล
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ท** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 5

ข้อ	- ร - ท	- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - (ท)	- ร - ม	- ร - ท	ท ท - ล	ล ล - (ช)
ขนาด	พ ร ม พ	ช ม พ ช	ล พ ช ล	ท ช ล ท	ล ท ร ม	ท ร ล ท	ช ล ม พ	ช ท ล ช
กลอน	ม้วนตะเข็บ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ท บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้ากลอนม้วนตะเข็บ

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 6

ข้อ	- พ - ม	- ร - -	(ด)ล - ท	- - (ด)ม	- ล ล ล	- ท - ล	- ช - ม	- ช - (ล)
ขนาด	พ ท ล ช	พ ม ร ล	ด ท ร ด	ม ร พ ม	ร ด ท ด	ร ล ท ด	ช ล ท ด	ร ด ท ล
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ล บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 7

ข้อ	- ร - ม	- ร - ท	ท ท - ล	ล ล - (ช)	- - - ม	- ร - ช	ช ช - ล	ล ล - (ท)
ขนาด	ท ช ล ท	ด ร ม ร	พ ม ร ม	พ ช ล ช	พ ร ม พ	ช ม พ ช	ล พ ช ล	ท ช ล ท
กลอน	ไม่มีชื่อ				ม้วนตะเข็บ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ท บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนม้วนตะเข็บ

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 8

ข้อ	--(ช)ลท	- ร - ม	- ช - ม	- ร - (ท)	- ร - ท	ม ร - ม	- ล - ช	ช ช - (ล)
ขนาด	ช ล ท ร	ล ท ร ม	ร ท ม ร	ท ล ร ท	ร ม ร ด	ท ล ช ร	ฟ ม ช ฟ	ล ช ท ล
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ท บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ล บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 9

ข้อ	--(ด)ลท	- ท - ล	- ล - ล	--(ร)	--(ช)ลท	- ร - ม	- ช - ม	- ร - (ท)
ขนาด	ด ล ท ด	ม ด ท ล	ด ท ล ท	ด ร ม ร	ท ช ล ท	ล ช ฟ ม	ฟ ช ล ช	ฟ ม ร ท
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ท บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 10

ข้อ	- ร - ม	- ร - ท	ท ท - ล	ล ล - (ช)	--- ม	- ร - ช	ช ช - ล	ล ล - (ท)
ขนาด	ล ท ร ม	ร ช ล ท	ด ร ม ร	ด ท ล ช	ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท
กลอน	ไม่มีชื่อ				ม้วนตะเข็บ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ท บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนม้วนตะเข็บ

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 11

ข้อ	- ร - ทุ	ม ร - ม	- ล - ช	ช ช - (ล)	- ท - รั	- ท - ล	ล ล - ช	ช ช - (ม)
ขนาด	ม ร ทุ ร	ล ทุ ร ม	ล ช ม ช	ร ม ช ล	รั ล ท ดั	รั ดั ท ล	รั ท ล ช	ท ล ช ม
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 12

ข้อ	- ล - ร	-- ร ม ฟ	- ล - ฟ	-- ฟ ม รั	-- ด ทุ ล	- ทุ - ร	- ทุ --	(ด ร ม) - (ช)
ขนาด	ล ฟ ม ร	ล ร ม ฟ	ช ล ท ล	ช ฟ ม ร	ด ทุ ล ทุ	ด ร ม ร	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ช
กลอน	ได้ลวด				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ร** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ช** บันไดเสียง **ช**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้ากลอนได้ลวด

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 13

ข้อ	- ร - ทุ	ม ร - ม	- ล - ช	ช ช - (ล)	- ท - รั	- ท - ล	ล ล - ช	ช ช - (ม)
ขนาด	ม ร ทุ ร	ล ทุ ร ม	ล ช ม ช	ร ม ช ล	รั ล ท ดั	รั ดั ท ล	รั ท ล ช	ท ล ช ม
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 14

ข้อ	--- ร	--- ช	-- ล ท	- ล - (ท)	- ร - ม	- ร - ท	ท ท - ล	ล ล - (ช)
ระนาบ	พ ร ม พ	ช ม พ ช	ล พ ช ล	ท ช ล ท	ร ม ร ค	ท ล ช ร	ม พ ช ล	ร ท ล ช
กลอน	ม้วนตะเข็บ				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ท บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้ากลอนม้วนตะเข็บ

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 15

ข้อ	- ร - ท	ม ร - ม	- ล - ช	ช ช - (ล)	-- (ค) --	- ช - ล	- ล - ล	-- (ช)
ระนาบ	ม ร ท ร	ล ท ร ม	ช ล ท ช	ล ท - ล	ล ท ร ม	- ม ช ล	ท ล ช พ ม ร	- ร - ช
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่ดำเนินกลอน			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ล บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ, สะบัดสามเสียง, กรอขึ้นเสียง, กดหัวไม้

สรุป

1. เพลงตระหง่านปากคอก ลูกตกของทำนองหลักอยู่ในบันไดเสียง ช และศึกษาจำแนกกลอนระนาบเอกตามลูกตกต่างๆ มีดังต่อไปนี้

ลูกตกทำนองหลักเสียง ล มี 4 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ข้อ	----	--- ม	--- ร	- ร - ล
ระนาบเอก	ไม่ดำเนินกลอน			

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- - - ท	- ล - ร	- - - ลุ	- - - ล
ระนาดเอก	ไม่ดำเนินกลอน			

ทำนองหลักที่ 3

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- ล ล ล	- ท - ล	- ซ - ม	- ซ - ล
ระนาดเอก1	- ซ ล ท	ดํ มํ รํ ดํ	ซ ล ท ดํ	รํ ดํ ท ล
ระนาดเอก2	ร ด ท ด	ร ลุ ท ด	ซุ ลุ ท ด	ร ด ท ลุ

ทำนองหลักที่ 4

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- ร - ท	ม ร - ม	- ล - ซ	ซ ซ - ล
ระนาดเอก1	มํ รํ ล ท	ดํ มํ รํ ดํ	ซ ล ท ดํ	รํ ดํ ท ล
ระนาดเอก2	รํ มํ รํ ดํ	ท ล ซ ร	ฟ ม ซ ฟ	ล ซ ท ล
ระนาดเอก3	ม ร ท ร	ลุ ท ร ม	ล ซ ม ซ	ร ม ซ ล
ระนาดเอก4	ม ร ท ร	ลุ ท ร ม	ซ ล ท ซ	ล ท - ล

ลูกตกทำนองหลักเสียง ม มี 2 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- ฟ - ม	- ร - -	ดทุล-ทุ	- - ธรรม
ระนาดเอก	ฟ ท ล ซ	ฟ ม ร ลุ	ด ท ร ด	ม ร ฟ ม

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- ท - รํ	- ท - ล	ล ล - ซ	ซ ซ - ม
ระนาดเอก	รํ ล ท ดํ	รํ ดํ ท ล	รํ ท ล ซ	ท ล ซ ม

ลูกตกทำนองหลักเสียง ซ มี 3 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	- รี่ - มี่	- รี่ - ท	ท ท - ล	ล ล - ซ
ระนาดเอก1	รื่อ รื่อ รื่อ	ท ล ซ ร	ม ฟ ซ ล	รื่อ ท ล ซ
ระนาดเอก2	ล ท รื่อ	ท รื่อ ท	ซ ล ม ฟ	ซ ท ล ซ
ระนาดเอก3	ทุ ซ ล ทุ	ด ร ม ร	ฟ ม ร ม	ฟ ซ ล ซ
ระนาดเอก4	ล ทุ ร ม	ร ซ ล ท	ด รื่อ รื่อ	ด ท ล ซ

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	-- ดทุ	- ทุ - ร	- ทุ --	ดรัม - ซ
ระนาดเอก	ด ทุ ล ทุ	ด ร ม ร	ฟ ม ร ม	ฟ ซ ล ซ

ทำนองหลักที่ 3

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	-- ดรัม	- ซ - ล	- ล - ล	--- ซ
ระนาดเอก	ไม่ดำเนินทำนอง			

ลูกตกทำนองหลักเสียง ท มี 4 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	--- ม	- ร - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ท
ระนาดเอก	ฟ ร ม ฟ	ซ ม ฟ ซ	ล ฟ ซ ล	ท ซ ล ท

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	-- ซลท	- รื่อ - มี่	- ซื่อ - มี่	- รื่อ - ท
ระนาดเอก1	ซ ล ซ ท	ล ท รื่อ	ท ล ซ ม	ร ซ ล ท
ระนาดเอก2	ซ ล ท รื่อ	ล ท รื่อ	รื่อ ท รื่อ	ท ล รื่อ
ระนาดเอก3	ท ซ ล ท	ล ซ ฟ ม	ฟ ซ ล ซ	ฟ ม ร ทุ

ทำนองหลักที่ 3

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซอ	- ร - ท	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ท
ระนาดเอก	พ ร ม พ	ซ ม พ ซ	ล พ ซ ล	ท ซ ล ท

ทำนองหลักที่ 4

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซอ	--- ร	--- ซ	-- ล ท	- ล - ท
ระนาดเอก	พ ร ม พ	ซ ม พ ซ	ล พ ซ ล	ท ซ ล ท

ลูกตกทำนองหลักเสียง ร มี 2 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซอ	-- ดิ [~] ทล	- ท - ล	- ล - ล	--- ริ
ระนาดเอก	ด ล ท ด	ม ด ท ล	ด ท ล ท	ด ริ ม ริ

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซอ	- ล - ร	-- ร [~] มพ	- ล - พ	-- พ [~] มร
ระนาดเอก	ล พ ม ร	ล ร ม พ	ซ ล ท ล	ซ พ ม ร

2. จากการวิเคราะห์กลอนระนาดเอกในแต่ละวรรคเพลง กลอนระนาดเอกในเพลง
หน้าปากคอกที่บรรเลงโดยครูณัฐพงศ์ โสวัตร มีกลอนตามลักษณะเทียบเคียงที่พบใน 1
วรรคเพลงคือ

- กลอนไต่ลวด
- กลอนม้วนตะเข็บ

และเทคนิคในการบรรเลงระนาดเอกที่พบคือ

- การกรอขึ้นเสียง
- คู่แปดขึ้นเสียง
- สะบัดสามเสียง
- รวขึ้นเสียง
- รวเป็นทำนอง
- การเก็บ
- เสียงดังสม่ำเสมอ
- การกดหัวไม้

เพลงตระเข็ญ

ฆ้องวงใหญ่ นิกร จันทศร

----	---ฟ	---ฟ	---ทุ	---ล	---ฟ	-ฟ-ฟ	---ม
---ล	-ล-ล	-รื-ท	-ล-ม	-ล-ฟ	-ม-ร	-ม รช	-ร-ร
----	---ฟ	---ฟ	---ทุ	---ล	---ฟ	-ฟ-ฟ	---ม
---ล	-ล-ล	-รื-ท	-ล-ม	-ล-ฟ	-ม-ร	-ม รช	-ร-ร
----	---ฟ	---ฟ	---ม	-ร ร ร	-ม-ฟ	-ม-ฟ	-ช-ล
---ล	-ล-ล	--รวมฟ	-ล-ท	-ด-ม	-ด-ท	ทท-ล	ลล-ฟ
--ชช	ชช-ล	ลล-ท	ทท-ม	--รวมฟ	-ล-ม	-ร--	ฟมร-ทุ
-ล-ฟ	-ฟ-ฟ	-ท-ล	-ฟ-ม	-ล-ฟ	-ม-ร	-ม รช	-ร-ร
----	---ฟ	---ฟ	---ม	-ร ร ร	-ม-ฟ	-ม-ฟ	-ช-ล
---ล	-ล-ล	--รวมฟ	-ล-ท	-ด-ม	-ด-ท	ทท-ล	ลล-ฟ
--ชช	ชช-ล	ลล-ท	ทท-ม	--รวมฟ	-ล-ม	-ร--	ฟมร-ทุ
-ล-ฟ	-ฟ-ฟ	-ท-ล	-ฟ-ม	-ล-ฟ	-ม-ร	-ม รช	-ร-ร
-ร-ด	ทุ ล-ม	-ร-ด	ทุ ล-ร	-ล-ทุ	--ดรวม	-ฟ ล ม	ฟ ม ร ทุ
-ร ร ร	-ม-ล	-ฟ--	ชลท-ร	-ทุ-ม	-ร--	ดทล-ทุ	--ดรวม
--ชช	ชช-ล	ลล-ท	ทท-ม	--รวมฟ	-ล-ม	-ร--	ฟมร-ทุ
-ล-ฟ	-ฟ-ฟ	-ท-ล	-ฟ-ม	-ล-ฟ	-ม-ร	-ม รช	-ร-ร

เพลงตระเข็ญ

ระนาดเอก นัฐพงศ์ ไสวัตร

----	---ฟ	---ฟ	---ทุ	---ล	-ล-ฟ	มฟลฟ	มร-ม
---ล	ลลลล	-ม รื ท	-ล-ม	ลทลฟ	-ม-ร	-มฟม	รทุ-ร
----	รวมฟ-ฟ	---ฟ	---ทุ	---ล	---ฟ	มฟลฟ	มร-ม
---ล	ลลลล	รื ม รื ท	-ล-ม	ลทลฟ	-ม-ร	-มฟม	รทุ-ร
----	รวมฟ-ฟ	---ฟ	---ม	ลล-ร	-รวมฟ	ชลชฟ	มฟชล
ลฟลล	ลทลล	รวมรฟ	มฟลท	มทด รื	ม รื ด ท	ด รื ม รื	ด ท ล ฟ
ฟฟฟช	ชชชล	ลลลท	ทททม	ลมฟช	ลชฟม	ฟชลช	ฟมรทุ
ดทุลทุ	ดรวมฟ	ชลชท	ลชฟม	ลทลฟ	ฟมมร	รวมฟม	รทุทุร
ร ร ร ร	รวมฟฟ	ฟฟฟฟ	ลฟฟม	ดทุลทุ	ดรวมฟ	ชลชฟ	มฟชล

5	ห้องวาง	----	---ฟ	---ฟ	---ม	- ร ร ร	- ม - ฟ	- ม - ฟ	- ช - ล
	ระนาด	----	ร ม ฟ - ฟ	---ฟ	---ม	ล ล - ร	- ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล
	ตะโพน	---ต๋	--ต๋ ฟ	---ถ	---ตุ	-ต๋ - ต๋	--ต๋ ฟ	--ต๋ ฟ	-ตุ - ตุ
	กลอง	----	----	----	----	---ต๋	----	----	---ต๋

6	สี่องว	--- ล	- ล - ล	- - ร ม พ	- ล - ท	- ตั้ - มั	- ตั้ - ท	ท ท - ล	ล ล - พ
	ระนา	ล พ ล ล	ล ท ล ล	ร ม ร พ	ม พ ล ท	มั ท ตั้ ร	มั ร ตั้ ท	ตั้ ร มั ร	ตั้ ท ล พ
	ตะโพน	--- ตั้	- ถ - ตุ	- ตั้ - ตุ	- - ตุ พ	- - ตุ พ	- ตั้ - ตุ	- - ตุ พ	- ตุ - ตั้
	กลอง	----	----	--- ตุ	----	----	--- ตุ	----	--- ตุ

7	ห้องวาง	-- ชช	ชช - ล	ล ล - ท	ท ท - ม	- - รวมฟ	- ล - ม	- ร - -	พมร - ทุ
	ระนาด	ฟ ฟ ฟช	ชชชชล	ลลลท	ทททม	ล ม ฟช	ลชฟม	ฟชลช	พ ม รทุ
	ตะโพน	--- ตั้	- ถ - ตุ	- ตั้ - ตุ	- - ตุ ฟ	- - ตุ ฟ	- ตั้ - ตุ	--- ตั้	- ถ - ตุ
	กลอง	----	----	--- ตั้	----	----	--- ตั้	----	----

8	ห้องวาง	- ล - ฟ	- ฟ - ฟ	- ท - ล	- ฟ - ม	- ล - ฟ	- ม - ร	- ม รช	- ร - ร
	ระนาด	ด ท ล ท	ด ร ม ฟ	ช ล ช ท	ล ช ฟ ม	ล ท ล ฟ	ฟ ม ม ร	ร ม ฟ ม	ร ท ท ร
	ตะโพน	- ตํ - ต	- - ต พ	- - ต พ	- ตํ - ต	- - ต พ	- ตํ - ต	- - ต พ	- ตํ - ต
	กลอง	--- ต	----	----	--- ต	----	--- ต	----	--- ต

[illegible][illegible]

11	ห้องวาง	--ชช	ชช-ล	ลล-ท	ทท-ม	<u>--รวมฟ</u>	-ล-ม	-ร--	<u>ฟมร-ท</u>
	ระนาด	ฟฟฟช	ชชชล	ลลลท	ทททม	ลมฟช	ลชฟม	ฟชลช	ฟมรท
	ตะโพน	---ตุ	-ฟ-ท	---ถ	--ตุต	---ท	--ตุต	-ตุ-ตุ	-ฟ-ท
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	---ตุ

12	ห้องวาง	-ล-ฟ	-ฟ-ฟ	-ท-ล	-ฟ-ม	-ล-ฟ	-ม-ร	-มรช	-ร-ร
	ระนาด	ดทลท	ดรมฟ	ชลชท	ลชฟม	ลทลฟ	ฟมมร	รมฟม	รททร
	ตะโพน	----	---ตุ	--ตุต	--ตุฟ	--ตุต	--ตุฟ	---ตุ	----
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	---ตุ

13	ห้องวาง	-ร-ด	ทล-ม	-ร-ด	ทล-ร	-ล-ท	<u>--ดรม</u>	-ฟลม	ฟมรท
	ระนาด	รดทล	ลมมร	รดทล	ลรรร	ลลทท	รรมม	ฟทลช	ฟมรท
	ตะโพน	---ตุ	--ตุฟ	---ถ	---ตุ	-ตุ-ตุ	--ตุฟ	--ตุฟ	-ตุ-ตุ
	กลอง	----	----	----	----	---ตุ	----	----	---ตุ

14	ห้องวาง	-ร-ร	-ม-ล	-ฟ--	<u>ชลท-ร</u>	-ท-ม	-ร--	<u>ดทล-ท</u>	<u>-ดรม</u>
	ระนาด	รมฟร	มรทล	ทลฟล	ทรมร	ชลทร	ลทรท	มรทร	มรชม
	ตะโพน	---ตุ	-ถ-ตุ	-ตุ-ตุ	--ตุฟ	--ตุฟ	-ตุ-ตุ	--ตุฟ	-ตุ-ตุ
	กลอง	----	----	---ตุ	----	----	---ตุ	----	---ตุ

15	ห้องวาง	--ชช	ชช-ล	ลล-ท	ทท-ม	<u>--รวมฟ</u>	-ล-ม	-ร--	<u>ฟมร-ท</u>
	ระนาด	ชลทต	รตทล	ทตรต	ทลชม	ลมฟช	ลชฟม	ฟชลช	ฟมรท
	ตะโพน	---ตุ	-ถ-ตุ	-ตุ-ตุ	--ตุฟ	--ตุฟ	-ตุ-ตุ	---ตุ	-ถ-ตุ
	กลอง	----	----	---ตุ	----	----	---ตุ	----	----

16	ห้องวาง	-ล-ฟ	-ฟ-ฟ	-ท-ล	-ฟ-ม	-ล-ฟ	-ม-ร	-มรช	-ร-ร
	ระนาด	ดทลท	ดรมฟ	ชลชท	ลชฟม	ลทลฟ	-ม-ร	<u>มมมฟม</u>	<u>รรมรท</u>
	ตะโพน	-ตุ-ตุ	--ตุฟ	--ตุฟ	-ตุ-ตุ	--ตุฟ	-ตุ-ตุ	--ตุฟ	-ตุ-ตุ
	กลอง	---ตุ	----	----	---ตุ	----	---ตุ	----	---ตุ

วิเคราะห์บันไดเสียงลูกตกทำนองหลัก,กลอนระนาด,เทคนิคการบรรเลงระนาดเอก

เพลงตระเชิญ

เพลงตระเชิญ ทำนองหลักมี 16 ประโยค ทางระนาดเอกมี 16 ประโยค

ประโยคที่ 1

ซ้อย	----	---ฟ	---ฟ	--(ทุ)	---ล	---ฟ	-ฟ-ฟ	---(ม)
ระนาด	----	---ฟ	---ฟ	---ทุ	---ล	-ล-ฟ	มฟลฟ	มร-ม
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ทุ บันไดเสียง ร

วรรคหลังลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ร

กลอนระนาดเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

กรอขึ้นเสียง

ประโยคที่ 2

ซ้อย	---ล	-ล-ล	-ริ-ท	-ล(ม)	-ล-ฟ	-ม-ร	-มรช	-ริ(ว)
ระนาด	---ล	ลลลล	-มริท	-ล-ม	ลทลฟ	-ม-ร	-มฟม	รทุ-ร
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ร

วรรคหลังลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ร

กลอนระนาดเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

กรอขึ้นเสียง,คู่แปดขึ้นเสียง

ประโยคที่ 3

ซ้อย	----	---ฟ	---ฟ	--(ทุ)	---ล	---ฟ	-ฟ-ฟ	---(ม)
ระนาด	----	รมฟ-ฟ	---ฟ	---ทุ	---ล	---ฟ	มฟลฟ	มร-ม
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ทุ บันไดเสียง ร

วรรคหลังลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ร

กลอนระนาดเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

สะบัดสามเสียง,กรอขึ้นเสียง

ประโยคที่ 4

ข้อ	--- ล	- ล - ล	- ร - ท	- ล - (ม)	- ล - ฟ	- ม - ร	- ม ร ฑ	- ร - (ร)
ขนาด	--- ล	ล ล ล ล	ร ม ร ท	- ล - ม	ล ท ล ฟ	- ม - ร	- ม ฟ ม	ร ฑ - ร
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ร**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ร** บันไดเสียง **ร**

กลอนขนาดเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

กรอขึ้นเสียง, คู่แปดขึ้นเสียง

ประโยคที่ 5

ข้อ	----	--- ฟ	--- ฟ	--- (ม)	- ร ร ร	- ม - ฟ	- ม - ฟ	- ฑ - (ล)
ขนาด	----	รมฟ - ฟ	--- ฟ	--- ม	ล ล - ร	- ร ม ฟ	ฑ ล ฑ ฟ	ม ฟ ฑ ล
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ร**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ร**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่ดำเนินกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

สะบัดสามเสียง, กรอขึ้นเสียง, การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 6

ข้อ	--- ล	- ล - ล	-- รมฟ	- ล - (ท)	- ด - ม	- ด - ท	ท ท - ล	ล ล - (ฟ)
ขนาด	ล ฟ ล ล	ล ท ล ล	ร ม ร ฟ	ม ฟ ล ท	ม ท ด ร	ม ร ด ท	ด ร ม ร	ด ท ล ฟ
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ท** บันไดเสียง **ร**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ฟ** บันไดเสียง **ร**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 7

ข้อ	-- ซซ	ซซ - ล	ลล - ท	ทท (ม)	-- รมฟ	- ล - ม	- ร --	ฟมร (ท)
ขนาด	ฟ ฟ ฟ ซ	ซ ซ ซ ล	ล ล ล ท	ท ท ท ม	ล ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ฟ ซ ล ซ	ฟ ม ร ท
กลอน	สับ				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ร**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ท** บันไดเสียง **ร**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้ากลอนสับกอดทำนองลูกซึ้ง

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 8

ข้อ	- ล - ฟ	- ฟ - ฟ	- ท - ล	- ฟ (ม)	- ล - ฟ	- ม - ร	- ม ร ซ	- ร (ร)
ขนาด	ด ท ลุ ท	ด ร ม ฟ	ซ ล ซ ท	ล ซ ฟ ม	ล ท ล ฟ	ฟ ม ม ร	ร ม ฟ ม	ร ท ท ร
กลอน	ไม่มีชื่อ				สับ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ร**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ร** บันไดเสียง **ร**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนสับกอดทำนองลูกซึ้ง

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 9

ข้อ	----	--- ฟ	--- ฟ	-- (ม)	- ร ร ร	- ม - ฟ	- ม - ฟ	- ซ (ล)
ขนาด	ร ร ร ร	ร ม ฟ ฟ	ฟ ฟ ฟ ฟ	ล ฟ ฟ ม	ด ท ลุ ท	ด ร ม ฟ	ซ ล ซ ฟ	ม ฟ ซ ล
กลอน	สับ				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ร**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ร**

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้ากลอนสับกอดลูกซึ้ง

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 10

ข้อ	--- ล	- ล - ล	-- รมฟ	- ล (ท)	- ด - ม	- ด - ท	ท ท - ล	ล ล - (ฟ)
ขนาด	ล ฟ ล ล	ล ท ล ล	ร ม ร ฟ	ม ฟ ล ท	ม ท ด ร	ม ร ด ท	ด ร ม ร	ด ท ล ฟ
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ท บันไดเสียง ร

วรรคหลังลูกตกเสียง ฟ บันไดเสียง ร

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 11

ข้อ	-- ซ ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ท	ท ท - (ม)	-- รมฟ	- ล - ม	- ร --	(ฟ)มร - (ท)
ขนาด	ฟ ฟ ฟ ซ	ซ ซ ซ ล	ล ล ล ท	ท ท ท ม	ล ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ฟ ซ ล ซ	ฟ ม ร ท
กลอน	สับ				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ร

วรรคหลังลูกตกเสียง ท บันไดเสียง ร

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้ากลอนสับทอดทำนองลูกซ้อย

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 12

ข้อ	- ล - ฟ	- ฟ - ฟ	- ท - ล	- ฟ (ม)	- ล - ฟ	- ม - ร	- ม ร ซ	- ร (ร)
ขนาด	ด ท ล ท	ด ร ม ฟ	ซ ล ซ ท	ล ซ ฟ ม	ล ท ล ฟ	ฟ ม ม ร	ร ม ฟ ม	ร ท ท ร
กลอน	ไม่มีชื่อ				สับ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ร

วรรคหลังลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ร

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนสับทอดทำนองลูกซ้อย

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 13

ข้อ	- ร - ด	ทุ ล - ม	- ร - ด	ทุ ล (ุ)	- ล - ทุ	- - (ุ)	- ฟ ล ม	ฟ ม ร (ุ)
ขนาด	ร ด ทุ ล	ล ม ม ร	ร ด ทุ ล	ล ร ร ร	ล ล ท ท	ร ร ม ม	ฟ ท ล ช	ฟ ม ร ทุ
กลอน	สับ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ร

วรรคหลังลูกตกเสียง ท บันไดเสียง ร

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้ากลอนสับกอดทำนองลูกซ้อย

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 14

ข้อ	- ร ร ร	- ม - ล	- ฟ - -	ช ล ท (ุ)	- ทุ - ม	- ร - -	ด ท ล - ทุ	- - (ุ)
ขนาด	ร ม ฟ ร	ม ร ทุ ล	ทุ ล ฟ ล	ทุ ร ม ร	ช ล ทุ ร	ล ทุ ร ทุ	ม ร ทุ ร	ม ร ช ม
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ร

วรรคหลังลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ร

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 15

ข้อ	- - ช ช	ช ช - ล	ล ล - ท	ท ท (ุ)	- - ร ม ฟ	- ล - ม	- ร - -	ฟ ม ร (ุ)
ขนาด	ช ล ท ค	ร ค ท ล	ท ค ร ค	ท ล ช ม	ล ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ฟ ช ล ช	ฟ ม ร ทุ
กลอน	ไต่ลวด				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ร

วรรคหลังลูกตกเสียง ท บันไดเสียง ร

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้ากลอนไต่ลวด

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 16

ข้อ	- ล - พ	- พ - พ	- ท - ล	- พ - (ม)	- ล - พ	- ม - ร	- ม ร ช	- ร - (ว)
ระนาบ	ด ท ล พ	ด ร ม พ	ช ล ช ท	ล ช พ ม	ล ท ล พ	- ม - ร	ม ม ม พ ม	ร ม ร ท ร
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่ดำเนินกลอน			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ร

วรรคหลังลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ร

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ, กรอขึ้นเสียง, คู่แปดขึ้นเสียง, สะเดาะ,
สะบัดสามเสียง

สรุป

1. เพลงตระเขม ลูกตกของทำนองหลักอยู่ในบันไดเสียง ร และศึกษาจำแนก
กลอนระนาบเอกตามลูกตกต่างๆ มีดังต่อไปนี้

ลูกตกทำนองหลักเสียง ท มี 4 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ข้อ	----	--- พ	--- พ	--- ท
ระนาบเอก	ไม่ดำเนินทำนอง			

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ข้อ	--- ล	- ล - ล	-- รมพ	- ล - ท
ระนาบเอก	ล พ ล ล	ล ท ล ล	ร ม ร พ	ม พ ล ท

ทำนองหลักที่ 3

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ข้อ	-- รมพ	- ล - ม	- ร --	พมร - ท
ระนาบเอก	ล ม พ ช	ล ช พ ม	พ ช ล ช	พ ม ร ท

ทำนองหลักที่ 4

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ข้อ	- ล - ท	-- รม	- พ ล ม	พ ม ร ท
ระนาบเอก	ล ล ท ท	ร ร ม ม	พ ท ล ช	พ ม ร ท

ลูกตกทำนองหลักเสียง **ม** มี 6 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	--- ลุ	--- ฟ	- ฟ - ฟ	--- ม
ระนาดเอก	ไม่ดำเนินทำนอง			

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	--- ล	- ล - ล	- ร - ท	- ล - ม
ระนาดเอก	ไม่ดำเนินทำนอง			

ทำนองหลักที่ 3

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	----	--- ฟ	--- ฟ	--- ม
ระนาดเอก	ร ร ร ร	ร ม ฟ ฟ	ฟ ฟ ฟ ฟ	ล ฟ ฟ ม

ทำนองหลักที่ 4

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	- - ซ ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ท	ท ท - ม
ระนาดเอก1	ฟ ฟ ฟ ซ	ซ ซ ซ ล	ล ล ล ท	ท ท ท ม
ระนาดเอก2	ซ ล ท ด	ร ด ท ล	ท ด ร ด	ท ล ซ ม

ทำนองหลักที่ 5

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	- ล - ฟ	- ฟ - ฟ	- ท - ล	- ฟ - ม
ระนาดเอก1	ด ท ล ท	ด ร ม ฟ	ซ ล ซ ท	ล ซ ฟ ม

ทำนองหลักที่ 6

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	- ท - ม	- ร - -	ด ท ล - ท	- - ด ร ม
ระนาดเอก	ซ ล ท ร	ล ท ร ท	ม ร ท ร	ม ร ซ ม

ลูกตกทำนองหลักเสียง ร มี 3 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	- ล - ฟ	- ม - ร	- ม ร ช	- รุ - ร
ระนาดเอก	ล ท ลฟ	ฟ ม ม ร	ร ม ฟ ม	ร ทุ ทุ ร

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	- ร - ด	ทุ ลุ - ม	- ร - ด	ทุ ลุ - ร
ระนาดเอก	ร ด ทุ ล	ล ม ม ร	ร ด ทุ ล	ล ร ร ร

ทำนองหลักที่ 3

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	- ร ร ร	- ม - ลุ	- ฟ - -	ชลท - ร
ระนาดเอก	ร ม ฟ ร	ม ร ทุ ลุ	ทุ ลุ ฟ ลุ	ทุ ร ม ร

ลูกตกทำนองหลักเสียง ล มี 1 ทำนอง

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	- ร ร ร	- ม - ฟ	- ม - ฟ	- ช - ล
ระนาดเอก	ด ทุ ลุ ทุ	ด ร ม ฟ	ชล ช ฟ	ม ฟ ช ล

ลูกตกทำนองหลักเสียง ฟ มี 1 ทำนอง

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	- ด - ม	- ด - ท	ท ท - ล	ล ล - ฟ
ระนาดเอก	ม ท ด ร	ม ร ด ท	ด ร ม ร	ด ท ล ฟ

2. จากการวิเคราะห์กลอนขนาดเอกในแต่ละวรรคเพลง กลอนขนาดเอกในเพลง
ตระเชิญที่บรรเลงโดยครูณัฐพงศ์ โสวัตร มีกลอนตามลักษณะเทียบเคียงที่พบใน 1 วรรคเพลง
คือ

- กลอนไต่ลวด
- กลอนลับ

และเทคนิคในการบรรเลงระนาดเอกที่พบคือ

- การกรอขึ้นเสียง
- คู่แปดขึ้นเสียง
- สะบัดสามเสียง
- สะเดาะ
- การเก็บ
- เสียงดังสม่ำเสมอ

เพลงตระประสิทธิ

ห้องวงใหญ่ นักร จันทร

--- ช	- ช - ช	- ท - ล	- ช - ร	--- ล	- ร - ร	- ล - ทุ	-- (ดรัม)
--- ฟ	- ฟ - ฟ	- ล - ฟ	-- (ฟมร)	- ล - ทุ	- ม - ร	- ทุ - -	(ดรัม) - ช
-- (ดรัม)	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ม	- ม - ล	ร ร - ทุ	ม ม - ช	ช ช - ล
- ช ช ช	- ล - ท	- ล - ท	-- (ดรัม)	- ช - ม	- ล - ช	- ล ช ด	- ช - ช
- ทุ ม ม	- ช - ล	--- ท	--- ทุ	- ล ล ล	- ท (ฟมร)	--- ม	-- ม ม
-- (ฟชล)	- ช - ร	-- (ฟชล)	- ช - ม	-- (ดรัม)	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ม
- ล ร ร	- ม - ช	- ช - ล	ล ล - ช	- ร - ท	- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ท
- ช ช ช	- ล - ท	- ล - ท	-- (ดรัม)	- ช - ม	- ล - ช	- ล ช ด	- ช - ช

กลับต้น

เพลงตระประสิทธิ

ระนาดเอก นั้ฐพงศ์ ไส้วัด

--- ช	ช ช ช ช	- ท - ล	- ช - ร	--- ร	ร ร ร ร	- ล - ทุ	-- (ดรัม)
--- ฟ	ฟ ฟ ฟ ฟ	- ล - ฟ	-- (ฟมร)	ล ล ทุ ทุ	ม ม ร ร	ร ท ท ด	ร ม ม ช
ช ทุ ร ม	ม ม ช ล	ท ม ร ี ล	ท ล ช ม	ช ร ม ช	ล ทุ ร ม	ล ช ม ช	ร ม ช ล
ร ี ท ล ช	ร ช ล ท	ท ล ล ท	ท ทุ ร ม	ม ช ช ม	ม ล ล ช	ช ล ท ล	ช ม ม ช
ช ม ม ม	ม ช ช ล	ล ล ล ท	ท ท ท ทุ	ทุ ล ล ท	ท ฟ ม ร	ร ร ร ม	ม ม ม ม
ม ฟ ช ล	ล ช ช ร	ร ฟ ช ล	ล ช ช ม	ร ทุ ร ม	ร ม ช ล	ท ม ร ี ล	ท ล ช ม
ช ร ม ร	ทุ ร ม ช	ท ล ม ฟ	ช ท ล ช	ร ี ม ร ี ท	ร ี ท ล ช	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท
ร ี ท ล ช	ช ล ล ท	ล ช ล ท	ท ทุ ร ม	ม ช ช ม	ม ล ล ช	ช ล ท ล	ช ม ม ช
ช ม ช ช	ช ล ช ช	ท ม ร ี ค	ท ล ช ร	ร ทุ ร ร	ร ม ร ร	ช ุ ล ช ุ ท	ล ทุ ร ม
ด ทุ ล ทุ	ด ร ม ฟ	ท ล ร ี ท	ล ฟ ม ร	ล ล ทุ ทุ	ม ม ร ร	ร ทุ ร ม	ช ม ล ช
ร ทุ ร ม	ร ม ช ล	ท ม ร ี ล	ท ล ช ม	ช ร ม ช	ล ทุ ร ม	ล ช ม ช	ร ม ช ล
ร ี ท ล ช	ร ช ล ท	ท ล ล ท	ท ทุ ร ม	ม ช ช ม	ม ล ล ช	ช ล ท ล	ช ม ม ช
ช ม ม ม	ม ช ช ล	ล ล ล ท	ท ท ท ทุ	ทุ ล ล ท	ท ฟ ม ร	ร ร ร ม	ม ม ม ม
ม ฟ ช ล	ล ช ช ร	ร ฟ ช ล	ล ช ช ม	ร ทุ ร ม	ร ม ช ล	ท ม ร ี ล	ท ล ช ม
ช ร ม ร	ทุ ร ม ช	ท ล ม ฟ	ช ท ล ช	ร ี ม ร ี ท	ร ี ท ล ช	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท
ร ี ท ล ช	ช ล ล ท	ล ช ล ท	- ทุ ร ม	- ช - ม	- ล - ช	- (ร ี ท ล ช ม)	ร ร - ช

เปรียบเทียบทำนองหลักทางระนาดเอกและหน้าทับตะโพนกลองทัด(4ไม้เดิน)

1	ส่งวง	---ช	-ช-ช	-ท-ล	-ช-ร	---ล	-ร-ร	-ล-ทุ	- ดรัม
	ระนาด 1	---ช	ชชชช	-ท-ล	-ช-ร	---ร	รรรร	-ล-ทุ	- ดรัม
	ระนาด 2	ชมชช	ชลชช	ทมรัด	ทลชร	รทุรร	รมรร	ทุลชทุ	ลทุรม
	ตะโพน	----	---ตัม	----	---ถ	----	---ตุ	---ตัม	----
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	---ตุ

2	ส่งวง	---ฟ	-ฟ-ฟ	-ล-ฟ	- ฟมร	-ล-ทุ	-ม-ร	-ทุ--	ดรัม -ช
	ระนาด 1	---ฟ	ฟฟฟฟ	-ล-ฟ	- ฟมร	ลลลล	มมรร	รททต	รมมช
	ระนาด 2	ดทุลล	ดรัมฟ	ทลรัท	ลฟมร	ลลลล	มมรร	รทุรม	ชมลช
	ตะโพน	----	---ตัม	--ตุตัม	--ตุฟ	--ตุตัม	--ตุฟ	---ตัม	----
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	---ตุ

3	ส่งวง	- ดรัม	-ช-ล	-ท-ล	-ช-ม	-ม-ล	รร-ทุ	มม-ช	ชช-ล
	ระนาด 1	ชทุรม	มมชล	ทมรัด	ทลชม	ชรมช	ลทุรม	ลชมช	รมชล
	ระนาด 2	รทุรม	รมชล	ทมรัด	ทลชม	ชรมช	ลทุรม	ลชมช	รมชล
	ตะโพน	---ตุ	-ฟ-ท	---ถ	--ตุตัม	---ท	--ตัม	-ตัม-ตุ	-ฟ-ท
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	---ตุ

4	ส่งวง	-ชชช	-ล-ท	-ล-ท	- ดรัม	-ช-ม	-ล-ช	-ลชด	-ทุ-ช
	ระนาด 1	รัทลช	รชลท	ทลลท	ททุรม	มชชม	มลลช	ชลทล	ชมมช
	ระนาด 2	รัทลช	รชลท	ทลลท	ททุรม	มชชม	มลลช	ชลทล	ชมมช
	ตะโพน	----	---ตัม	--ตุตัม	--ตุฟ	--ตุตัม	--ตุฟ	---ตัม	----
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	---ตุ

5	ส่งวง	-ทุ มม	-ช-ล	---ท	---ทุ	-ลลล	- ทฟมร	---ม	--มม
	ระนาด 1	ชม มม	มชชล	ลลลท	ททททุ	ทุลลท	ทฟมร	รรรม	มม มม
	ระนาด 2	ชม มม	มชชล	ลลลท	ททททุ	ทุลลท	ทฟมร	รรรม	มม มม
	ตะโพน	---ตัม	--ตุฟ	---ถ	---ตุ	-ตัม-ตุ	--ตุฟ	--ตุฟ	-ตุ-ตุ
	กลอง	----	----	----	----	---ตัม	----	----	---ตัม

6	ซึ้งวง	- - ฟซล	- ช - ร	- - ฟซล	- ช - ม	- - ธรรม	- ช - ล	- ท - ล	- ช - ม
	ระนาด 1	ม ฟซล	ล ชชช	ร ฟซล	ล ชชม	ร ทุ ร	ร มชล	ท ม ร	ท ลชม
	ระนาด 2	ม ฟซล	ล ชชช	ร ฟซล	ล ชชม	ร ทุ ร	ร มชล	ท ม ร	ท ลชม
	ตะโพน	- - - ต	- ถ - ต	- ต - ต	- - ต พ	- - ต พ	- ต - ต	- - ต พ	- ต - ต
	กลอง	- - - -	- - - -	- - - ต	- - - -	- - - -	- - - ต	- - - -	- - - ต

7	ซึ้งวง	- ล ร	- ม - ช	- ช - ล	ล ล - ช	- ร - ท	- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - ท
	ระนาด 1	ช ร ม	ทุ ร ม	ท ล ม	ช ท ล	ร ม ร	ร ท ล	พ ม ร	พ ช ล
	ระนาด 2	ช ร ม	ทุ ร ม	ท ล ม	ช ท ล	ร ม ร	ร ท ล	พ ม ร	พ ช ล
	ตะโพน	- - - ต	- ถ - ต	- ต - ต	- - ต พ	- - ต พ	- ต - ต	- - - ต	- ถ - ต
	กลอง	- - - -	- - - -	- - - ต	- - - -	- - - -	- - - ต	- - - -	- - - -

8	ซึ้งวง	- ช ช ช	- ล - ท	- ล - ท	- - ธรรม	- ช - ม	- ล - ช	- ล ช ด	- ช - ช
	ระนาด 1	ร ท ล	ช ล ล	ล ช ล	ท ทุ ร	ม ช ช	ม ล ล	ช ล ท	ช ม ม
	ระนาด 2	ร ท ล	ช ล ล	ล ช ล	- ทุ ร	- ช - ม	- ล - ช	- ร ท ล	ร ร - ช
	ตะโพน	- ต - ต	- - ต พ	- - ต พ	- ต - ต	- - ต พ	- ต - ต	- - ต พ	- ต - ต
	กลอง	- - - ต			- - - ต		- - - ต		- - - ต

วิเคราะห์บันไดเสียงลูกตกทำนองหลัก, กลอนระนาด, เทคนิคการบรรเลงระนาดเอก

เพลงตระประสิทธิ์

เพลงตระประสิทธิ์ ทำนองหลักมี 8 ประโยคบรรเลงสองรอบ ทางระนาดเอกมี 16 ประโยค

ประโยคที่ 1

ซึ้ง	- - - ช	- ช - ช	- ท - ล	- ช - ร	- - - ล	- ร - ร	- ล - ท	- - - ธรรม
ระนาด	- - - ช	ช ช ช ช	- ท - ล	- ช - ร	- - - ร	ร ร ร ร	- ล - ท	- - - ธรรม
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ช

กลอนระนาดเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

กรอขึ้นเสียง, คู่แปดขึ้นเสียง, สะบัดสามเสียง

ประโยคที่ 2

ข้อ	--- ฟ	- ฟ - ฟ	- ล - ฟ	-- ฟ(ม)	- ล - ทุ	- ม - ร	- ทุ --	(ดรม) - (ช)
ขนาด	--- ฟ	ฟ ฟ ฟ ฟ	- ล - ฟ	-- ฟ(ม)	ล ล ทุ ทุ	ม ม ร ร	ร ทุ ทุ ทุ	ร ม ม ช
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน				สับ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่ดำเนินกลอน

วรรคหลังกลอนสับกอดทำนองลูกข้อ

เทคนิค

กรอขึ้นเสียง, คู่แปดขึ้นเสียง, สะบัดสามเสียง, การเก็บ,
เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 3

ข้อ	-- (ดรม)	- ช - ล	- ทุ - ล	- ช - (ม)	- ม - ล	ร ร - ทุ	ม ม - ช	ช ช - (ล)
ขนาด	ช ทุ ร ม	ม ม ช ล	ทุ ม ร ล	ทุ ล ช ม	ช ร ม ช	ล ทุ ร ม	ล ช ม ช	ร ม ช ล
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ล บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 4

ข้อ	- ช ช ช	- ล - ทุ	- ล - ทุ	-- (ดรม)	- ช - ม	- ล - ช	- ล ช ทุ	- ทุ - (ช)
ขนาด	ร ทุ ล ช	ร ช ล ทุ	ทุ ล ล ทุ	ทุ ทุ ร ม	ม ช ช ม	ม ล ล ช	ช ล ทุ ล	ช ม ม ช
กลอน	ไม่มีชื่อ				สับ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

กลอนขนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนสับกอดทำนองลูกข้อ

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 5

ข้อ	- ทุ ม ม	- ช - ล	- - - ท	- - - (ทุ)	- ล ล ล	- ท ฟ ม ร	- - - ม	- - - (ม)
ขนาด	ช ม ม ม	ม ช ช ล	ล ล ล ท	ท ท ท ทุ	ทุ ล ล ท	ท ฟ ม ร	ร ร ร ม	ม ม ม ม
กลอน	สับ				สับ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ท บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ช

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้ากลอนสับกอดทำนองลูกช้อย

วรรคหลังกลอนสับกอดทำนองลูกช้อย

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 6

ข้อ	- - ฟชล	- ช - ร	- - ฟชล	- ช (ม)	- - (ดรม)	- ช - ล	- ท - ล	- ช (ม)
ขนาด	ม ฟ ช ล	ล ช ช ร	ร ฟ ช ล	ล ช ช ม	ร ทุ ร ม	ร ม ช ล	ท ม ร ล	ท ล ช ม
กลอน	สับ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ช

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้ากลอนสับกอดทำนองลูกช้อย

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 7

ข้อ	- ล ร ร	- ม - ช	- ช - ล	ล ล (ช)	- ร - ท	- ล - ช	ช ช - ล	ล ล (ท)
ขนาด	ช ร ม ร	ทุ ร ม ช	ท ล ม ฟ	ช ท ล ช	ร ม ร ท	ร ท ล ช	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ช บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ท บันไดเสียง ช

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 8

ข้อ	- ช ช ช	- ล - ท	- ล - ท	- - <u>ด</u> <u>ร</u> <u>ม</u>	- ช - ม	- ล - ช	- ล ช ด	- ช - <u>ช</u>
ขนาด	ร ิ ท ล ช	ช ล ล ท	ล ช ล ท	ท ทุ ร ม	ม ช ช ม	ม ล ล ช	ช ล ท ล	ช ม ม ช
กลอน	ไม่มีชื่อ				ลับ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ช** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนลับกอดทำนองลูกช้อง

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 9

ข้อ	- - - ช	- ช - ช	- ท - ล	- ช - <u>ร</u>	- - - ล	- ร - ร	- ล - ทุ	- - <u>ด</u> <u>ร</u> <u>ม</u>
ขนาด	ช ม ช ช	ช ล ช ช	ท ม ิ ร ิ ด	ท ล ช ร	ร ทุ ร ร	ร ม ร ร	ช ล ช ทุ	ล ทุ ร ม
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ร** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 10

ข้อ	- - - ฟ	- ฟ - ฟ	- ล - ฟ	- - <u>ฟ</u> <u>ร</u> <u>ม</u>	- ล - ทุ	- ม - ร	- ทุ - -	<u>ด</u> <u>ร</u> <u>ม</u> - <u>ช</u>
ขนาด	ด ทุ ล ทุ	ด ร ม ฟ	ท ล ิ ร ิ ท	ล ฟ ม ร	ล ล ทุ ทุ	ม ม ร ร	ร ทุ ร ม	ช ม ล ช
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ร** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ช** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 11

ข้อ	- - (ด)ม	- ช - ล	- ท - ล	- ช - (ม)	- ม - ล	ร ร - ท	ม ม - ช	ช ช - (ล)
ขนาด	ร ท ร ม	ร ม ช ล	ท ม ร ล	ท ล ช ม	ช ร ม ช	ล ท ร ม	ล ช ม ช	ร ม ช ล
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ล** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 12

ข้อ	- ช ช ช	- ล - ท	- ล - ท	- - (ด)ม	- ช - ม	- ล - ช	- ล ช ด	- ช - (ช)
ขนาด	ร ท ล ช	ร ช ล ท	ท ล ล ท	ท ท ร ม	ม ช ช ม	ม ล ล ช	ช ล ท ล	ช ม ม ช
กลอน	ไม่มีชื่อ				สับ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ช** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนสับกอดทำนองลูกช้อย

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 13

ข้อ	- ท ม ม	- ช - ล	- - - ท	- - - (ท)	- ล ล ล	- ท ฟ ม ร	- - - ม	- - - (ม)
ขนาด	ช ม ม ม	ม ช ช ล	ล ล ล ท	ท ท ท ท	ท ล ล ท	ท ฟ ม ร	ร ร ร ม	ม ม ม ม
กลอน	สับ				สับ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ท** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้ากลอนสับกอดทำนองลูกช้อย

วรรคหลังกลอนสับกอดทำนองลูกช้อย

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 14

ข้อ	- - ฟชล	- ช - ร	- - ฟชล	- ช - (ม)	- - (ดรม)	- ช - ล	- ท - ล	- ช - (ม)
ขนาด	ม ฟ ช ล	ล ช ช ร	ร ฟ ช ล	ล ช ช ม	ร ทุ ร ม	ร ม ช ล	ท ม วั ล	ท ล ช ม
กลอน	สับ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้ากลอนสับกอดทำนองลูกฆ้อง

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 15

ข้อ	- ลู ร ร	- ม - ช	- ช - ล	ล ล - (ช)	- วั - ท	- ล - ช	ช ช - ล	ล ล - (ท)
ขนาด	ช ร ม ร	ทุ ร ม ช	ท ล ม ฟ	ช ท ล ช	วั ม วั ท	วั ท ล ช	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ช** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ท** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 16

ข้อ	- ช ช ช	- ล - ท	- ล - ท	- - (ดรม)	- ช - ม	- ล - ช	- ล ช ด	- ช - (ช)
ขนาด	วั ท ล ช	ช ล ล ท	ล ช ล ท	- ทุ ร ม	- ช - ม	- ล - ช	- วั ท ล ช ม	ร ร - ช
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่ดำเนินกลอน			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง **ม** บันไดเสียง **ช**

วรรคหลังลูกตกเสียง **ช** บันไดเสียง **ช**

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ, กรอเย็นเสียง, ขยี้ห้าเสียง, กดหัวไม้

สรุป

1. เพลงสระประสิทธิ ลูกตกของทำนองหลักอยู่ในบันไดเสียง **ซ** และคี่ห้าจำแนก
กลอนระนาดเอกตามลูกตกต่างๆ มีดังต่อไปนี้

ลูกตกทำนองหลักเสียง ร มี 2 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	- - - ซ	- ซ - ซ	- ท - ล	- ซ - ร
ระนาดเอก	ซ ม ซ ซ	ซ ล ซ ซ	ท ม รั ด	ท ล ซ ร

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	- - - ฟ	- ฟ - ฟ	- ล - ฟ	- - ฝม
ระนาดเอก	ด ท ลุ ท	ด ร ม ฟ	ท ล รั ท	ล ฟ ม ร

ลูกตกทำนองหลักเสียง ม มี 5 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	- - - ล	- ร - ร	- ล - ท	- - ธรรม
ระนาดเอก	ร ท ร ร	ร ม ร ร	ซ ล ซ ท	ล ท ร ม

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	- - ธรรม	- ซ - ล	- ท - ล	- ซ - ม
ระนาดเอก1	ซ ท ร ม	ม ม ซ ล	ท ม รั ล	ท ล ซ ม
ระนาดเอก2	ร ท ร ม	ร ม ซ ล	ท ม รั ล	ท ล ซ ม

ทำนองหลักที่ 3

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้	- ซ ซ ซ	- ล - ท	- ล - ท	- - ธรรม
ระนาดเอก1	รั ท ล ซ	ร ซ ล ท	ท ล ล ท	ท ท ร ม
ระนาดเอก2	รั ท ล ซ	ซ ล ล ท	ล ซ ล ท	ท ท ร ม

ทำนองหลักที่ 4

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	- ล ล ล	- ท ฟ ม ร	- - - ม	- - ม ม
ระนาดเอก	ทุ ล ล ท	ท ฟ ม ร	ร ร ร ม	ม ม ม ม

ทำนองหลักที่ 5

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	- - ฟ ช ล	- ช - ร	- - ฟ ช ล	- ช - ม
ระนาดเอก	ม ฟ ช ล	ล ช ช ร	ร ฟ ช ล	ล ช ช ม

ลูกตกทำนองหลักเสียง ช มี 3 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	- ล - ทุ	- ม - ร	- ทุ - -	ดริม - ช
ระนาดเอก1	ล ล ทุ ทุ	ม ม ร ร	ร ท ท ด	ร ม ม ช
ระนาดเอก2	ล ล ทุ ทุ	ม ม ร ร	ร ทุ ร ม	ช ม ล ช

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	- ช - ม	- ล - ช	- ล ช ด	- ช - ช
ระนาดเอก	ม ช ช ม	ม ล ล ช	ช ล ท ล	ช ม ม ช

ทำนองหลักที่ 3

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	- ล ร ร	- ม - ช	- ช - ล	ล ล - ช
ระนาดเอก	ช ร ม ร	ทุ ร ม ช	ท ล ม ฟ	ช ท ล ช

ลูกตกทำนองหลักเสียง ล มี 1 ทำนอง

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	- ม - ล	ร ร - ทุ	ม ม - ช	ช ช - ล
ระนาดเอก	ช ร ม ช	ล ทุ ร ม	ล ช ม ช	ร ม ช ล

ลูกตกทำนองหลักเสียง ท มี 2 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	- ทุ ม ม	- ซ - ล	- - - ท	- - - ทุ
ระนาดเอก	ซ ม ม ม	ม ซ ซ ล	ล ล ล ท	ท ท ท ทุ

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	- รั - ท	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ท
ระนาดเอก	รั ม รั ท	รั ท ล ซ	ฟ ม ร ม	ฟ ซ ล ท

2. จากการวิเคราะห์กลอนระนาดเอกในแต่ละวรรคเพลง กลอนระนาดเอกในเพลง ตระประสิททิที่บรรเลงโดยครูณัฐพงศ์ ไสวศิริ มีกลอนตามลักษณะเทียบเคียงที่พบใน 1 วรรค เพลงคือ

- กลอนไต่ลวด
- กลอนลับ

และเทคนิคในการบรรเลงระนาดเอกที่พบคือ

- การกรอขึ้นเสียง
- คู่แปดขึ้นเสียง
- สะบัดสามเสียง
- สะเดาะ
- การเก็บ
- เสียงดังสม่ำเสมอ
- ขยี้ห้าเสียง
- กดหัวไม้

ตระพระปรคนธรรพ

ฆ้องวงใหญ่ นิกร จันทศร

--- ร	-- ร ร	- ม - ร	- ด - ทุ	-- ทุล ทุ	- ล - ทุ	- ล - ทุ	- ด - ร
- ทุ - ด	-- ทุ ร ม	- ทุ - ม	-- ทุ ร ด	---	---	- ร - ร	---
---	- ทุ - ทุ	---	-- ทุ ร ด	---	-- ทุ ร ด	---	-- ร ร
---	---	- ร - -	ทุ ล - ม	-- ทุ ร ม	- ล - ม	- ล - -	ทุ ร - ด
- ม - ด	-- ทุ ล	- ม - ล	-- ทุ ร ด	-- ทุ ล	- ทุ - ด	- ทุ - ด	- ร - ม
---	---	- ม - ม	---	---	---	- ม - ม	---
---	- ล - ล	---	-- ทุ ร	---	-- ทุ ร	---	-- ม ม

กลับต้นเพิ่มบรรทัดที่ 1

---	- ล - ล	---	-- ทุ ร	---	-- ทุ ร	---	-- ม ม
-----	---------	-----	---------	-----	---------	-----	--------

ตระพระปรคนธรรพ

ระนาดเอก นัฐพงศ์ ไสวัตร

---	-- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ทุ	-- ทุ ล ทุ	- ล - ทุ	- ล - ทุ	- ด - ร
ทุ ทุ - ด	-- ทุ ร ม	- ทุ - ม	-- ทุ ร ด	---	---	- ร ร ร ร	ด ร - ด
---	ทุ ทุ ทุ ทุ	---	-- ทุ ร ด	---	-- ทุ ร ด	---	-- ร ร ร
---	---	- ร - -	ทุ ล - ม	ทุ ร ม ทุ	ล ทุ ร ม	ทุ ร ล ทุ	ทุ ร ม ร
ม ทุ ร ม	ด ทุ ล	ล ม ม ล	ล ทุ ร	ทุ ร ม	ทุ ร ม	ทุ ล ทุ	ทุ ร ม
ม ม ม ม	ม ม ม ทุ	ทุ ม ม ม	ล ทุ ร	ร ร ร ร	ร ร ร ทุ	ทุ ม ม ม	ล ทุ ร
ล ทุ ล	ล ทุ ล	ร ทุ ร	ล ทุ ร	ม ทุ ร	ร ทุ ล	ร ม ทุ	ล ทุ ร
ล ทุ ล	ล ทุ ล	ร ทุ ร	ล ทุ ร	ม ทุ ร	ร ทุ ล	ร ม ทุ	ล ทุ ร
ร ทุ ร	ร ม ร	ม ล ทุ	ม ร ทุ	ล ทุ ร	ด ทุ ล ทุ	ด ร ทุ	ล ทุ ร
ทุ ล ทุ	ทุ ร ม	ด ร ทุ	ด ม ร	ล ทุ ล	ด ร ม ทุ	ม ร ทุ	ด ม ร
ทุ ร ทุ	ทุ ล ทุ	ด ทุ ล	ทุ ร	ร ม ทุ	ด ทุ ล	ด ร ม ทุ	ทุ ร ม
ร ร ร ร	ร ร ร ทุ	ทุ ร ร ร	ด ทุ ล	ทุ ร ม	ล ทุ ร	ทุ ร ล ทุ	ทุ ร ม
ม ทุ ร ม	ม ทุ ล	ด ทุ ล ทุ	ด ทุ ร	ทุ ร ม	ทุ ร ม	ทุ ล ทุ	ทุ ร ม
ม ม ม ม	ม ม ม ทุ	ทุ ม ม ม	ล ทุ ร	ร ร ร ร	ร ร ร ทุ	ทุ ม ม ม	ล ทุ ร
ล ทุ ล	ล ทุ ล	ร ทุ ร	ล ทุ ร	---	-- ทุ ร	---	-- ม ม

เปรียบเทียบทำนองหลักทางระนาดเอกและหน้าทับตะโพนกลองทัด(4ไม้เดิน)

บรรทัดแรกหน้าทับตะโพนกลองนำ

1	ซุ่มวง	----	----	----	----	----	----	----	----
	ระนาด	----	----	----	----	----	----	----	----
	ตะโพน	----	--- ต้ม	----	--- ถ	----	--- ตู	--- ต้ม	----
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	--- ตู

2	ซุ่มวง	--- ร	-- ร ร	- ม - ร	- ด - ทุ	-- ทุทุ	- ล - ทุ	- ล - ทุ	- ด - ร
	ระนาด	--- ร	-- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ทุ	-- ทุทุ	- ล - ทุ	- ล - ทุ	- ด - ร
	ตะโพน	----	--- ต้ม	-- ตู ต้ม	-- ตู พ	-- ตู ต้ม	-- ตู พ	--- ต้ม	----
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	--- ตู

3	ซุ่มวง	- ทุ - ด	-- ทุ ม	- ทุ - ม	- ทุ ม	---	---	- ร - ร	---
	ระนาด	ทุ ทุ - ด	-- ทุ ม	- ทุ - ม	- ทุ ม	---	---	- ร ร ร	ด ร - ด
	ตะโพน	---	- พ - ทุ	---	-- ตู ต้ม	---	-- ต้ม ต้ม	- ต้ม - ตู	- พ - ทุ
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	--- ตู

4	ซุ่มวง	---	- ทุ - ทุ	---	- ทุ ม	---	- ทุ ม	---	-- ร ร
	ระนาด	---	ทุ ทุ ทุ ทุ	---	- ทุ ม	---	- ทุ ม	---	-- ร ร ร
	ตะโพน	----	--- ต้ม	-- ตู ต้ม	-- ตู พ	-- ตู ต้ม	-- ตู พ	--- ต้ม	----
	กลอง	----	----	----	----	----	----	----	--- ตู

5	ซุ่มวง	--- ร	---	- ร - -	ทุทุ - ม	- ทุ ม	- ล - ม	- ล - -	ทุทุ - ด
	ระนาด	--- ร	---	- ร - -	ทุทุ - ม	ทุ ม พ ทุ	ล ทุ พ ม	พ ทุ ล ทุ	ทุ ม ร ด
	ตะโพน	---	-- ตู พ	---	---	- ต้ม - ตู	-- ตู พ	-- ตู พ	- ตู - ตู
	กลอง	----	----	----	----	---	---	---	---

6	ซุ่มวง	- ม - ด	-- ทุทุ	- ม - ล	-- ทุทุ	- ทุทุ	- ทุ - ด	- ทุ - ด	- ร - ม
	ระนาด	ม พ ม ด	ด ด ทุ ล	ล ม ม ล	ล ล ทุ ด	ทุ ด ร ม	พ ม ร ด	ทุ ล ทุ ด	ทุ ด ร ม
	ตะโพน	---	- ถ - ตู	- ต้ม - ตู	-- ตู พ	-- ตู พ	- ต้ม - ตู	-- ตู พ	- ตู - ต้ม
	กลอง	----	----	---	---	---	---	---	---

7	ห้องวาง	---ม	---ท	-ม-ม	---ร	---ร	---ท	-ม-ม	---ร
	ระนาด	มมมม	มมมท	ทมมม	ลพมร	รรรร	รรรท	ทมมม	ลพมร
	ตะโพน	---ต๋	-ถ-ตุ	-ต๋-ตุ	--ตุพ	--ตุพ	-ต๋-ตุ	---ต๋	-ถ-ตุ
	กลอง	----	----	---ต๋	----	----	---ต๋	----	----

8	สี่องว	--- ล	- ล - ล	--- ท	- - พ ม ร	----	- - พ ม ร	--- ม	- - ม ม
	ระนาด	ล ฟ ล ล	ล ท ล ล	ร ี ล ร ี ท	ล ฟ ม ร	ม ฟ ช ล	ร ี ท ล ฟ	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม
	ตะโพน	- ต ี - ต	-- ต พ	-- ต พ	- ต ี - ต	-- ต พ	- ต ี - ต	-- ต พ	- ต ี - ต
	กลอง	--- ต	----	----	--- ต	----	--- ต	----	--- ต

9	ห้องวาง	--- ด	- ด - ด	--- ท	-- ฟมร	----	- --ฟมร	--- ม	-- ม ม
	ระนาด	ด ฟ ล ล	ล ท ล ล	วัด ว ี ท	ด ฟ ม ร	ม พ ช ล	ว ี ท ล ฟ	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม
	ตะโพน	-----	--- ตั้	----	--- ถ	----	--- ตุ	--- ตั้	----
	กลอง	-----	-----	----	----	----	-----	-----	--- ตุ

[illegible][illegible][illegible]

13	ห้องวง	- ร - -	$\overline{\text{ดทล}} - \text{ร}$	$-\overline{\text{ดทล}}$	- ม - -	$-\overline{\text{รพ}}$	- ล - ม	- ล - -	$\overline{\text{พมร}} - \text{ด}$
	ระนาด	ร ร ร ร	ร ร ร ท	ท ร ร ร	ด ท ล ม	ช ม พ ช	ล ช พ ม	พ ช ล ช	พ ม ร ด
	ตะโพน	- - - ตั้ม	- - ตุ พ	- - - ถ	- - - ตุ	- ตั้ม - ตุ	- - ตุ พ	- - ตุ พ	- ตุ - ตุ
	กลอง	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - ตั้ม	- - - -	- - - -	- - - ตั้ม

14	ห้องวง	- ม - ด	$-\overline{\text{ดทล}}$	- ม - ล	$-\overline{\text{ลทด}}$	$-\overline{\text{ดทล}}$	- ท - ด	- ท - ด	- ร - ม
	ระนาด	ม พ ม ด	ม ด ท ล	ด ท ล ท	ด ท ม ด	ท ด ร ม	พ ม ร ด	ท ล ท ด	ท ด ร ม
	ตะโพน	- - - ตั้ม	- ถ - ตุ	- ตั้ม - ตุ	- - ตุ พ	- - ตุ พ	- ตั้ม - ตุ	- - ตุ พ	- ตุ - ตั้ม
	กลอง	- - - -	- - - -	- - - ตุ	- - - -	- - - -	- - - ตุ	- - - -	- - - ตุ

15	ห้องวง	- - - ม	- - - ท	- ม - ม	- - - ร	- - - ร	- - - ท	- ม - ม	- - - ร
	ระนาด	ม ม ม ม	ม ม ม ท	ท ม ม ม	ล พ ม ร	ร ร ร ร	ร ร ร ท	ท ม ม ม	ล พ ม ร
	ตะโพน	- - - ตั้ม	- ถ - ตุ	- ตั้ม - ตุ	- - ตุ พ	- - ตุ พ	- ตั้ม - ตุ	- - - ตั้ม	- ถ - ตุ
	กลอง	- - - -	- - - -	- - - ตั้ม	- - - -	- - - -	- - - ตั้ม	- - - -	- - - -

16	ห้องวง	- - - ล	- ล - ล	- - - ท	$-\overline{\text{พมร}}$	- - - -	$-\overline{\text{พมร}}$	- - - ม	- - - ม
	ระนาด	ล พ ล ล	ล ท ล ล	ร ล ร ท	ล พ ม ร	- - - -	$-\overline{\text{พมร}}$	- - - ม	$-\overline{\text{มมม}}$
	ตะโพน	- ตั้ม - ตุ	- - ตุ พ	- - ตุ พ	- ตั้ม - ตุ	- - ตุ พ	- ตั้ม - ตุ	- - ตุ พ	- ตั้ม - ตุ
	กลอง	- - - ตุ	- - - -	- - - -	- - - ตุ	- - - -	- - - ตุ	- - - -	- - - ตุ

วิเคราะห์บันไดเสียงลูกตกทำนองหลัก,กลอนระนาด,เทคนิคการบรรเลงระนาดเอก

เพลงตระพระปรคนธรรพ

เพลงตระพระปรคนธรรพ ทำนองหลักมี 8 ประโยคบรรเลงสองรอบ ประโยคที่ 7 และ 8 บรรเลงเหมือนกันรอบที่ 2 จบตรงประโยคที่ 7 ทางระนาดเอกมี 15 ประโยค

ประโยคที่ 1

ห้อง	- - - ร	- - ร ร	- ม - ร	- ด (ท)	- - (ทลช)	- ล - ท	- ล - ท	- ด (ร)
ระนาด	- - - ร	- - ร ร ร	- ม - ร	- ด - ท	- - (ทลช)	- ล - ท	- ล - ท	- ด - ร
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ท บันไดเสียง ช

วรรคหลังลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ช

กลอนระนาดเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

กรอขึ้นเสียง,คู่แปดขึ้นเสียง,สะเดาะ,สะบัดสามเสียง

ประโยคที่ 2

ข้อ	- ช - ด	-- <u>ดรม</u>	- ช - ม	-- <u>มรด</u>	--- ด	--- ล	- ร - ร	-- <u>ด</u>
ระนาบ	ช ช - ด	-- <u>ดรม</u>	- ช - ม	-- <u>มรด</u>	--- ด	--- ร	- ร <u>รรร</u>	ด ร - ด
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ด บันไดเสียง ด

วรรคหลังลูกตกเสียง ด บันไดเสียง ด

กลอนระนาบเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

กรอขึ้นเสียง, คู่แปดขึ้นเสียง, สะเดาะ, สะบัดสามเสียง

ประโยคที่ 3

ข้อ	--- ช	- ช - ช	--- ล	-- <u>มรด</u>	----	-- <u>มรด</u>	--- ร	-- <u>ร</u>
ระนาบ	--- ช	ช ช ช ช	--- ล	-- <u>มรด</u>	----	-- <u>มรด</u>	--- ร	-- <u>รรร</u>
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน							

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ด บันไดเสียง ด

วรรคหลังลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ด

กลอนระนาบเอก

ไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

กรอขึ้นเสียง, คู่แปดขึ้นเสียง, สะเดาะ, สะบัดสามเสียง

ประโยคที่ 4

ข้อ	--- ร	--- ทุ	- ร --	<u>ดทุ</u> - <u>ม</u>	-- <u>รมฟ</u>	- ล - ม	- ล --	<u>ฟมร</u> - <u>ด</u>
ระนาบ	--- ร	--- ทุ	- ร --	<u>ดทุ</u> - ม	ช ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ฟ ช ล ช	ฟ ม ร ด
กลอน	ไม่ดำเนินกลอน				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ด

วรรคหลังลูกตกเสียง ด บันไดเสียง ด

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้าไม่ดำเนินกลอน

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

กรอขึ้นเสียง, คู่แปดขึ้นเสียง, สะบัดสามเสียง, การเก็บ,
เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 5

ข้อ	- ม - ด	-- ดทุล	- ม - ล	-- ลทุด	-- ดทุล	- ทุ - ด	- ทุ - ด	- ร (ม)
ขนาด	ม ฟ ม ด	ด ด ทุ ล	ล ม ม ล	ล ล ทุ ด	ทุ ด ร ม	ฟ ม ร ด	ทุ ล ทุ ด	ทุ ด ร ม
กลอน	สับ				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ด บันไดเสียง ด

วรรคหลังลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ด

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้ากลอนสับกอดทำนองลูกซึ้ง

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 6

ข้อ	--- ม	--- ทุ	- ม - ม	-- (ร)	--- ร	--- ทุ	- ม - ม	-- (ร)
ขนาด	ม ม ม ม	ม ม ม ทุ	ทุ ม ม ม	ล ฟ ม ร	ร ร ร ร	ร ร ร ทุ	ทุ ม ม ม	ล ฟ ม ร
กลอน	สับ				สับ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ซ

วรรคหลังลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ซ

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้ากลอนสับกอดทำนองลูกซึ้ง

วรรคหลังกลอนสับกอดทำนองลูกซึ้ง

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 7

ข้อ	--- ล	- ล - ล	--- ท	-- ฟม (ร)	----	-- ฟม (ร)	--- ม	-- ม (ม)
ขนาด	ล ฟ ล ล	ล ท ล ล	ร ล ร ท	ล ฟ ม ร	ม ฟ ซ ล	ร ท ล ฟ	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ซ

วรรคหลังลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ซ

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ, เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 8

ข้อ	--- ล	- ล - ล	--- ท	-- ฃมว	----	-- ฃมว	--- ม	-- ม ฃ
ระนาบ	ล ฃ ล ล	ล ท ล ล	ร ฃ ร ฃ	ล ฃ ม ว	ม ฃ ฃ ล	ร ฃ ล ฃ	ร ม ฃ ฃ	ล ฃ ฃ ม
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ฃ

วรรคหลังลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ฃ

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 9

ข้อ	--- ร	-- ร ร	- ม - ร	- ด ฃ	-- ฃล ฃ	- ล - ฃ	- ล - ฃ	- ด ฃ
ระนาบ	ร ล ร ร	ร ม ร ร	ม ล ฃ ร	ม ร ด ฃ	ล ฃ ด ร	ด ฃ ล ฃ	ด ร ด ฃ	ล ฃ ด ร
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ท บันไดเสียง ฃ

วรรคหลังลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ฃ

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 10

ข้อ	- ฃ - ด	-- ดรม	- ฃ - ม	-- มว ฃ	--- ด	--- ล	- ร - ร	-- ฃ
ระนาบ	ฃ ล ฃ ล	ฃ ด ร ม	ด ร ล ฃ	ด ม ร ด	ล ด ฃ ล	ด ร ม ฃ	ม ร ด ล	ด ม ร ด
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ด บันไดเสียง ด

วรรคหลังลูกตกเสียง ด บันไดเสียง ด

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 11

ข้อ	--- ช	- ช - ช	--- ล	- -มว(ด)	----	- -มว(ด)	--- ร	-- (ร)
ขนาด	ช ม ช ช	ช ล ช ช	ด ช ด ล	ช ม ร ด	ร ม ฟ ช	ด ล ช ฟ	ด ร ม ฟ	ช ฟ ม ร
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ด บันไดเสียง ด

วรรคหลังลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ด

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 12

ข้อ	--- ร	--- ทุ	- ร - -	(ดทุล) - (ม)	- -รุมฟ	- ล - ม	- ล - -	(ฟมร) - (ด)
ขนาด	ร ร ร ร	ร ร ร ทุ	ทุ ร ร ร	ด ทุ ล ม	ช ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ฟ ช ล ช	ฟ ม ร ด
กลอน	สับ				ไต่ลวด			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ด

วรรคหลังลูกตกเสียง ด บันไดเสียง ด

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้ากลอนสับกอดทำนองลูกซึ้ง

วรรคหลังกลอนไต่ลวด

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 13

ข้อ	- ม - ด	- - (ดทุล)	- ม - ล	- - (ลทุด)	- - (ดทุล)	- ทุ - ด	- ทุ - ด	- ร (ม)
ขนาด	ม ฟ ม ด	ม ด ทุ ล	ด ทุ ล ทุ	ด ทุ ม ด	ทุ ด ร ม	ฟ ม ร ด	ทุ ล ทุ ด	ทุ ด ร ม
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่มีชื่อ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ด บันไดเสียง ด

วรรคหลังลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ด

กลอนระนาดเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่มีชื่อกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 14

ข้อ	--- ม	--- ท	- ม - ม	--(ร)	--- ร	--- ท	- ม - ม	--(ร)
ระนาบ	ม ม ม ม	ม ม ม ท	ท ม ม ม	ล ฟ ม ร	ร ร ร ร	ร ร ร ท	ท ม ม ม	ล ฟ ม ร
กลอน	สับ				สับ			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ซ

วรรคหลังลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ซ

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้ากลอนสับกอดทำนองลูกข้อ

วรรคหลังกลอนสับกอดทำนองลูกข้อ

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ

ประโยคที่ 15

ข้อ	--- ล	- ล - ล	--- ท	--(ม)ร	----	--(ม)ร	--- ม	--(ม)ม
ระนาบ	ล ฟ ล ล	ล ท ล ล	ร ล ร ท	ล ฟ ม ร	----	--(ม)ร	--- ม	--(ม)ม
กลอน	ไม่มีชื่อ				ไม่ดำเนินกลอน			

บันไดเสียง

วรรคหน้าลูกตกเสียง ร บันไดเสียง ซ

วรรคหลังลูกตกเสียง ม บันไดเสียง ซ

กลอนระนาบเอก

วรรคหน้าไม่มีชื่อกลอน

วรรคหลังไม่ดำเนินกลอน

เทคนิค

การเก็บ,เสียงดังสม่ำเสมอ,สะบัดสามเสียง,คู่แปดขึ้นเสียง,สะเดาะ

สรุป

1. เพลงตระพระปรคนธรรพ ลูกตกของทำนองหลักอยู่ในบันไดเสียง ซ มีการเปลี่ยนบันไดเสียงตรงประโยคที่ 2,3,4,5 เป็นบันไดเสียง ด และกลับมาเป็นบันไดเสียง ซ ประโยคที่ 6 และศึกษาจำแนกกลอนระนาบเอกตามลูกตกต่างๆ มีดังต่อไปนี้

ลูกตกทำนองหลักเสียง ท มี 1 ทำนอง

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ข้อ	--- ร	-- ร ร	- ม - ร	- ด - ท
ระนาบเอก	ร ล ร ร	ร ม ร ร	ม ล ซ ร	ม ร ด ท

ลูกตกทำนองหลักเสียง ร มี 5 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	-- ทุ ^ล ทุ	- ทุ - ทุ	- ทุ - ทุ	- ด - ร
ระนาดเอก	ทุ ทุ ด ร	ด ทุ ทุ ทุ	ด ร ด ทุ	ทุ ทุ ด ร

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	----	-- ฅ ^ม ร	--- ร	-- ร ร
ระนาดเอก	ร ม ฟ ฅ	ด ฅ ฅ ฟ	ด ร ม ฟ	ฅ ฟ ม ร

ทำนองหลักที่ 3

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	--- ม	--- ทุ	- ม - ม	--- ร
ระนาดเอก	ม ม ม ม	ม ม ม ทุ	ทุ ม ม ม	ล ฟ ม ร

ทำนองหลักที่ 4

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	--- ร	--- ทุ	- ม - ม	--- ร
ระนาดเอก	ร ร ร ร	ร ร ร ทุ	ทุ ม ม ม	ล ฟ ม ร

ทำนองหลักที่ 5

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	--- ล	- ล - ล	--- ท	-- ฅ ^ม ร
ระนาดเอก	ล ฟ ล ล	ล ท ล ล	ร ฅ ร ฅ	ล ฟ ม ร

ลูกตกทำนองหลักเสียง ด มี 5 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ส้	- ทุ - ด	-- ฅ ^ม ร	- ฅ - ม	-- ฅ ^ม ร
ระนาดเอก	ทุ ทุ ทุ ทุ	ทุ ด ร ม	ด ร ทุ ทุ	ด ม ร ด

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	--- ด	--- ล	- ร - ร	--- ด
ระนาดเอก	ลู ด ทุ ล	ด ร ม ช	ม ร ด ล	ด ม ร ด

ทำนองหลักที่ 3

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	--- ทุ	- ทุ - ทุ	--- ล	- - ฃมรด
ระนาดเอก	ฃ ม ทุ ทุ	ทุ ล ทุ ทุ	ด ฃ ด ฃ	ฃ ม ร ด

ทำนองหลักที่ 4

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- - ฃมฟ	- ล - ม	- ล - -	ฟ ฃม - ด
ระนาดเอก	ฃ ม ฟ ทุ	ล ทุ ฟ ม	ฟ ทุ ล ทุ	ฟ ม ร ด

ทำนองหลักที่ 5

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- ม - ด	- - ด ทุ ล	- ม - ล	- - ล ทุ ด
ระนาดเอก1	ม ฟ ม ด	ด ด ทุ ล	ล ม ม ล	ล ล ทุ ด
ระนาดเอก2	ม ฟ ม ด	ม ด ทุ ล	ด ทุ ล ทุ	ด ทุ ม ด

ลูกตกทำนองหลักเสียง มี 3 ทำนอง

ทำนองหลักที่ 1

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	--- ร	--- ทุ	- ร - -	ด ทุ ล - ม
ระนาดเอก	ร ร ร ร	ร ร ร ทุ	ทุ ร ร ร	ด ทุ ล ม

ทำนองหลักที่ 2

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซ้่อง	- - ด ทุ ล	- ทุ - ด	- ทุ - ด	- ร - ม
ระนาดเอก	ทุ ด ร ม	ฟ ม ร ด	ทุ ล ทุ ด	ทุ ด ร ม

ทำนองหลักที่ 3

เครื่องดนตรี	ทำนอง			
ซอ	----	-- ฟมร	--- ม	-- ม ม
ระนาดเอก	ม ฟ ซ ล	รื ท ล ฟ	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม

2. จากการวิเคราะห์กลอนระนาดเอกในแต่ละวรรคเพลง กลอนระนาดเอกในเพลง
ตระพระปรคนธรรพที่บรรเลงโดยครูณัฐพงศ์ โสวัตร มีกลอนตามลักษณะเทียบเคียงที่พบใน 1
วรรคเพลงคือ

- กลอนไต่ลวด
- กลอนลับ

และเทคนิคในการบรรเลงระนาดเอกที่พบคือ

- การกรอขึ้นเสียง
- คู่แปดขึ้นเสียง
- สะบัดสามเสียง
- สะเดาะ
- การเก็บ
- เสียงดังสม่ำเสมอ

ตารางสถิติการใช้กลอนระนาบในการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิธิไหว้ครู

บรรเลงโดยครูณัฐพงศ์ โสวัตร

เพลง	สับ	ไต่ลวด	ไต่ไม้	เดินตะเข็บ ม้วนตะเข็บ	ซ้อนตะเข็บ
1.ตระสันนิบาต	-	8	2	2	-
2.ตระนารายณ์บรมหสนิษฐ์	-	6	-	-	2
3.ตระหน้าปากคอก	-	4	-	5	-
4.ตระเชิญ	6	7	-	-	-
5.ตระประสิทธิ์	11	1	-	-	-
6.ตระพระปรคนธรรพ	6	7	-	-	-
รวม/ครั้ง	22	31	2	7	2

หมายเหตุ จำนวนครั้งที่พบต่อ 1 วรรคเพลง

เทคนิคในการบรรเลงระนาดเอก

การบรรเลงระนาดเอกเพลงตระประกอบพิธิไหว้ครูดนตรีไทยโดยครูณัฐพงศ์ โสวัตร เทคนิคที่พบในการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระทั้ง 6 เพลงมีเทคนิคดังต่อไปนี้

- 1.การกรอเย็นเสียง
- 2.คู่แปดเย็นเสียง
- 3.การสะเดาะ
- 4.การสะบัดสามเสียง ขึ้น – ลง
- 5.การสะบัดข้ามเสียง
- 6.การเก็บ
- 7.เสียงดังสม่ำเสมอ
- 8.การขยี้
- 9.การกดหัวไม้
- 10.การรวเย็นเสียง
- 11.การรวเป็นทำนอง
- 12.การรวคู่สอง

จากการศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิธิไหว้ครู ของครูณัฐพงศ์ โสวัตร นั้นพบว่ากลอนที่ใช้เป็นกลอนไต่ลวด กลอนสับ กลอนม้วนตะเข็บ กลอนไต่ไม้

และกลอนซ้อนตะเข็บ โดยมีความถี่ในการใช้ตามลำดับ หากพิจารณาโดยรวมจะพบว่ากลอนไต่ลวด นั้นถูกใช้มากที่สุดด้วยเหตุผลที่เป็นกลอนที่มีความสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมแก่การบรรเลงเพลง หน้าพาทย์ประการหนึ่ง แต่ที่สำคัญไปกว่านั้น คือ ผู้วิจัยพบว่ากลอนไต่ลวดที่ถูกใช้มากที่สุดนี้เป็น กลอนพื้นฐานที่จะช่วยให้เกิดการแปรทำนองไปใช้กลอนอื่น เช่น กลอนไต่ไม้ กลอนซ้อนตะเข็บ ได้ง่าย และสละสลวยขึ้น แต่มีข้อยกเว้นสำหรับเพลงตระเข็บ และเพลงตระประสิทธิ์ ที่ใช้กลอนสืบมากกว่า ซึ่งเป็นผลมาจากการทำนองช่วงเริ่มต้นของเพลงทั้งสองเป็นทำนองห่างๆ จึงสมควรที่จะใช้กลอนสืบยืน ทำนองซ้องไว้เพื่อความเหมาะสมกับสถานะของเพลงหน้าพาทย์ที่ควรจะฟังน่าเกรงขามและน่าศรัทธา ซึ่งต่างจากเพลงประเภทเสภาที่ควรจะใช้วิธีการตีเก็บในรูปแบบต่างๆ ให้หลากหลายไม่ซ้ำกันในแต่ละ เที้ยว นับเป็นข้อแตกต่างในส่วนประกอบของประเภทเพลง ซึ่งต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก

ในด้านเทคนิคในบทเพลงตระทั้ง 6 เพลง เทคนิคในการบรรเลงระนาดเอกที่พบมี 12 เทคนิค ดังต่อไปนี้

- 1.การกรอเย็นเสียง
- 2.คู่แปดเย็นเสียง
- 3.การสะเดาะ
- 4.การสะบัดสามเสียง ขึ้น – ลง
- 5.การสะบัดข้ามเสียง
- 6.การเก็บ
- 7.เสียงดังสม่ำเสมอ
- 8.การขยี้
- 9.การกดหัวไม้
- 10.การรวเย็นเสียง
- 11.การรวเป็นทำนอง
- 12.การรวคู่สอง

ครูรัฐพงศ์ ไสววัตร ได้ให้ข้อมูลว่า การบรรเลงระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์ในแต่ละครั้งครุคำนึงถึงสองเรื่องหลัก คือ

1. ทางกาย

คือ การเลือกทำนองให้เหมาะสมกับการบรรเลง การเลือกระดับเสียงหรือความหนักเบาของเสียงฟังดูเป็นแบบผู้ใหญ่ เพราะครูแบ่งเสียงไว้หลายระดับ เช่น เสียงแบบวัยรุ่น เสียงแบบผู้ใหญ่ เสียงแบบคนชรา เป็นต้น แต่เสียงแบบผู้ใหญ่นั้นเป็นเสียงของผู้ที่ผ่านโลกมาพอสมควรแล้ว กำลังวังชายังสมบูรณ์ และที่สำคัญ คือ มีเหตุผลเชื่อถือได้

2. ทางใจหรือสมอง

คือ การใคร่ครวญคัดสรรระดับความเร็วที่เหมาะสม คัดสรรกลอนที่สละสลวย โดยรวมคือทั้งกลอนและแนวนั้นจะต้องเหมาะสมสอดคล้องกันเองด้วย และยังต้องเหมาะสมกับการบรรเลงเพลงประกอบพิธีกรรมที่สำคัญด้วย รวมถึงความสามารถในการแสดงถึงความหลากหลายของทำนองเพลงผ่านเพลงรัว

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของงานวิจัยนี้ คือ การศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิธิให้ครูดนตรีไทยบรรเลงโดย ครูณัฐพงศ์ ไสวัตร มีวัตถุประสงค์หลักของแผนงานวิจัยในประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติ และผลงานของครูณัฐพงศ์ ไสวัตร
2. เพื่อศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิธิ

ให้ครูดนตรีไทยบรรเลงโดยครูณัฐพงศ์ ไสวัตร ผู้วิจัยได้ดำเนินการ

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมและประมวลเนื้อหาจากการเก็บข้อมูลภาคสนามทั้งในส่วนที่เป็นการสัมภาษณ์ การสังเกต วิเคราะห์จากเอกสารและจากข้อมูลเสียงและภาพ ที่บันทึกไว้ระหว่างการทำวิจัย สามารถนำเสนอในส่วนการสรุปข้อมูลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ชีวประวัติ ครูณัฐพงศ์ ไสวัตร

ครูณัฐพงศ์ ไสวัตร เกิดเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ.2489 ที่ตำบลหนองน้ำส้ม อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นบุตรของนายชูปและนางจวน ไสวัตร มีพี่น้อง 4 คน ดังนี้

1. นายณัฐพงศ์ ไสวัตร
2. นายบุญช่วย ไสวัตร
3. นายलयอง ไสวัตร
4. นายบัญญัติ ไสวัตร (ถึงแก่กรรม)

ครูณัฐพงศ์ ไสวัตร เริ่มศึกษาระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนวัดชนอน ตำบลหนองน้ำส้ม อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระดับมัธยมศึกษาที่กองดุริยางค์ทหารเรือ ระดับอนุปริญาที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร ระดับปริญญาตรีในสาขาดุริยางค์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และระดับปริญญาโทในสาขาวัฒนธรรมศึกษา (วัฒนธรรมการดนตรี) สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

ด้านดนตรี ครูณัฐพงศ์ ไสวัตร เริ่มเรียนดนตรีตั้งแต่อายุเพียง 7 ปี โดยเริ่มหัดฆ้องวงใหญ่ และระนาดเอกจากคุณปู่และครูชูปผู้เป็นบิดา ต่อมาศึกษากับครูด้านดนตรีไทยและดนตรีสากลที่โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ต่อมาเรียนกับ ครูประสิทธิ์ ถาวร, ครูสอน วงฆ้อง, ครูมนตรี ตราโมท, ครูเทียบ คงลายทอง, ครูบาง, หลวงสุนทร, ครูพริ้ง กาญจนผลิน เมื่อศึกษาต่อที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร

ด้านการทำงาน ครูรัฐพงศ์ ไสวตร รัวราชการที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2515 จนถึงปี พ.ศ.2549 ได้โอนมาสังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

ปัจจุบันครูรัฐพงศ์ ไสวตร เป็นผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม และเป็นอาจารย์พิเศษประจำ วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร

ตอนที่ 2 กลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิธิไหว้ครู

การศึกษาครั้งนี้ในครั้งนี้เป็นการศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกที่บรรเลงโดยครูรัฐพงศ์ ไสวตร โดยรวบรวมข้อมูลทางวิชาการจากแถบบันทึกภาพและเสียง การบรรเลงระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครูของครูรัฐพงศ์ ไสวตร บรรเลงในงานไหว้ครูประจำปี 2539 สถาบันดนตรีศึกษาและวัฒนธรรมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีครูอาจารย์ประสิทธิ์ ถาวร เป็นผู้อำนวยการ และมีนักดนตรีไทยที่ร่วมบรรเลงดังรายนามต่อไปนี้

ปี	ครูبيب คงลายทอง
ระนาดเอก	ครูรัฐพงศ์ ไสวตร
ระนาดทุ้ม	ครูไพฑูรย์ เอยเจริญ
ฆ้องวงใหญ่	ครูนิกร จันทศร
ฆ้องวงเล็ก	ครูลำยอง ไสวตร
ตะโพน	ครูมนัส ขาวปลื้ม
กลองทัด	ครูสมาน น้อยนิตย์
ฉิ่ง	ครูวิทยา หนูจ้อย

โดยกำหนดขอบเขตเฉพาะในกลุ่มเพลงประเภทเพลงตระ(4ไม้เดิน) ซึ่งมีบทเพลงดังต่อไปนี้

1. เพลงตระสันนิบาต
2. เพลงตระนารายณ์บรรทมสินธุ์
3. เพลงตระหน้าปากคอก
4. เพลงตระเชิญ
5. เพลงตระประสิทธิ
6. เพลงตระพระปรคนธรรพ

กลอนระนาดเอกที่บรรเลงโดยครูรัฐพงศ์ ไสวตร เพลงตระทั้ง 6 เพลง กลอนที่ครูรัฐพงศ์ ไสวตร ได้นำมาใช้มีทั้งหมด 5 ลักษณะกลอนคือ

- 1.กลอนลับ
- 2.กลอนไต่ลวด
- 3.กลอนไต่ไม้
- 4.กลอนเดินตะเข็บหรือม้วนตะเข็บ
- 5.กลอนซ่อนตะเข็บ

และกลอนที่พบมากที่สุดคือ กลอนไต่ลวด ดังนั้นกลอนไต่ลวดเป็นกลอนระนาดเอกที่เหมาะสมในการบรรเลงเพลงตระประกอบพิธีไหว้ครูดนตรีไทย ซึ่งลักษณะเด่นของกลอนไต่ลวดคือเดินทำนองเรียงเสียงหรือไล่เสียงทั้งขึ้นและลงเป็นเส้นเดียว ซึ่งทำให้เสียงของระนาดเอกดูเนียนและเรียบเป็นระเบียบเหมาะสำหรับในการบรรเลงเพลงหน้าพาทย์ประกอบพิธีไหว้ครู แต่ในการบรรเลงเพลงตระทั้ง 6 เพลงนั้น จะใช้กลอนไต่ลวดอย่างเดียวก็น่าได้ยากเพราะในแต่ละวรรคเพลงมีทำนองหลักของลูกตกที่แตกต่างกัน จึงต้องอาศัยการดำเนินทำนองในลักษณะของกลอนอื่นๆ มาเชื่อมประยอวรรคเพลงกัน ทำให้เพลงสมบูรณ์ขึ้น

ส่วนเทคนิคในการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระทั้ง 6 เพลง บรรเลงโดยครูณัฐพงศ์ ไส้วัตร เทคนิคที่พบในการบรรเลงเพลงตระทั้ง 6 เพลงคือ

- 1.การกรอขึ้นเสียง
- 2.คู่แปดขึ้นเสียง
- 3.การสะเดาะ
- 4.การสะบัดสามเสียง ขึ้น – ลง
- 5.การสะบัดข้ามเสียง
- 6.การเก็บ
- 7.เสียงดังสม่ำเสมอ
- 8.การขยี้
- 9.การกดหัวไม้
- 10.การรวขึ้นเสียง
- 11.การรวเป็นทำนอง
- 12.การรวคู่ 2

ครูณัฐพงศ์ ไส้วัตร ได้ให้ข้อมูลว่าการบรรเลงระนาดเอกเพลงหน้าพาทย์ในแต่ละครั้ง ครูดำเนินถึงสองเรื่องหลัก คือ

1. ทางกาย

คือ การเลือกทำนองให้เหมาะสมกับการบรรเลง การเลือกระดับเสียงหรือความหนักเบาของเสียงฟังดูเป็นแบบผู้ใหญ่ เพราะครูแบ่งเสียงไว้หลายระดับ เช่น เสียงแบบวัยรุ่น เสียงแบบผู้ใหญ่

เสียงแบบคนชรา เป็นต้น แต่เสียงแบบผู้ใหญ่ นั้นเป็นเสียงของผู้ที่ผ่านโลกมาพอสมควรแล้ว กำลังวังชา ยังสมบูรณ์ และที่สำคัญ คือ มีเหตุผลเชื่อถือได้

2. ทางใจหรือสมอง

คือ การใคร่ครวญคัดสรรระดับความเร็วที่เหมาะสม คัดสรรกลอนที่สละสลวย โดยรวมคือ ทั้งกลอนและแนวนั้นจะต้องเหมาะสมสอดคล้องกันเองด้วย และยังต้องเหมาะสมกับการบรรเลงเพลงประกอบพิธีกรรมที่สำคัญด้วย รวมถึงความสามารถในการแสดงถึงความหลากหลายของทำนองเพลงผ่านเพลงร่ำ

อภิปรายผล

การศึกษากลอนระนาดเอกและเทคนิคการบรรเลงระนาดเอกเพลงตระในพิธีไหว้ครูดนตรีไทยบรรเลงโดย ครูณัฐพงศ์ โสวัตร นั้น เป็นการสร้างองค์ความรู้ทางด้านทฤษฎีของดนตรีไทยให้ชัดเจนและมีความหนักแน่นทางวิชาการ เพราะในอดีตนั้นความรู้ทางด้านทฤษฎีดนตรีไทยนั้นถูกเก็บรักษาไว้ในรูปแบบของการปฏิบัติจนทำให้ความรู้ดังกล่าวกลายเป็นนามธรรมมากกว่าที่จะสามารถจับต้องได้ จนกว่าจะถูกแปลความหมายออกมาผ่านการปฏิบัติ ดังนั้นความสำคัญที่สุดของวิจัยนี้ คือ การจัดกระบวนการของความรู้ทางดนตรีไทยให้ชัดเจนมากขึ้นโดยผ่านมิติของครูดนตรีไทยที่มีความโดดเด่นทางระนาดเอก

ข้อเสนอแนะ

1. ควรขยายขอบเขตของการศึกษาไปสู่เครื่องดนตรีไทยชนิดอื่น
2. ครูดนตรีไทยแต่ละท่านล้วนมีเอกลักษณ์ต่างกันไปควรอย่างยิ่งที่จะเก็บรวบรวมองค์ความรู้ของแต่ละท่านไว้
3. ศึกษาลักษณะของกลอนระนาดเอกในรูปแบบของเพลงเสภาและเพลงเดี่ยว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). **คู่มือครูศิลปศึกษา**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- คณะกรรมการโครงการส่งเสริมการดนตรีไทย สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.(2538). **เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สำนักพิมพ์ประกายพรึก.
- กาญจนา อินทรสุวรรณ์. (2541). **พื้นฐานมานุษยดุริยางควิทยาภาควัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : ภาคดุริยางคไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ข้าม พรประสิทธิ์ (2539). **การศึกษาผลงานเพลงเดี่ยวจะเข้ของคุณครูละเมียด จิตตเสวี**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2533). **ปีพาทย์ตึกดำบรรพ์จัดแสดงเนื่องในโอกาสสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. (ม.ป.ท.).
- เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี. (2530). **สังคตินิยมว่าด้วยดนตรีไทย**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชนิตร์ ภูกาญจน์. (2544). **แก่นแท้ดนตรีไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงธนพัฒนา.
- ขึ้น ศิลปบรรเลง และ ลิขิต จินดาวัฒน์. (2521). **ดนตรีไทยศึกษา**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ณรงค์ชัย ปิฎกัษต์. (2534) **การวิเคราะห์ทางฆ้องเพลง**. วิทยานิพนธ์ (ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- _____. (2538) **การวิเคราะห์เนื้อทำนองหลักของเพลงแขกมอญบางขุนพรหม**. วิทยานิพนธ์ (ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ถาวร ศรีม่วง. (2540). **การวิเคราะห์ทางฆ้องวงใหญ่เพลงช้าเรื่องเพลงยาว**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทรงวิทย์ แก้วศรี. (2523). **ดนตรีไทยโครงสร้าง อภินิหารศัพท์และสารสังเขป**. พิมพ์ครั้งที่ 2. รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1997) จำกัด
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2538). **เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพดนตรีไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ : ประกายพรึก.
- ทวีสิทธิ์ ไทรวิจิตร. (2522). **สังคตินิยม**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ธนิธ อัญโพธิ์. (2530). **เครื่องดนตรีไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิษณุเศ.
- นัฐพงศ์ โสวัตร. (2538) **บทบาทและหน้าที่ของเพลงตระโห่ครุในพิธีโห่ครูดนตรีไทย** วิทยานิพนธ์ (ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

บุษกร สำโรงทอง. (2539). **การดำเนินงานของเครื่องดนตรีดำเนินการประเภทเครื่องตี.**

กรุงเทพ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประวิทย์ ขาวปลื้ม. (2540). **การวิเคราะห์เพลงเสมอ.** ปรินิพนธ์ ศศ.ม. (มานุษยวิทยา)

วิทยา). กรุงเทพ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปัญญา รุ่งเรือง. (2521) **ประวัติการดนตรีไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช .

บุญเชิด พิณพาทย์. (2540). **การศึกษาเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้นทางระนาดเอก.** ปรินิพนธ์

ศศ.ม. (มานุษยวิทยา). กรุงเทพ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พูนพิศ อมาตยกุล. (2526). **ดนตรีวิจักขณ์.** พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพ :โรงพิมพ์สยามสมัย.

มนตรี ตราโมท. (2530). **ดนตรีไทย.** กรุงเทพ : โรงพิมพ์การศาสนา.

_____. (2538). **ดุริยางค์.** กรุงเทพ : ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน).

_____. (2514). **โสมส่องแสงชีวิตดนตรีไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพ :

กรมศิลปากรการพิมพ์.

มานพ วิสุทธิแพทย์ (2533). **ดนตรีไทยวิเคราะห์.** กรุงเทพ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

มูลนิธิหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง). (2524). **ไหว้ครูดนตรีไทยและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีไทย.** กรุงเทพ : ม.ป.ท.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2540). **สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีตะ-ดุริยางค์.** กรุงเทพ :

มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

วิโรจน์ เวชชะ. (2542). **การศึกษาเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้นทางปี่ใน.** ปรินิพนธ์ ศศ.ม.

(มานุษยวิทยา). กรุงเทพ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วีระชาติ เปรมานนท์ (2532). **ดนตรีไทยแนวใหม่ช่วงปี พ.ศ.2520-2530.** กรุงเทพ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรีศักร วัลลิโภดม (2536). **การจำเหมายทางโบราณคดี รุ่งอรุณแห่งความวิบัติของมรดกทางวัฒนธรรม.** กรุงเทพ: เมืองโบราณ.

_____. (2535). **การอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ ปัญหาและแนวทางแก้ไข.**

(ม.ป.ท.: ม.ป.พ.)

สงบศึก ธรรมวิหาร. (2540). **ดุริยางค์ไทย.** กรุงเทพ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2538). **เกณฑ์มาตรฐานสาขาและวิชาชีพดนตรีไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพริก.

สัจด์ ภูเขาทอง. (2523). **การดนตรีไทยและเข้าสู่ดนตรีไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.(2528).**ดนตรีพื้นบ้านและศิลปการแสดงของไทย**.

กรุงเทพ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2537). **ประวัติเครื่องดนตรีไทย**. กรุงเทพฯ :

บริษัท จันทวนิชย์ จำกัด.

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2538). **เกณฑ์มาตรฐานสาขาและวิชาชีพดนตรีไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพริก.

สุพรรณิ เหลือบุญชู (2537). **ดนตรีเบื้องต้นสำหรับครูประถม**. มหาสารคาม : คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

สุรศักดิ์ จำนงค์สาร (2542).**การศึกษาทางระนาดเอกเพลงแป๊ะ 3 ชั้น**. ปริญญาโท ศป.ม.

(มานุษยดุริยางควิทยา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อรรณพ บรรจงศิลป์ และคณะ (2546). **ดุริยางคศิลป์ไทย**. รุ่งอรุณ กุลธำรงกรุงเทพฯ : สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546

อาทร ธนวัฒน์. (2542). **การศึกษาเพลงเดี่ยวกราวในทางจะเข้**. ปริญญาโท ศศ.ม. (มานุษยดุริยางควิทยา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อุดม อรุณรัตน์. (2529). **ดุริยางคดนตรีจากพระพุทธศาสนา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม :โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

อุทิศ นาคสวัสดิ์. (2522). **ทฤษฎีและปฏิบัติดนตรีไทยภาค 1** . พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : เทพนิมิตรการพิมพ์.

ภาคผนวก

ตระสันนิบาต

ม้องวงใหญ่ นิกรจันทศร

----	--- รั	--- ม	----	- ล - ล	----	- ฑ - ฑ	--- ม
----	--- วั	--- ม	--- ฤ	----	--- ฑ	----	--- ฑ

- พ - ม	- วั -	ดิ - -	- - - รม	--- ล	--- ฑ	----	--- ล
----	- ฤ - -	ฑฤ - ฑ	- - ด -	--- ฤ	--- พ	----	--- ฤ

----	--- รั	--- ม	----	- ล - ล	----	- ฑ - ฑ	--- ม
----	--- วั	--- ม	--- ฤ	----	--- ฑ	----	--- ฑ

- พ - ม	- วั -	ดิ - -	- - - รม	--- ล	--- ฑ	----	--- ล
----	- ฤ - -	ฑฤ - ฑ	- - ด -	--- ฤ	--- พ	----	--- ฤ

--- ท	- ล - ล	----	--- ล	--- ล	----	- ฑ - ฑ	--- ล
----	--- วั	--- ฤ	----	--- ฤ	--- ฑ	----	--- ฤ

- พ - ม	- วั -	ดิ - -	- - - รม	- ฑ - -	ลฑ - รั	- ม - รั	- ท - ล
----	- ฤ - -	ฑฤ - ฑ	- - ด -	----	ฑ - - วั	- ม - วั	- ฑ - ฤ

--- ท	- ล - ล	----	--- ล	--- ล	----	- ฑ - ฑ	--- ด
----	--- วั	--- ฤ	----	--- ฤ	--- ฑ	--- วั	--- ด

- - - ฑ	- ด - รั	- ม - รั	- ด - ล	- รั - -	วั วั - -	ด ด - -	ล ล - ฑ
- - พ -	- ด - วั	- ม - วั	- ด - ม	- วั - วั	--- ด	--- ฤ	--- ฑ

กลับต้น

เพลงกระสันนิบาต

ระนาดเอก นั้ฐพงศ์ ไส้วัตร

----	--- รั	--- มั	--- ล	ล ล ล ล	--- ช	ช ช ช ช	--- ม

ล ฟ - ม	- ร - -	ดทุล - ทุ	-- ธรรม	--- ล	--- ช	----	--- ล
					--- ฟ		

----	--- รั	--- มั	--- ล	ล ล ล ล	--- ช	ช ช ช ช	--- ม

ล ฟ - ม	- ร - -	ดทุล - ทุ	-- ธรรม	--- ล	--- ช	----	--- ล
					--- ฟ		

ช ฟ ม ร	ล วม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ฟ ม ฟ ร	ม ฟ ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล

ฟ ท ล ม	ฟ ม ร ล	ด ทุ ด ล	ทุ ธรรม	ร ช ล ท	ด ม รั ด	ช ล ท ด	รั ด ท ล

ช ฟ ม ร	ม ฟ ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ด วม ช	ร ม ช ล	ท ล ช ล	ท ด รั ด

ช ม ช ล	ช ล ด รั	ด ม รั ด	ม รั ด ล	ม รั ด ท	ด ช ล ท	ฟ ช ล ท	ด ท ล ช

ท ล ท ช	ล ท ด รั	ด ท ด ม	รั ด ท ล	รั ม รั ท	ม รั ท ล	รั ท ล ช	ท ล ช ม

ฟ ท ล ช	ฟ ม ร ล	ด ทุ ด ล	ทุ ธรรม	ร ฟ ม ร	ล วม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล

ท ล ท ช	ล ท ด รั	ด ท ด ม	รั ด ท ล	รั ม รั ท	ม รั ท ล	รั ท ล ช	ท ล ช ม

ฟ ท ล ม	ฟ ม ร ทุ	ร ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ร ฟ ม ร	ม ฟ ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล

ช ฟ ม ร	ล ุ ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ม ฟ ช ล	ช ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล

ฟ ท ล ช	ฟ ม ร ุ	ด ทุ ด ุ	ทุ ด ร ม	ร ช ล ท	ด ํ ม ุ ร ุ ด ํ	ช ล ท ด ํ	ร ุ ด ํ ท ล

ช ฟ ม ร	ล ุ ร ม ฟ	ช ล ช ฟ	ม ฟ ช ล	ด ร ม ช	ร ม ช ล	ท ล ช ล	ท ด ํ ร ุ ด ํ

ช ม ช ล	ช ล ด ํ ร ุ	ม ุ ร ุ ด ํ ช	ล ด ํ - ล	--- ร ุ	--- ด ํ	--- ล	ร ุ ด ํ ล - ช

เพลงตระนารายณ์บรมสินธุ์

ฆ้องวงใหญ่ นิกร จันทศร

--- ม	-- ช ช	--- ล	-- ช ช	- ท - รั	- ท --	ล ล --	ช ช - ร
--- ทุ	- ช --	--- ล	- ช --	- ทุ - ร	- ทุ - ล	--- ช	--- ล

----	--- ร	----	- ช - ช	- ท - รั	- ท --	ล ล --	ช ช - ร
----	--- ล	--- ช	----	- ทุ - ร	- ทุ - ล	--- ช	--- ล

----	--- ร	----	- ช - ช	--- ล	--- ช	----	--- ล
----	--- ล	--- ช	----	--- ล	--- ฟ	----	--- ล

--- ม	- รั --	ท ท --	ล ล - ช	-- รั	- ช --	- ล - ล	--- ช
--- ม	- ร - ทุ	--- ล	--- ช	-- ทุ -	- ช - ล	----	--- ช

----	- ม - ม	-- รั	- ช - ล	-- ทุ -	- ท --	- ล - ล	--- รั
--- ม	--- ทุ	-- ทุ -	- ช - ล	--- ทุ	--- ล	--- ม	--- ร

----	- ท - ท	-- ทุ	- รั - ม	- ม - ม	- รั --	ทุ ทุ --	ท ท - ล
--- ทุ	--- ฟ	- ช -	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ทุ	--- ทุ	--- ล

- ช --	ทุ - รั	- ม - รั	- ท - ล	--- ล	- ท --	- ม - ร	--- ม
- ร --	ช - - ร	- ม - ร	- ทุ - ล	- ล --	--- ทุ	--- ล	--- ทุ

- ร - ช	-- ล ท	- รั - ท	- ล - ช	-- รั	- ช --	- ล - ล	--- ช
- ล - ช	--- ทุ	- ร - ทุ	- ล - ช	-- ทุ -	- ช - ล	----	--- ช

กลับต้น

เพลงตระนารายณ์บรรทมสินธุ์

ระนาดเอก นั้ฐพงศ์ ไส้วัตร

--- ม	ซ ซ ซ ซ	--- ล	ซ ซ ซ ซ	- ท รี่ มี่	รี่ ท - ล	--- ซ	--- ร

----	--- ร	- ร - ซ	ซ ซ ซ ซ	- ท รี่ มี่	รี่ ท - ล	--- ซ	--- ร
		- ล - ซ					

----	--- ร	- ร - ซ	ซ ซ ซ ซ	--- ล	--- ซ	----	--- ล
		- ล - ซ			--- ฟ		

- ล - มี่	- รี่ - ท	มี่ รี่ ท ล	รี่ ท ล ซ	ร ทุ ร ม	ร ม ซ ล	ท ล ซ ม	ซ ท ล ซ
- ม - ม							

ม ร ม ม	ม ซ ม ม	ร ทุ ร ม	ร ม ซ ล	ล ดั ท ดั	มี่ ดั ท ล	ดั ท ล ท	ดั รี่ มี่ รี่

ท ล ฟ ล	ม ฟ ล ท	มี่ รี่ ท รี่	ล ท รี่ มี่	รี่ ดั ท ดั	รี่ ล ท ดั	ซ ล ท ดั	รี่ ดั ท ล

ร ซ ล ท	ดั มี่ รี่ ดั	ซ ล ท ดั	รี่ ดั ท ล	ฟ ท ล ซ	ฟ ม ร ล	ด ทุ ร ด	ม ร ฟ ม

ล ทุ ร ม	ร ซ ล ท	รี่ มี่ รี่ ท	รี่ ท ล ซ	ร ทุ ร ม	ร ม ซ ล	ท ล ซ ม	ซ ท ล ซ

ซ ม ซ ซ	ซ ล ซ ซ	ท ล ซ ม	ซ ท ล ซ	ล ท รี่ มี่	รี่ ดั ท ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ฟ ม ร

ม ร ม ด	ร ม ร ม	ฟ ม ล ม	ฟ ซ ล ซ	ล ท รี่ มี่	รี่ ดั ท ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ฟ ม ร

ม ร ม ด	ร ม ร ม	ฟ ม ล ม	ฟ ซ ล ซ	ม ฟ ซ ล	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ท ฟ	ซ ล ท ล

รื้ท รื้มื	ท รื้ลท	ชล มฟ	ชทลช	รทุร ม	ร มชล	ทลช ม	ชทลช

ม ร ม ม	มช ม ม	รทุร ม	ร มชล	ลดื้ทดื้	มื้ดื้ทล	ดื้ทลท	ดื้รื้มื้

ทลฟล	มฟลท	มื้รื้ทรื้	ลทรื้มื้	รื้ดื้ทดื้	รื้ลทดื้	ชลทดื้	รื้ดื้ทล

รชลท	ดื้มื้รื้ดื้	ชลทดื้	รื้ดื้ทล	ฟทลช	ฟ ม ร ล	ดทุร ด	ม ร ฟ ม

ลทุร ม	รชลท	รื้มื้รื้ท	รื้ทลช	รทุร ม	- มชล	ทลชฟมรื้	- ร - ช
							- ล - ช

เพลงตระหง่านปากคอก

ห้องวงใหญ่ นิกร จันทศร

----	---ม	---ร	-ร-ล	----ท	-ล-ล	----	---ล
----	---ม	---ร	-ล-ล	----	- - -ร	---ล	----

-ฟ-ม	-ร--	ด---	- - ร-ม	--ลล	-ท-ล	-ช-ม	-ช-ล
----	-ล--	ทล-ท	- - ด-	-ล--	-ท-ล	-ช-ท	-ช-ล

-ร-ม	-ร--	ทท--	ลล-ช	---ม	-ร--	ชช--	ลล-ท
-ร-ม	-ร-ท	---ล	---ช	---ท	-ล-ช	---ล	---ท

- - ลท	-ร-ม	-ม-ม	-ร-ท	-ม--	มร-ม	-ล--	ชช-ล
- - ช-	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ท	-ร-ท	-ล-ท	-ล-ช	---ล

-ร-ท	-ล--	ชช--	ลล-ท	-ร-ม	-ร--	ทท--	ลล-ช
-ร-ท	-ล-ช	---ล	---ท	-ร-ม	-ร-ท	---ล	---ช

-ฟ-ม	-ร--	ด---	- - ร-ม	--ลล	-ท-ล	-ช-ม	-ช-ล
----	-ล--	ทล-ท	- - ด-	-ล--	-ท-ล	-ช-ท	-ช-ล

-ร-ม	-ร--	ทท--	ลล-ช	---ม	-ร--	ชช--	ลล-ท
-ร-ม	-ร-ท	---ล	---ช	---ท	-ล-ช	---ล	---ท

- - ลท	-ร-ม	-ม-ม	-ร-ท	-ม--	มร-ม	-ล--	ชช-ล
- - ช-	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ท	-ร-ท	-ล-ท	-ล-ช	---ล

- - ด-	-ท--	ล-ล	---ร	- - ลท	-ร-ม	-ม-ม	-ร-ท
---ทล	---ล	---ม	---ร	- - ช-	-ร-ม	-ช-ม	-ร-ท

-ร-ม	-ร--	ทท--	ลล-ช	---ม	-ร--	ชช--	ลล-ท
-ร-ม	-ร-ท	---ล	---ช	---ท	-ล-ช	---ล	---ท

-ม--	มร-ม	-ล--	ชช-ล	-ท-ร	-ท--	ลล--	ชช-ม
-ร-ท	-ล-ท	-ล-ช	---ล	-ท-ร	-ท-ล	---ช	---ท

--- វ	-- ្រ្ប	- ឡ - ឡ	-- ្ប -	-- ្ទ -	--- វ	----	្រ្ប - ឡ
- ឡ --	-- ្ទ -	--- ្ប	--- ្រ្ប	--- ្ទ	- ្ទ - ឡ	- ្ទ --	្ទ -- ឡ

- ្រ --	្រ វ - ្រ	- ឡ --	ឡ ឡ - ឡ	- ្ទ - ្រ	- ្ទ --	ឡ ឡ --	ឡ ឡ - ្រ
- វ - ្ទ	- ឡ - ្ទ	- ឡ - ឡ	--- ឡ	- ្ទ - វ	- ្ទ - ឡ	--- ឡ	--- ្ទ

--- វ	--- ឡ	-- ឡ ្ទ	- ឡ - ្ទ	- ្រ - ្រ	- ្រ --	្ទ ្ទ --	ឡ ឡ - ឡ
--- ឡ	--- ឡ	--- ្ទ	- ឡ - ្ទ	- វ - ្រ	- វ - ្ទ	--- ឡ	--- ឡ

- ្រ --	្រ វ - ្រ	- ឡ --	ឡ ឡ - ឡ	-- ្រ ្រ	- ឡ --	- ឡ - ឡ	--- ឡ
- វ - ្ទ	- ឡ - ្ទ	- ឡ - ឡ	--- ឡ	- ្ទ -	- ្ទ - ឡ	----	--- ឡ

ตระหนักราปากคอก

ระนาดเอก นั้ฐพงศ์ ไส้วัตร

-- ชุ้ลู่ทุ	- ทุ ร ม	ช ล ท มั	รื ท - ล	- ร - ร	มรชมรด	-- ดิทุ	- ล - ล
				- ล -- ร	-มรชมรด	---	- ม - ล

- ฟ - ม	- ร - ทุ	ลู่ทุ ลู่ ทุ	- ทุ ร ม	- ช ล ท	ดื มื รื ดื	ช ล ท ดื	รื ดื ท ล

รื มื รื ดื	ท ล ช ร	ม ฟ ช ล	รื ท ล ช	ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท

ช ล ช ท	ล ท รื มื	ท ล ช ม	ร ช ล ท	มื รื ล ท	ดื มื รื ดื	ช ล ท ดื	รื ดื ท ล

ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท	ล ท รื มื	ท รื ล ท	ช ล ม ฟ	ช ท ล ช

ฟ ท ล ช	ฟ ม ร ล	ด ทุ ร ด	ม ร ฟ ม	ร ด ทุ ด	ร ล ทุ ด	ชุ ล ทุ ด	ร ด ทุ ล

ทุ ชุ ลู่ ทุ	ด ร ม ร	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ช	ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท

ช ล ท รื	ล ท รื มื	รื ท มื รื	ท ล รื ท	รื มื รื ดื	ท ล ช ร	ฟ ม ช ฟ	ล ช ท ล

ดื ล ท ดื	มื ดื ท ล	ดื ท ล ท	ดื รื มื รื	ท ช ล ท	ล ช ฟ ม	ฟ ช ล ช	ฟ ม ร ทุ

ลู่ ทุ ร ม	ร ช ล ท	ดื รื มื รื	ดื ท ล ช	ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท

ม ร ทุ ร	ลู่ ทุ ร ม	ล ช ม ช	ร ม ช ล	รื ล ท ดื	รื ดื ท ล	รื ท ล ช	ท ล ช ม

ล ฟ ม ร	ล ร ม ฟ	ช ล ท ล	ช ฟ ม ร	ด ท ลุ ท	ด ร ม ร	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ช

ม ร ท ร	ล ร ม	ล ช ม ช	ร ม ช ล	รื ล ท ดั	รื ดั ท ล	รื ท ล ช	ท ล ช ม

ฟ ร ม ฟ	ช ม ฟ ช	ล ฟ ช ล	ท ช ล ท	รื มื รื ดั	ท ล ช ร	ม ฟ ช ล	รื ท ล ช

ม ร ท ร	ล ร ม	ช ล ท ช	ล ท - ล	ล ร ม	- ม ช ล	ทลชฟมร	- ร - ช
							- ล - ช

เพลงตระเข็ญ

ห้องวงใหญ่ นิกร จันทศร

----	--- ฟ	--- ฟ	--- ท	--- ล	----	- ฟ - ฟ	--- ม
----	--- ฟ	--- ฟ	--- ฟ	--- ม	--- ฟ	----	--- ม

----	- ล - ล	- ร - ท	- ล - ม	- ล - ฟ	- ม - ร	- ม ร ร	--- ร
--- ล	----	- ร - ท	- ล - ม	- ล - ฟ	- ม - ร	--- ช	- ร - -

----	--- ฟ	--- ฟ	--- ท	--- ล	----	- ฟ - ฟ	--- ม
----	--- ฟ	--- ฟ	--- ฟ	--- ม	--- ฟ	----	--- ม

----	- ล - ล	- ร - ท	- ล - ม	- ล - ฟ	- ม - ร	- ม ร ร	--- ร
--- ล	----	- ร - ท	- ล - ม	- ล - ฟ	- ม - ร	--- ช	- ร - -

----	--- ฟ	--- ฟ	--- ม	- ร ร	- ม - ฟ	- ม - ฟ	- ช - ล
----	--- ฟ	--- ฟ	--- ม	- ร - -	- ม - ฟ	- ม - ฟ	- ช - ล

----	- ล - ล	- - - มฟ	- ล - ท	- ด - ม	- ด - -	ท ท - -	ล ล - ฟ
--- ล	--- ม	- - - -	- ล - ท	- ด - ม	- ด - ท	--- ล	--- ด

- - -	ช ช - -	ล ล - -	ท ท - ม	- - - มฟ	- ล - -	- ล - -	ฟ - -
--- ช	--- ล	--- ท	--- ท	- - - -	--- ม	- ร - -	- ม - -

----	- ฟ - ฟ	- ท - ล	- ฟ - ม	- ล - ฟ	- ม - ร	- ม ร ร	--- ร
- ล - ฟ	----	- ท - ล	- ฟ - ม	- ล - ฟ	- ม - ร	--- ช	- ร - -

----	--- ฟ	--- ฟ	--- ม	- ร ร	- ม - ฟ	- ม - ฟ	- ช - ล
----	--- ฟ	--- ฟ	--- ม	- ร - -	- ม - ฟ	- ม - ฟ	- ช - ล

----	- ล - ล	- - - มฟ	- ล - ท	- ด - ม	- ด - -	ท ท - -	ล ล - ฟ
--- ล	--- ม	- - - -	- ล - ท	- ด - ม	- ด - ท	--- ล	--- ด

- - -	ช ช - -	ล ล - -	ท ท - ม	- - - มฟ	- ล - -	- ล - -	ฟ - -
--- ช	--- ล	--- ท	--- ท	- - - -	--- ม	- ร - -	- ม - -

----	- ฟ - ฟ	- ท - ล	- ฟ - ม	- ล - ฟ	- ม - ร	- ม ร ร	- - - ร
- ล - ฟ	----	- ท - ล	- ฟ - ม	- ล - ฟ	- ม - ร	- - - ร	- ร - -

- ร - ด	- - - ม	- ร - ด	- - - ร	----	- - - ร	- ฟ ล -	ฟ ม - -
- ล - -	ท ล - -	- ล - -	ท ล - ล	- ล - ท	- - - -	- - - ม	- - ร ท

- - ร ร	- ม - ล	----	- ล - ร	- - - ม	- ร - -	ด - - -	- - - ร
- ร - -	- - - ม	- ฟ - -	ร - - -	- ท - -	- ล - -	- ท - -	- - - -

- - ร -	ร ร - -	ล ล - -	ท ท - ม	- - - -	- ล - -	- ล - -	ฟ - - -
- - - ร	- - - ล	- - - ท	- - - ท	- - - -	- - - ม	- ร - -	- ม - -

----	- ฟ - ฟ	- ท - ล	- ฟ - ม	- ล - ฟ	- ม - ร	- ม ร ร	- - - ร
- ล - ฟ	----	- ท - ล	- ฟ - ม	- ล - ฟ	- ม - ร	- - - ร	- ร - -

ตระเชิญ

ระนาดเอก นั้ฐพงศ์ ไส้วัตร

----	---ฟ	---ฟ	---ทุ	---ล	-ล-ฟ	มฟลฟ	มร-ม
					-ม-ฟ		

---ล	ลลลล	-ม้วีท	-ล-ม	ลทลฟ	-ม-ร	-มฟม	รทุ-ร

----	รวมฟ-ฟ	---ฟ	---ทุ	---ล	---ฟ	มฟลฟ	มร-ม
			---ฟ	---ม			

---ล	ลลลล	รว้วีท	-ล-ม	ลทลฟ	-ม-ร	-มฟม	รทุ-ร

----	รวมฟ-ฟ	---ฟ	---ม	ลล-ร	-รวมฟ	ชลชฟ	มฟชล
				ล-ม-ร			

ลฟลล	ลทลล	รวมรฟ	มฟลท	ม้วีท	ม้วีท	ด้วีม้วี	ด้วีท

ฟฟฟช	ชชชล	ลลลท	ทททม	ลมฟช	ลชฟม	ฟชลช	ฟมรทุ

ดทุลทุ	ดรวมฟ	ชลชท	ลชฟม	ลทลฟ	ฟมมร	รวมฟม	รทุทุร

รรรร	รวมฟฟ	ฟฟฟฟ	ลฟฟม	ดทุลทุ	ดรวมฟ	ชลชฟ	มฟชล

ลฟลล	ลทลล	รวมรฟ	มฟลท	ม้วีท	ม้วีท	ด้วีม้วี	ด้วีท

ฟฟฟช	ชชชล	ลลลท	ทททม	ลมฟช	ลชฟม	ฟชลช	ฟมรทุ

ด.ต.ด.ท.	ด.ร.ม.ฟ.	ช.ล.ช.ท.	ล.ช.ฟ.ม.	ล.ท.ล.ฟ.	ฟ.ม.ม.ร.	ร.ม.ฟ.ม.	ร.ท.ท.ร.

ร.ด.ท.ล.	ล.ม.ม.ร.	ร.ด.ท.ล.	ล.ร.ร.ร.	ล.ล.ท.ท.	ร.ร.ม.ม.	ฟ.ท.ล.ช.	ฟ.ม.ร.ท.

ร.ม.ฟ.ร.	ม.ร.ท.ล.	ท.ล.ฟ.ล.	ท.ร.ม.ร.	ช.ล.ท.ร.	ล.ท.ร.ท.	ม.ร.ท.ร.	ม.ร.ช.ม.

ช.ล.ท.ด.	ร.ด.ท.ล.	ท.ด.ร.ด.	ท.ล.ช.ม.	ล.ม.ฟ.ช.	ล.ช.ฟ.ม.	ฟ.ช.ล.ช.	ฟ.ม.ร.ท.

ด.ต.ด.ท.	ด.ร.ม.ฟ.	ช.ล.ช.ท.	ล.ช.ฟ.ม.	ล.ท.ล.ฟ.	- ม - ร	ม.ม.ม.ฟ.ม.	ร.ม.ร.ท.ร.

เพลงตระประสิทธิ์

ห้องวงใหญ่ นิกร จันทศร

----	- ฅ - ฅ	- ฑ - ล	- ฅ - ร	----	- ร - ร	----	--- วม
--- ฅ	----	- ฑ - ล	- ฅ - ล	--- ล	----	- ล - ฑ	-- ด -

----	- ฟ - ฟ	- ล - ล	-- ฟ -	----	- ม - ร	----	- วม - ฅ
--- ฟ	----	--- ฟ	--- ม ร	- ล - ฑ	--- ล	- ฑ - -	ด - - ฅ

-- วม	- ฅ - ล	- ฑ - ล	- ฅ - ม	- ม - -	ร ร - -	ม ม - -	ฅ ฅ - ล
-- ด -	- ฅ - ล	- ฑ - ล	- ฅ - ฑ	- ฑ - ล	--- ฑ	--- ฅ	--- ล

-- ฅ ฅ	- ล - ฑ	- ล - ฑ	-- วม	- ฅ - ม	- ล - ฅ	- ล ฅ ฅ	--- ฅ
- ฅ - -	- ล - ฑ	- ล - ฑ	-- ด -	- ฅ - ฑ	- ล - ฅ	--- ด	- ฅ - -

-- ม ม	- ฅ - ล	--- ฑ	----	-- ล ล	- ฑ ฟ -	--- ม	--- ม
- ฑ - -	- ฅ - ล	--- ฑ	--- ฑ	- ล - -	--- ม ร	--- ฑ	- - ม -

-- ฅ ล	- ฅ - -	-- ฅ ล	- ฅ - -	-- วม	- ฅ - ล	- ฑ - ล	- ฅ - ม
-- ฟ -	--- ร	-- ฟ -	--- ม	-- ด -	- ฅ - ล	- ฑ - ล	- ฅ - ฑ

-- ร ร	- ม - ฅ	- ฅ - -	ล ล - ฅ	- ร - ฑ	- ล - -	ฅ ฅ - -	ล ล - ฑ
- ล - -	- ฑ - ฅ	- ฅ - ล	--- ฅ	- ร - ฑ	- ล - ฅ	--- ล	--- ฑ

-- ฅ ฅ	- ล - ฑ	- ล - ฑ	-- วม	- ฅ - ม	- ล - ฅ	- ล ฅ ฅ	--- ฅ
- ฅ - -	- ล - ฑ	- ล - ฑ	-- ด -	- ฅ - ฑ	- ล - ฅ	--- ด	- ฅ - -

กลับต้น

เพลงตระประสิทธิ์

ระนาดเอก นั้ฐพงศ์ ไส้วัตร

--- ช	ชชชช	- ท - ล	- ช - ร	--- ร	ร ร ร ร	- ล - ทุ	-- <u>ดรัม</u>

--- ฟ	ฟฟฟฟ	- ล - ฟ	-- <u>ฟมร</u>	ลล ทุ ทุ	ม ม ร ร	ร ท ท ด	ร ม ม ช

ช ทุ ร ม	ม ม ช ล	ท ม วั ล	ท ล ช ม	ช ร ม ช	ล ทุ ร ม	ล ช ม ช	ร ม ช ล

วั ท ล ช	ร ช ล ท	ท ล ล ท	ท ทุ ร ม	ม ช ช ม	ม ล ล ช	ช ล ท ล	ช ม ม ช

ช ม ม ม	ม ช ช ล	ล ล ล ท	ท ท ท ทุ	ทุ ล ล ท	ท ฟ ม ร	ร ร ร ม	ม ม ม ม

ม ฟ ช ล	ล ช ช ร	ร ฟ ช ล	ล ช ช ม	ร ทุ ร ม	ร ม ช ล	ท ม วั ล	ท ล ช ม

ช ร ม ร	ทุ ร ม ช	ท ล ม ฟ	ช ท ล ช	วั ม วั ท	วั ท ล ช	ฟ ม ร ม	ฟ ช ล ท

วั ท ล ช	ช ล ล ท	ล ช ล ท	ท ทุ ร ม	ม ช ช ม	ม ล ล ช	ช ล ท ล	ช ม ม ช

ช ม ช ช	ช ล ช ช	ท ม วั ล	ท ล ช ร	ร ทุ ร ร	ร ม ร ร	ช ล ช ทุ	ล ทุ ร ม

ด ทุ ล ทุ	ด ร ม ฟ	ท ล วั ท	ล ฟ ม ร	ล ล ทุ ทุ	ม ม ร ร	ร ทุ ร ม	ช ม ล ช

ร ทุ ร ม	ร ม ช ล	ท ม วั ล	ท ล ช ม	ช ร ม ช	ล ทุ ร ม	ล ช ม ช	ร ม ช ล

รื ๑ ๓ ๓ ๓	ร ๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓

๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓

๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓

๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓

รื ๑ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	๓ ๓ ๓ ๓	- ๓ ๓ ๓ ๓	- ๓ - ๓	- ๓ - ๓	- ๓ ๓ ๓ ๓	ร ๓ - ๓
							รื ๑ - ๓

เพลงตระปครนธรรพ

ห้องวงใหญ่ นิกร จันทศร

เที่ยวแรกหน้าทับตะโพนไม้กลองทัดนำ 1 ไม้กลอง

--- ร	-- ร -	- ม - ร	----	-- ทุ -	- ล - ทุ	----	- ด - ร
--- ล	--- ร	----	- ด - ทุ	--- ล ทุ	----	- ล - ทุ	----

--- ด	-- รัม	- ทุ - ทุ	-- ม -	--- ด	----	- ร - ร	--- ด
- ทุ --	-- ด -	--- ม	--- รด	--- ทุ	--- ล	----	--- ทุ

----	- ทุ - ทุ	--- ล	-- ม -	----	-- ม -	--- ร	-- ร -
--- ทุ	----	--- ล	--- รด	----	--- รด	--- ล	--- ร

- ร --	ด -- ร	-- ด -	- ม --	--- มฟ	- ล --	- ล --	ฟ --
- ล --	- ทุ ล - ล	--- ทุ ล	----	-- ร -	--- ม	- ร --	- มร - ด

- ม - ม	-- ด -	--- ล	-- ทุ ด	-- ด -	- ทุ - ด	----	- ร - ม
--- ด	--- ทุ ล	- ม -	-- ล -	--- ทุ ล	----	- ทุ - ด	----

--- ม	----	- ม - ม	--- ร	--- ร	----	- ม - ม	--- ร
--- ทุ	--- ทุ	----	--- ล	--- ล	--- ทุ	----	--- ล

----	- ล - ล	--- ท	-- ฟ -	----	-- ฟ -	--- ม	-- ม -
--- ล	----	--- ทุ	--- มร	----	--- มร	--- ทุ	--- ม

กลับต้นเพิ่มบรรทัดที่ 1

----	- ล - ล	--- ท	-- ฟ -	----	-- ฟ -	--- ม	-- ม -
--- ล	----	--- ทุ	--- มร	----	--- มร	--- ทุ	--- ม

ตระพระปรคนธรรพ

ระนาดเอก นั้ฐพงศ์ ไส้วัตร

หน้าทับตะโพนไม้กลองทัดนำ 1 ไม้กลอง

--- ร	-- วรร	- ม - ร	- ด - ทุ	-- ทุลทุ	- ล - ทุ	- ล - ทุ	- ด - ร

ทุ ทุ - ด	-- ธรรม	- ทุ - ม	-- วรร	--- ด	--- ร	- วรร	ด ร - ด
ทุ วรร - ด							

--- ทุ	ทุ ทุ ทุ ทุ	--- ล	-- วรร	----	-- วรร	--- ร	-- วรร

--- ร	--- ทุ	- ร --	ทุล - ม	ช ม ฟ ทุ	ล ทุ ฟ ม	ฟ ทุ ล ทุ	ฟ ม ร ด

ม ฟ ม ด	ด ด ทุ ล	ล ม ม ล	ล ล ทุ ด	ทุ ธรรม	ฟ ม ร ด	ทุ ล ทุ ด	ทุ ธรรม
		ล ล ล ล					

ม ม ม ม	ม ม ม ทุ	ทุ ม ม ม	ล ฟ ม ร	ร ร ร ร	ร ร ร ทุ	ทุ ม ม ม	ล ฟ ม ร

ล ฟ ล ล	ล ท ล ล	ร ล ร ทุ	ล ฟ ม ร	ม ฟ ทุ ล	ร ทุ ล ฟ	ร ม ฟ ทุ	ล ทุ ฟ ม

ล ฟ ล ล	ล ท ล ล	ร ล ร ทุ	ล ฟ ม ร	ม ฟ ทุ ล	ร ทุ ล ฟ	ร ม ฟ ทุ	ล ทุ ฟ ม

ร ล ร ร	ร ม ร ร	ม ล ทุ ร	ม ร ด ทุ	ล ทุ ด ร	ด ทุ ล ทุ	ด ร ด ทุ	ล ทุ ด ร

ทุ ล ทุ ล	ทุ ธรรม	ด ร ล ทุ	ด ม ร ด	ล ด ทุ ล	ด ร ม ทุ	ม ร ด ล	ด ม ร ด

ช ม ชช	ช ล ชช	ดํ ช ดํ ล	ช ม ร ด	ร ม ฟ ช	ดํ ล ช ฟ	ด ร ม ฟ	ช ฟ ม ร

ร ร ร ร	ร ร ร รุ	รุ ร ร ร	ด รุ ล ม	ช ม ฟ ช	ล ช ฟ ม	ฟ ช ล ช	ฟ ม ร ด

ม ฟ ม ด	ม ด รุ ลุ	ด รุ ลุ รุ	ด รุ ม ด	รุ ด ร ม	ฟ ม ร ด	รุ ลุ รุ ด	รุ ด ร ม

ม ม ม ม	ม ม ม รุ	รุ ม ม ม	ล ฟ ม ร	ร ร ร ร	ร ร ร รุ	รุ ม ม ม	ล ฟ ม ร

ล ฟ ล ล	ล ท ล ล	รํ ล รํ ท	ล ฟ ม ร	----	--ฟมร	---ม	--มมม

ตระสันนิบาต

ระนาดเอก นัฏพงษ์ โสวัตร

ห้องวงใหญ่ นิกธ จันทพร

The musical score is written for two staves in 2/4 time. It consists of four systems of music. The first system begins with a whole rest on the first staff, followed by eighth and sixteenth note patterns. The second system features a continuous eighth-note melody on the first staff and a more complex rhythmic pattern on the second staff, including a triplet. The third and fourth systems continue the melodic and rhythmic themes established in the previous systems, with the first staff often playing a steady eighth-note accompaniment while the second staff carries the primary melodic line.

กระดานหก (ต่อ)

The musical score is written for two staves, likely representing a piano and a guitar or similar accompaniment. It consists of four systems of two staves each. The notation is in treble clef. The first system shows a continuous eighth-note pattern in the upper staff and a simple bass line in the lower staff. The second system introduces more complex rhythmic patterns, including sixteenth notes and rests, in both staves. The third system continues the eighth-note pattern in the upper staff with a steady bass line. The fourth system features a more intricate upper staff melody with sixteenth-note runs and a corresponding bass line. The overall tempo and feel appear to be lively and rhythmic.

กระดานหมากรุก(ต่อ)

กระดานหมาด(ต่อ)

ครุฑนารายณ์บรรทมสินธุ์

ระนาดเอก นักร้อง โสวัตร

ฆ้องวงใหญ่ ฆ้องกร จันทศร

The musical score is written for a Ratanak Ek ensemble and vocalists. It consists of four systems of music, each with a vocal line (treble clef) and a Ratanak Ek line (bass clef). The time signature is 2/4. The key signature has one sharp (F#). The music is in a traditional Thai style, featuring a mix of eighth and sixteenth notes, with some rests. The first system has a vocal line starting with a quarter rest, followed by eighth notes. The second system has a vocal line starting with a quarter note, followed by eighth notes. The third system has a vocal line starting with a quarter note, followed by eighth notes. The fourth system has a vocal line starting with a quarter note, followed by eighth notes. The Ratanak Ek line in each system provides a rhythmic accompaniment to the vocal line.

กระบวนาราชณ์บรรณสินธุ์(ต่อ)

ละครนาถณ์บรรทมสินธุ์(ต่อ)

ครุฑนาถราชย์บรรทมสินธุ์(ต่อ)

ตระโหมโรง(หน้าปากคอก)

ระนาดเอก นัฐพงศ์ โสวัชร
ฆ้องวงใหญ่ นิกธ จันทศร

The musical score is written for two staves (treble and bass) in 2/4 time. It consists of four systems of music. The first system begins with a treble staff containing a series of eighth and sixteenth notes, while the bass staff has a few notes. The second system continues the melody in the treble staff with more complex rhythmic patterns. The third system shows a more active bass staff with a steady eighth-note accompaniment. The fourth system concludes the piece with a final cadence in both staves.

ตระโหมโรง(ต่อ)

ตระโหมโรง(ต่อ)

ตระโหมโรง(ต่อ)

ตระเข็ญ

ระนาดเอก นั้พวงศั โสวัศร

นั้องวงใหญ่ นั้กร จันทร

The musical score is written for a 2/4 time signature. It consists of four systems, each with two staves. The first system begins with a whole rest in the first staff. The notation includes various rhythmic patterns, such as eighth and sixteenth notes, and rests. The piece concludes with a double bar line at the end of the fourth system.

กระเชย(ต่อ)

The musical score for 'กระเชย(ต่อ)' is presented in four systems, each consisting of a treble and bass staff. The music is written in a key with one flat (B-flat) and a 2/4 time signature. The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests and accidentals. The melody is primarily carried by the treble staff, while the bass staff provides a harmonic accompaniment. The piece concludes with a final cadence in the fourth system.

กระเจี๊ยบ(ค๑)

The musical score is written for a piano and consists of four systems, each with a treble and bass staff. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The melody in the treble staff is characterized by a continuous eighth-note pattern, often with beamed sixteenth notes, creating a rhythmic and melodic drive. The bass staff provides a harmonic accompaniment with a mix of quarter and eighth notes, sometimes featuring a steady eighth-note pulse. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign in the final measure of the fourth system.

พระเจษฎา(ค๑)

ตระประธิตี

ระนาดเอก นั้รพงษ์ ไส้วัตร

น้องวงใหญ่ นั้กร จันทพร

The musical score is written in 2/4 time and consists of four systems, each with a treble and bass staff. The notation includes various note values (quarter, eighth, and sixteenth notes), rests, and bar lines. The melody is primarily in the treble staff, while the bass staff provides a harmonic accompaniment. The piece is titled 'ตระประธิตี' (Ta Pra Thee) and is attributed to 'ระนาดเอก นั้รพงษ์ ไส้วัตร' (Ranat Ek Nangphong Saiwatt) and 'น้องวงใหญ่ นั้กร จันทพร' (Nong Wong Yai Nang Chantaporn).

กระประสิทธิ์(ต่อ)

The musical score is written for two staves, likely representing a piano and a guitar or another melodic instrument. It consists of four systems, each with two staves. The notation is in treble clef. The first system shows a complex melodic line in the upper staff with many beamed sixteenth notes, while the lower staff has a simpler accompaniment. The second system continues this pattern with similar rhythmic complexity. The third system introduces some variation in the upper staff's melody. The fourth system concludes the piece with a final melodic flourish in the upper staff and a steady accompaniment in the lower staff. The overall style is characteristic of traditional Thai music transcribed for Western instruments.

ตระปาะฉาทิ(ต่อ)

The musical score is written for two staves, likely representing a piano and a vocal line. It consists of four systems, each with two staves. The notation is in treble clef. The first system shows a complex melodic line in the upper staff with many beamed notes, and a simpler accompaniment in the lower staff. The second system continues this pattern. The third system shows a more active lower staff with more frequent note changes. The fourth system concludes the piece with a final cadence in both staves.

ครุฑประสิทธิ์(ต่อ)

ครุฑพระปรกณรรพ

บรรทัดแรกบรรเลงโดยตะโพน-กลองทัด

ระนาดเอก นักร้อง โสวัตร

ฆ้องวงใหญ่ นิกร จันทพร

The musical score is written in 2/4 time. It consists of four systems of two staves each. The first system is empty. The second system begins with a melody in the upper staff and a bass line in the lower staff. The third and fourth systems continue the melody and accompaniment, featuring various note values, rests, and dynamic markings such as 'f' (forte) and 'p' (piano).

พระพรหมปริตร(ต่อ)

The musical score is presented in four systems, each consisting of two staves. The notation is in a traditional Thai style, using a single-clef treble clef and a 4/4 time signature. The first system shows a melodic line on the upper staff and a supporting bass line on the lower staff. The second system continues the melody with more complex rhythmic patterns. The third system features a more active upper staff with frequent sixteenth-note runs, while the lower staff provides a steady bass accompaniment. The fourth system concludes the piece with a final melodic phrase and a sustained bass line.

พระพรหมปริตร(ค่อ)

กระพระปรคนธรรพ(ค่อ)

สถานที่ทำงานครุฑพงศ์ ไสวัตร

ครุฑพงศ์ ไสวัตร

ผู้วิจัยถ่ายรูปร่วมกับครูรัฐพงศ์ ไสวัตร

ตารางบันทึกการสัมภาษณ์ประกอบปริญญานิพนธ์

นายพิษณุ บุญศรีอนันต์

ว/ด/ป	ผู้สัมภาษณ์/ข้อมูล

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล

นายพิษณุ บุญศรีอนันต์

วัน/เดือน/ปีเกิด

วันที่ 13 มกราคม พ.ศ.2515

สถานที่เกิด

อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

หมู่บ้านโชติกา 73/159 หมู่ 8 ตำบลมาบโป่ง

อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี

20160

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

พนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งอาจารย์

หัวหน้าสาขาดุริยางคศิลป์ไทย

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สถานที่ทำงาน

สาขาดุริยางคศิลป์ไทย วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง

อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

44150

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2551 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท

ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พ.ศ.2539 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

การศึกษามัธยมศึกษา สาขาดุริยางคศาสตร์ – ไทย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พ.ศ.2535 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรชั้นกลาง

วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร กรุงเทพมหานคร

พ.ศ.2531 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนพนัสพิทยาคาร ชลบุรี

พ.ศ.2528 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา

โรงเรียนวัดบ้านไร่ ชลบุรี